EUROPA ȘI NOI

Radu CÂMPEANU

Alegerea Parlamentului European prin votul direct al cetățenilor țărilor participante, va rămâne un eveniment istoric. Incă departe de viziunea lui Robert Schuman, De Gasperi sau Jean Monnet, unificarea bătrânului Apus începe totuși să intre în conștiința și deprinderile popoarelor.

Dar oricât de important ar fi actul împlinit, unitatea Europei, limitată la Occident va rămâne incompletă atâta vreme cât va fi amputată de o parte a corpului ei. De altfel este greu de presupus că mișcarea începută nu va duce, sub o formă sau alta, la solidarizarea întregului continent. Civilizația comună, substratul creștin al culturii, apropierea geografică, interesul popoarelor ca și securitatea lor, sunt tot atâția factori meniți să netezească drumul spre Marea Europă, de la Atlantic la Nistru.

Din păcate suntem încă departe de această împlinire. Pentru moment asocierea țărilor occidentale reflectă în primul rând, nevoia lor acută de apărare și putere, într'o lume dominată de supra puteri, străine sau dușmane continentului nostru. Astăzi asociere de comunități, mâine putere politică și militară, Europa Occidentală va fi nevoită, chiar împotriva propriilor ei reticențe și inerții, să ocupe locul care i se cuvine. Prezența ei, necesară echilibrului politic din Africa, Orientul Mijlociu și din alte regiuni ale lumii, este indispensabilă libertății și securității europene. Satelitizarea țărilor din Centrul și Estul continentului nu este decât consecința nemijlocită a puterii exclusive a Uniunii Sovietice în această zonă.

Trupele americane staționate în Occident au fost și rămân în continuare o sperietoare fragilă menită să apere libertatea acolo unde există, dar niciodată acolo unde ea s'ar putea naște. Cazul Ungariei în 1956 și a Ceho-Slovaciei în 1968, pentru a nu vorbi decât de ele, sunt atât de grăitoare încât nu mai cer explicații suplimentare.

Prezența militară a Statelor Unite în Europa, consecință a reglementării aberante, inițiată la Moscova în 1943 și desăvârșită, din incapacitate politică, la Ialta și Teheran, apare în contextul post-belic ca o garanție securizantă pentru minoritatea politică a Apusului liber și ca o consfințire a dominației sovietice asupra Răsăritului abandonat. Această împărțire schiloadă s'a numit- "politică de pace, securitate și stabilitate". Ea a rezultat din determinarea "zonelor de influență" și împărțirea lor între cele două supraputeri neeuropene, care au dăltuit destinul a 120 de milioane de oameni, desconsiderând dreptul popoarelor, istoria Europei și interesele majore ale civilizației noastre.

De atunci lumea liberă a trăit în liniștea culpabilă a acestui Statu-quo nedrept și anti-istoric.

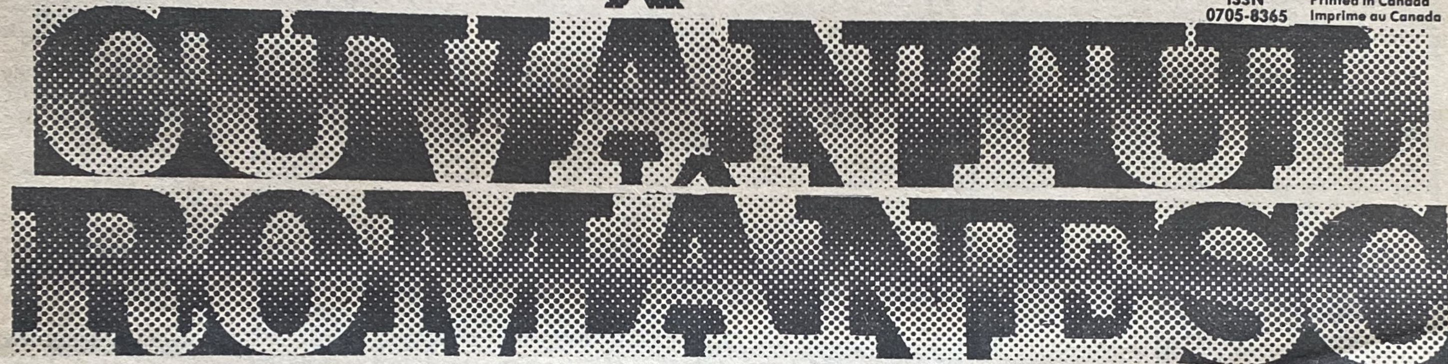
Nu de multă vreme au apărut însă pe scena planetară elemente noi chemate să modifice raporturile de forță stabilite acum 33 de ani. Inscrierea Chinei pe coordonatele unei supraputeri cu interese și vocații anti-sovietice, imperialismul rus în Africa și Orientul Mijlociu, precum și agravarea crizei petroliere, sunt fapte care pot schimba actuala stabilitate a lumii. In această perspectivă, a mutațiilor viitoare, unitatea Europei Occidentale apare cu incertitudinea inerentă stadiului ei de cristalizare. Timidă și limitată în structurile și obiectvele ei, ea are totuși vocația naturală de a schimba, sau a contribui, la schimbarea raportului de forțe internațional și mai ales în spațiul care îi este propriu, adică acela care se întinde până la granițele ante-belice ale Rusiei.

Continuare in pag. 4

Prețul unui exemplar: 85¢

ISSN 0705-8365

Printed in Canada
Imprime au Canada

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 4 Nr. 41 - SEPTEMBRIE 1979 PUBLICAȚIE - LUNARĂ DIRECTOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA DE SUD, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANȚA, ITALIA, MONACO, OLANDA, ROMANIA, YUGOSLAVIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, NOUA ZELANDA

REFUGIAȚII IMPLORĂ AJUTOR

Eugen BÂRSAN

Instaurarea prin silnicii a regimurilor comuniste care au apărut în Europa după primul și cel de al doilea război mondial, a determinat unul dintre cele mai urgisite procese de dislocări umane. Oamenii care din motive politice și-au părăsit vetrele lor naționale și familiare se numesc refugiați.

Lumea a fugit și continuă să fugă și pe mai departe de comuniști, ca de ciumă. Singurul acest fapt, ne ilustrează suficient de mult ce înseamnă cu adevărat un regim comunist. Căci e în afară de orice discuție că un lucru de care lumea fuge ca de ciumă, nu poate fi decât îngrozitor.

Intre refugiații politici din lagărul statelor comuniste, se află și câteva zeci de mii de români. Ne oprim a aminti de cei ieșiți mai în ultimul timp, care din nefericire -în marea lor majoritate- se află încă în faza vieții de lagăre și asteptări.

După estimarea cercurilor diplomatice de dincoace de Cortina de fier, numărul românilor care -într'un fel sau altul- au evadat în anul 1978 din RSR ar fi de circa opt mii. Iar tragicul proces al "fugii" continuă cam în aceeași măsură. Fiecare zi marchează sosirea altor noi refugiați. Un lucru care va merge înainte atâta timp cât va exista comunismul.

După trecerea cu succes prin marile pericole de pe traseul fugii și pășirea în zona visată a libertății, cei mai mulți exilați ajung în lagărele de refugiați. Locuri care de bine de rău îndeplinesc un rol mare, oferind primul adăpost și prima bucată de pâine unor oameni care în afară de libertatea proaspăt câștigată, de Dumnezeu și de o traistă de visuri și speranțe, nu mai au nimic.

In timp ce rolul lor binefăcător de prim și singur ajutor al unor oameni la ananghie trebue prețuit la justa lui valoare, viața din lagăre nu-i deloc plăcută. Căci ea confruntă pe refugiați cu multe și serioase probleme. In chip preponderent acestea sunt mai mult de ordin psihic, și cu cât statul în lagăre se prelungește ele devin tot mai acute.

Continuare in pag. 3

MARX ȘI ROMÂNII

Ion ION

Neamul românesc este un popor milenar, european de baștină, dar altele erau problemele lui de acum o mie de ani, în comparație cu acelea de azi. Românii de atunci, Valahii, se opunea unor invadatori, străini de Europa, Maghiari, Bulgari și tot felul de alte seminții din care nu se mai știe azi pe unde se ascund urmele lor. Au rămas Valahi, Ruși, Maghiari, Bulgari, Turci, iar cât privește pe Valahi, Maghiari, Bulgari, sunt făcuți una cu ajutorul unei ideologii de asuprire, impusă de Rusia Sovietică în România, Ungaria, Bulgaria și diverse țări slave plus cele baltice.

Există, din nefericire, Români stabiliți în lumea liberă, care își spun tot mai fervoros, cu un ochi la făină și altul la slănină, adică unul spre Occident altul spre R.S.R.: fie ce-o fi, dar dincolo de "ideologii", Românii sunt mai întâi Români, și dușmanul lor sunt în primul rând Ungurii, mai rău ca Rușii care s'au mulțumit doar cu Basarabia. De unde trage-i cu. . . antirevizionismul, ca pe vremea lui Stelian Popescu, și cu o revendicare a Basarabiei de astă dată "progresistă", adică în numele lui Marx. Stim că Românii în majoritate, decoamdată, sunt mai întâi Români, dar "noua clasă" care jugănește marea majoritate a Românilor, este mai întâi comunistă și de aceea această "clasă" a rămas românească doar cu numele, în cap cu Președintele ei. Deci cei care-și pun "românismul" la același diapazon cu comuniștii care distrug neamul românesc, ca să ceară Basarabia în numele lui Marx, rămân și ei români doar cu numele.

Când spui Marx, spui o ideologie, iar Românii nu cred în această ideologie, așa cum nu cred în niciuna. Cei ce luptă împotriva acestei ideologii, nu îi opun "altă ideologie", ci o gândire și o simțire românești, care sunt ale ethosului format într'o mie cinci sute de ani de istorie, și al cărui rezultat este ființa numită "român". In schimb cei ce asupresc neamul românesc și-i distrug sufletul, se folosesc de o ideologie, ideologia comunismului marxist-leninist, materialist și ateu. Acești asupritori se identifică cu ideologia așa fel, încât orice nu intră în ideologie nu poate fi tolerat de ei din motive foarte precise:

1) niciunul dintre acești asupritori nu au nicio gândire personală, ci una prestabilită de Partid, iar gândirea prestabilită de Partid, după cum a tras linia Moscova, distruge concomitent și personalitatea și orice posibilitate de gândire națională;

2) acești asupritori nu au nicio rațiune de a fi în afara obligației de a aplica ideologia comunistă, pentru transformarea poporului român într'o turmă de vite de muncă, ceea ce se poate în câteva generații prin ștergerea conștiinței personale care duce și la ștergerea celei naționale;

3) în momentul în care acești asupritori ar renunța la ideologie, nu ar mai avea nicio rațiune de a fi și s'ar dizolva singuri, pentrucă lumea să-i împrăștie ca pe o pleavă, ceea ce de altfel sunt în realitate;

4) comuniștii nu reprezintă poporul român în niciun fel, pentrucă au fost puși de o putere străină să aplice o ideologie străină, în vederea intereselor expansioniste ale unei puteri străine; această triplă "străinie", vine toată dela Rusia Sovietică, fără de care nu ar fi azi niciun Partid comunist în România cu Președintele respectiv, vine dela țara care ne-a răpit Basarabia și Bucovina de Nord de două ori în acest secol, în 1940 și 1944.

Numai perversitatea unei ideologii fundamental perverse, putea împinge un comunist ca Oțetea, să vină, din ordinul Partidului, cu lugubra farsă a unor articolașe ale lui Marx în care atacă Rusia țaristă. Si așa un moment Românii au fost orbiți cu "patriotismul", "curajul" și "independența" Președintelui cu Partidul lui. Atacul de circumstanță al lui Marx nu avea nimic de-a face cu dreptatea poporului român, ci trebuia să folosească sofismelor ideologiei comuniste. Așa că rezultatul acestei mici agitații demagogice nu putea fi decât nul. Bine înțeles că Sovieticii care controlează tot ce face partidul-filială din România nu

Continuare in pag. 3

editorial

TOT DESPRE DEPUTATA DIN AMERICA

In continuarea articolului nostru -privind declarațiile unei deputate din Congresul american - Elisabeth Holtzman- revenim cu comentariile noastre marginale, pentrucă aceste declarații au un caracter pregnant anti-american.

Este surprinzător cum au putut avea loc în incinta unui departament al congresului american.

Intâi, pentrucă Congresul însumează -cel puțin în principiu- pe reprezentanții care respectă codurile morale cele mai simple. Acești reprezentanți iau atitudini, deschid probleme, oferă soluții și se interesează în de-aproape de situațiile districtului pe care-l reprezintă electoral. Dar, toate acțiunile acestor reprezentanți se desfășoară pe o linie de cavalerism și decență, respectând și alte puncte de vedere și alte atitudini. Mai mult decât atât, ei respectă spiritul și litera legilor în vigoare și principiile etice.

In cazul nostru, vedem o flagrantă derogare dela aceste cerințe, prin limbajul violent și plin de adjective pe care le întrebuințează deputata din America. Noi nu credem că tribunele Congresului american pot fi întrebuințate ca platformă pentru proferarea unor calificative negative aduse unei persoane care n'a fost descalificată de morală și de legi. Deputata din America întrece măsura când își îngădue să atace un Episcop al Bisericii Creștine, pe simple considerente de presupoziții ; căci în stadiul actual, deputata din America, ea însuși, face presiuni pentru a obține probe și documente, ceiace înseamnă că aceste probe nu există, deci atacurile sale pline de durități sunt inexplicabile pentru mentalitatea americană, pentru etica americană și pentru decența normală- inclusiv cea a celor din Congresul american.

Este ireverențios -mai ales, pentru un deputat sau deputată, să califice cu adjective infurioase o față bisericească, indiferent de religia căreia îi aparține. Ori, poate, pentru deputata din America, Elizabeth Holtzman, există privilegii speciale și imunități față de codul moralei omenești și americane ?

In cazul acesta, am dori să le cunoaștem și noi. lucru care nu va fi imposibil când, în viitor, o comisie specială de investigații în Congresul american. va lua lucrurile dela începutul lor și va clarifica toate manevrele secrete din dosarul culiselor - în întreg cazul Episcopului Trifa.

Doi, pentrucă atitudinea deputatei din America este contradictorie, în privința " clauzei națiunii celei mai favorizate ", ce a fost acordată României comuniste -de către guvernul american-, cu speranța respectării principiilor din tratatele și acordurile internaționale.

Deputata din America nu se referă la aceste tratate și acorduri, nici la principiile dreptului internațional, ci la niște interese restrânse, nici măcar districtuale.

Aceste interese restrânse -de natură pur politică-personală și altfel - o împinge pe această deputată să desconsidere problemele majore și importante, ceeace anulează valoarea morală a poziției sale.

Dacă deputata Elizabeth Holtzman este interesată într'adevăr în crimele politice din România, am dori s'o vedem în poziția de a cere redeschiderea și judecarea proceselor politice din 1945 până astăzi, cu urmărirea și identificarea tuturor ce au torturat, schingiuit și omorât, și care și-au găsit refugiu în locuri unde dânsa ar putea avea acces dacă desconsideră riscurile politicei personale, și urmărește numai restabilirea adevărului. Adică, dacă este interesată în menținerea demnității și decenței americane.

George Bălașu

FANAR DUPĂ FANAR

Aurel POP

Niculae Iorga a vorbit despre Principatele românești voevodale, ca despre un "Bizanț după Bizanț", stabilind anumite analogii. Astăzi se poate vorbi despre un "Fanar după Fanar", sau mai bine zis după două Fanaruri, cel din epoca fanariotă, și cel al decadenței dintre cele două războae mondiale, sub Carol II. Astfel niște viteji daco-greci, respectiv dela București și Atena, se plâng în "România literară" din 12. VII. 1979, de "rinocerii" români din Occident, acuzându-i de "ură împotriva poporului român" pentrucă nu iubesc comunismul, nu iubesc partidul comunist, nu iubesc sbirii comuniști, din cauza crimelor făcute de ei împotriva poporului român. De altfel revista citată a devenit un fel de "conștiință a universului" prin contribuția lui Geo Bogza, care probabil ajuns la vârsta critică, publică în fiecare număr al revistei câte o lungă plăcintă de o jumătate de pagină, în care se autocitează. Dar aceasta a devenit un fel de rubrică regulată a revistei, întitulată "Deschid cartea" și semnată Geo Bogza. Această sintagmă, "deschid cartea", este o adevărată blasfemie, pentrucă vrea să se amintească prin ea de cuvintele lui Bălcescu: "Deschid sfânta carte unde se află înscrisă gloria României, ca să pun înaintea ochilor fiilor ei câteva pagini din viața eroică a părinților lor". Ce "fapte eroice" amintește Bogza, fiilor lui din flori, deci ideologici? Nimic altceva nu amintește "eroul" decât niște articole antifasciste scrise de el în anii '30, când toată presa din România era anti-fascistă, când primejdios era să fii naționalist nu comunist, când toate stările și ordinele României, Biserică, Armată, Justiție, Universitate, Legislativul și Executivul, lumea înstărită și cu relații, însfârșit tot ceea ce se putea concentra pentru a face viața imposibilă tineretului naționalist, botezat arbitrar "fascist", persecuta acest tineret, și nu se ocupa de niciun fel de Geo Bogza sau Beniuc, sau câți alții de același fel, care nu au avut nici măcar durerea indescriptibilă de a fi atinși cu vreo floare. Beniuc publica liniștit în timpul războiului, la "Revista Fundațiilor", poezia "profetică", "Macii roșii", metaforă cusută cu ață albă, sau "ghici ciupercă ce-i?" Așa că, de unde "eroismul" și vorbitul ca din carte, al lui Geo Bogza?

Dar dacă un șef politic este azi declarat de Adrian Păunescu un "Christos național", de ce să nu fie lovit și Bogza de damblaua grandomaniei și să nu se autodeclare erou? Aici s'a ajuns în România, pingelită de partidul comunist cu specialiștii lui.

Nu există în Occident niciun Român care să-și urască poporul de origine, și care să nu dorească României ceea ce știm din copilărie că-i dorea Eminescu. Dar nici în România nu există Români care să iubească tiranii. Iar ura nu este la Românii din Occident, pentrucă ura este baza comunismului, și nici "rinocerii" nu sunt de căutat între acești români cărora le repugnă comunismul distrugător de omenie, ci RINOCERI, cu majuscule, sunt daco - getul comunist Dan Zamfirescu și elenul comunist Dimitris Ravanis-Rendis, care înjură ca la ușa cortului pe Românii ce nu vor să audă de comunism. Ura este la cei care l-au întemnițat pe Preotul Gheorghe Calciu și-l chinuesc pentru credința lui în Christos, după cum "rinoceri" sunt toți "păuneștii" care fac dintr'un funcționar de partid un "Isus Christos". Aceștia sunt deformații care au ajuns în capul poporului român, și pe care nu i-a pus acolo nici Dumnezeu nici poporul român, ci pontifii mumiei din Piața Roșie. Cât despre musiu Dimitris Ravani-Rendis, care se amestecă așa de nesimțit și își bagă nasul unde nu-i fierbe oala, nu ne mirăm, este plătit ca să facă ce face. Dar faptul că "independenții dela București" își tocmesc asemenea "avocat", arată și mai vârtos că dacă "Turcii" se mai schimbă, deci dacă "Turcii trec", "fanarioții rămân", în acest caz și la muscal. Pentrucă "fanarioții" nu sunt o rasă biologică, ci sunt o clasă de slugoi, poeți ca Păunescu, jurnaliști ca Dimitris Ravani-Rendis, primii tot atâta descendenți din Decebal, cât și celălalt din Achile sau Platon. Si astfel se alimentează "opinia" unei capre depe Acropole, cu bani din Dealul Mitropoliei, storși dela Valahii "lefteri". Niciun Român nu protestează împotriva poporului român, ci numai împotriva slugoilor hegemoniei sovietice care amenință toată lumea.

Aurel POP

CĂTRE REDACTIE

PARIS, FRANTA - ". . . Stii, desigur, că la 12 Iulie a.c. a început, în România o campanie de presă împotriva Europei Libere, (a Monicăi Lovinescu și a lui Virgil Ierunca) împotriva lui Eugene Ionescu și a mea. (Ionescu este atacat în revista " Lumea " dela București). Sper că poți găsi săptămânalele "literare" care s'au ocupat de noi: "România Literară", " Luceafărul ", " Contemporanul ", " Flacăra " și evident, " Săptămâna " . . . Celor din România le-am răspuns prin Europa Liberă, "străinilor" - îți trimit răspunsurile și "fotocopie (după o . . . fotocopie) din L'Umanità. . . . Umila mea părere este că i-ar interesa pe cititorii "Cuvântului Românesc" să afle amploarea campaniei dela București și mai ales "ajutorul" pe care și l-au asigurat din partea unor ziare ca Le Figaro (după ce am trimis replica, am aflat că însuși Hersant, directorul, este prieten cu Ceaușescu și mai ales. . . coleg de vânătoare). Iată, deci, cum ne "ajută" -presa de dreapta- din Franța. . .

Paul GOMA

SAO PAULO, BRAZILIA - ".. Primesc regulat " Cuvântul Românesc" și admir statornicia cu care apărați dreptatea poporului Român....Vă doresc tărie și credință în lupta ce-o duceți pentru eliberarea Neamului încătușat de tiranie. Să nu-l uităm. E datoria noastră sfântă a tuturor. Urându-vă izbândă în lupta pe care o duceți, îmi permit să vă spun că îmi place linia politică a ziarului, care cred că numai așa poate da rezultate pozitive... Trimit azi și obolul meu umil alături de sacrificiul mare ce-l faceți. Vă rog să primiți călduroasele mele sentimente de simpatie.

Mircea SOLACOLU

ATENA, GRECIA - "... Mă bucură mult primirea ziarului care constituie hrana noastră sufletească în refugiu, iar de altă parte e condus de un fost camarad de școală dela "Gimnaziul" nostru din Turtucaia. Mă bucur că intelectualitatea română din refugiu se alătură cu entuziasm camaradului meu, tânărul, plăpândul de odinioară, însă, crescut cu sentimente înalte românești la Gimnaziul din orășelul de pe Dunăre, oraș care a fost cedat cu forța Bulgariei și smuls cu întreg Cadrilaterul dela sânul Patriei..."

Dr. Gh.BARZA

MONTECITO, U.S.A. - Alăturat vă trimit "ajutorul material" și țin să vă mulțumesc pentru Nr.40 -Aug. 1979, în care Dvs mi-ați făcut onoarea (și surpriza) de a-mi publica un articolaș. Simt un "relief" definindu-mi "poziția" iar dacă considerați (iar cititorii o vor confirma) că pot fi de folos: sunt gata la datorie. Mai ales că printre semnatarii numărului primit am văzut și numele lui Radu Câmpeanu: amândoi colaboram la revista studențească "Gândul Nostru" între 1940-1942. Apreciez deosebit articolele Dvs si văzând că îl țineți bine în focus pe Ceaușescu sper să vă folosească câteva date biografice ori amănunte cu mare putere de caracterizare. (1) Fiul "bețivului satului" și al unei mame harnice și religioase, copilul Nicolaie C. muncea cu ziua pe ogoarele țăranilor (clăcaș). Ulterior, dat ca ucenic la un pantofar din Bucuresti, care l-a reclamat poliției pentru furt, amenințări, lovire și . . . manifeste subversive. Prof. Vlădescu-Răcoasa l-a scos dela Prefectura de poliție. (2) Țăranii din satul Ulmi (acum suburbie a Târgoviștei) povestesc că în 1942-43, N. Ceaușescu a fost găsit de Seful postului de jandarmi în acel sat și cum îl știa căutat de autorități l-a legat cu o sârmă de telefon de un copac, urmând ca peste câteva ceasuri (când avea timp) să-l escorteze la Parchetul Tribunalului din Târgoviște, ceeace a și făcut. Sătenii s'au oferit să-l dezlege și să-i dea drumul, însă Ceaușescu a spus NU de frică. (3) In închisoarea Doftana era "ordonanța" lui Gheorghiu-Dej și circulau suspiciuni că acesta îl folosea și ca. . . "fetiță". (4) Curând după moartea lui Dej, fiica acestuia, LICA, s'a dus la una din casele tatălui a îmbrâncit doi ofițeri securiști de pază, a încărcat o valiză cu bijuterii și s'a reîntors la casa (mare) de pe Herăstrău. Informat, Ceaușescu a sosit acolo în grabă, revendicând prada, a fost -pălmuit- de Lica: "Asta ți-e recunoștința ? Erai un nimica... tata te-a ridicat...etc"(5) Prin 1975, la o "consfătuire" cu scriitorii a replicat lui Eugen Barbu în chip de lugubră amenințare: "Vezi că sunt țări în Africa unde le arată și chiar îi dă la lei !". Contextul era anecdota povestită de Barbu... Scriitorul povestise istoria ca un răspuns le nedumerirea Sefului "că scriitorii nu cooperează îndeajuns cu regimul" . . . Si alte multe asemenea amănunte culese din gura unora apropiați lui vă mai pot furniza...

N.A.STOIA

NOTA REDACȚIEI

Ținem să facem cunoscut că redacția ziarului "Cuvântul Românesc" nu împărtășește întotdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

Insemnări pe margine de drum:

OPEC ȘI ALTELE

Nicolae PETRA

Ultima urcare de prețuri a petrolului de către țările arabe și altele din "a treia lume" nu e numai o gravă lovitură economică pentru țările importatoare de petrol ci și un semn de care aproape nu mai era nevoie, despre felul cum omenirea se îndreaptă tot mai mult către o civilizație materialistă, spre o atitudine și justificare a relațiilor dintre neamuri care naște numai din interesul egoist și material al lor. Individul nu e nici el mai puțin materialist decât sunt popoarele și de fapt atitudinea colectivității este rezultatul celei a individului.

Viața morală a oamenilor și a popoarelor avea în trecut, cel puțin în aparență, o serie de legi, de percepte ce rezultau din credința, din religia lor. Acestea urmăreau, chiar dacă nu totdeauna ajungeau să le împlinească, atitudini de respect față de drepturile individului și a popoarelor, căutând să apere libertatea fizică și morală a lor.

Azi suntem tot mai mult prinși într'o lume unde nu mai e loc decât pentru un singur criteriu, cel al interesului egoist și imediat al insului și a neamului și e imposibil să nu ne gândim la felul cum au fost împărțite neamurile după cel de al doilea război mondial, atât de diferită de cum au fost făcute lucrurile după cel dintâi război mondial.

Arabii și ceilalți, justifică acțiunea lor spunând că nu fac altceva în această acțiune de exploatare a neamurilor bogate decât ce au făcut acestea când au exploatat neamurile colonizate de ei.

Arabii și tovarăși lor profită de fapt de o bogăție pentru care n'au făcut nici un efort ca sa ajunga în stăpânirea ei și argumentul lor are numai un caracter egoist și politic.

Țările din apus au ajuns la o situație economică mai bună ca rezultat al unui îndelungat efort pe plan economic și cultural. Când au exploatat țările înapoiate au început de fapt un proces pentru progresul lor și rezultatul începe să fie vizibil astăzi.

OPEC nu ajută pe nimeni în acțiunea lor de a exploata cu prețuri exagerate pe celelalte neamuri și prin bogăția pe care o strâng, creiază în țările lor o situație economică falsă, cu bogății de care profită puțini sau când fac eforturi de industrializare a țării, nu reușesc decât să formeze o economie artificială care nu se bazează nici pe o mână de lucru calificată proprie și nici pe o materie primă înlăuntrul teritoriului lor; o situație care nu poate produce decât dezastru, într'o formă sau alta și una dintre acestea e ceiace s'a petrecut în Iran.

În fond, e o acțiune imorală, lipsită de orice considerație alta decât cea de a strânge avuții și ceiace e mai trist e faptul că rezultatul nu poate fi decât tragic, mai ales că țările industriale care azi sunt exploatate, cu sau fără de justificare, vor găsi mâine un drum prin care să se libereze de această apăsare și exploatatorii de azi se vor înapoia întro situație în care, vor depinde de mila celor mai tari.

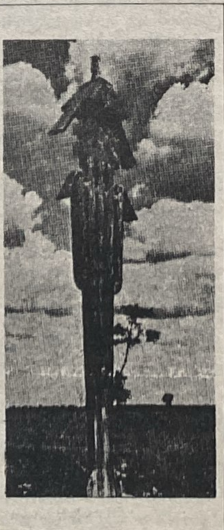
Nu trebue uitat că chiar într'o lume în care singurul criteriu este egoismul și interesul material, legile morale nu dispar și cei ce azi fură sau exploatează vor găsi pedeapsa inevitabilă a păcatelor lor.

Lumea e plină de contradicții, de minciuni, de atitudini pe care nimeni nu le mai pricepe și cazul cu Nicaragua e unul dintre cele mai greu de priceput. Cine citește "anumita presă" (care de fapt stăpânește opinia publică mondială) știe că sandinisti au câștigat bătălia când de fapt Somoza a părăsit țara pentrucă nu a putut rezista presiunei unor țări latino americane și cea a Statelor Unite. Cu tot ajutorul primit rebelii nu ar fi putut nicicând câștiga bătălia; au câștigat-o grație acelorași forțe care au determinat victoria castristă în Cuba, făcând ca să ajungă la putere cu ajutorul Statelor Unite în primul rând.

Nimeni nu sprijină sau trebue să sprijine pe Somoza, nici materialmente și nici moralmente, dar existau alte mijloace de a pune ordine și a instaura un regim democratic decât cel de a deschide drum sistemului comunist, mult mai tiran și asupritor decât a fost vreodată regimul lui Somoza.

Nici locuitorii din Nicaragua, așa cum nici cei din răsăritul Europei nu sunt comuniști și nu vor să știe nimic de marxism. Țările de dincolo de cortina comunistă sunt acolo de mai bine de 30 de ani și au fost împinse acolo, ca' și Cuba și Nicaragua, de "idealismul" și "umanitarismul" marilor puteri, împinse de-la spate de aceiași care au ajutat să se instaureze regimul de teroare în Rusia, în România și mâine în alte țări ce nici nu bănuesc ce le așteaptă.

Nicolae PETRA

REFUGIAȚII IMPLORĂ AJUTOR

Urmare din pag. 1

Viața din lagăre e tulburată de fel de fel de intruși care nu au nimic de a-face cu idealurile politice. Pe de altă parte, starea de provizorat și incertitudini e nespus de chinuitoare. E vorba de arzătoarea așteptare a unei deslegări, care nu se știe când și de unde va putea veni.

Cu gânduri mai mult decât obosite de o asemenea stare, care nu mai știu încotro să se îndrepte și unde să se oprească, frații români din lagărele de refugiați ne imploră puțină atenție și o mână de ajutor. Lucruri mici care într'o situație de ananghie au o valoare extraordinară.

Semnul unei bătăi de inimă frățească pentru ei, care să le ușureze zilele grele; un sfat și o îndrumare spre diversele căi de luat și urmat; în sfârșit, în special pentru aceia care au în vedere "lumea nouă", un ajutor cu niște formalități fără de care n'o pot lua din loc.

Ca să putem fi capabili de "puținul ajutor" implorat în aceste privințe de frații din lagărele de refugiați, este nevoie de un singur lucru: de "puțină înțelegere" centrată pe "puțină inimă".

Patriotismul nostru trebue să fie neapărat și uman. Să aibă și o notă efectivă de ajutor și solidaritate frățească față de cei care au nevoie stringentă de acestea.

Fără îndoială, lucruri ușor de înțeles. Căci mai toți am trecut prin preludiul amarnic-al primelor zile și primului an - din parcursul vieții de exil.

Să nu ne lăsăm călăuziți de faptul că nici noi "n'am fost ajutați de nimeni". Un asemenea lucru este egoism. Pe de altă parte, este un mare păcat a nesocoti ajutorul lui Dumnezeu de care am avut parte cu toții, uzând cuvântul "nimeni".

De bună seamă că până la urmă, Dumnezeu îi va ajuta pe fiecare. Insă în măsura în care acest capitol ne privește pe noi, nu-i tot atâta: a rămâne pur și simplu insensibili și indiferenți sau a ne comporta creștinește și frățește.

Este deci cazul ca să nu pregetăm o mână de ajutor față de frații noștrii români din lagăre sau de oriunde s'ar afla. Căci și ei fac parte ca și noi din exodul urgiei comuniste.

Eugen BÂRSAN

UNDE ȚI-E CULTURA, NAE, NAE NICULAE?

După trei decenii de alfabetizare progresistă trupa teatrului Bulandra vizitează Statele Unite.

Speram să prezinte o piesă recentă, cu un subiect local, care să fie o oglindă a vieții din România de azi. Acesta-i rolul teatrului. In schimb o piesă americană și "O scrisoare pierdută" care și-a făcut debutul la Teatrul Național din București acum 95 de ani (14 Nov. 1884). In pachetul cultural este ambalat și d. Liviu Ciulei, un regizor "aventuros" (New York Times") care adaugă "scrisorii" un P.S. cu cerneală roșie, readucând interpretarea lui Cațavencu pe linia partidului. Un sacrilegiu!

Caragiale supraveghea punerea în scenă și sfătuia pe actori cum să interpreteze rolul până la cel mai mic amănunt. Așa cum nu poți schimba o virgulă din text, nu poți da alt contur persoanelor create de genialul dramaturg născut în com. Haimanale (Prahova).

Dar dacă avem modificări, pe ici pe colo, de ce să nu avem și noi modificările noastre, bazate pe zvonul că generalul de securitate Ion Pacepa a fugit din țară ca să nu-l prindă Niculiță că s'a dat la Lenuța:

ACTUL I (Scena I)

(Un dormitor elegant, o ușă în fund. radio, telefon. Deasupra patului fotografia Reginei Angliei cu Niculiță și Lenuța. La dreapta, pe o masă, o pereche de pantofi. lângă ei o inscripție: "Lenuței mele, pentru cele două picioruse frumoase de piele de vacă, Niculiță". La stânga portretul Lenuței cu un abecedar în mână "Devotata Membrană a Academiei RSR". Lenuța, agitată, ascultă la radio).

". . . . în emisiunea de mâine vom citi o scrisoare sentimentală a unui înalt milițian către o damă de mare influență." (L. închide radio și-și ridică mâinele)

O, Doamne (își dă seama c'a greșit) . . . care nu ești acolo, scapă-mă!

(Scena II)

Ioan Pacepa intră grăbit.

LENUȚA: Ce-ai făcut Ionică? Pentru ce l-ai arestat pe Nae Cațavencu?

PACEPA: Pentru ce? Pentru că tu ai pierdut în garaj scrisoarea mea de amor pe care a găsit-o ambițiosul tău servitor care-ți spală, mătură și lustruește Mercedezul!

LENUȚA: I-ai luat scrisoarea înapoi?

Pacepa: N'am găsit-o. Pristanda i-a întors casa pe dos și l-a anchetat ca la Pitești, dar el ne amenință c'o va trimite (arată către radio) la "Răcnetul Europei".

LENUȚA: Judecă-mă Ionică, judecă-mă; (plânge) dar am fost o crâșmăriță cinstită, am vândut apă, dar am amestecat-o cu vin, și m'am crezut în dragostea ta de ilegalist!

PACEPA: Lenuțo!. . . Lenuțo mă iubești?

LENUȚA: Te iubesc.

PACEPA: Hai să fugim în America!

LENUȚA: Ce? Ești nebun? Gândește-te la poziția lui (arată către pantofi), la poziția mea (arată portretul). . . gândește-te. . . gândește-te ce-o să spună Regina Angliei!!

SCENA III (Se aud uși trântite)

PACEPA: (Aducându-și aminte de ceva) Nu mai plânge, fă, suntem salvați. (intră Niculiță trântind ușa după el, P. foarte vesel). . . Sefule, l-am dibăcit!

NICULIȚA: Cine-i?

PACEPA: E un diplomat înăscut. Stie să profite de toate ocaziile, spală (se corectează). . . care va spăla toată rușinea ce-o aduc fasciștii (Nic. aprobă); e un om care curăță (acelaș joc). . . prin toate sertarele ca să nu rămână cereri nerezolvate.

. . . E un om care mătura. . . vreau să spun care va mătura toată burghezia, (cu elan) In urma lui sclipește totul (se uită pe furiș la Lenuța care zâmbește mulțumită).

NICULIȚA: Bravo (ridică receptorul în timp ce P. scrie ceva pe o bucată de hârtie) Alo? Agerpres?. . . Anunțați imediat: Tovarășul bine pregătit pentru a păși în lumea diplomaților, abilul (citește biletul) Nicu. . . Nae Cațavencu, a fost numit ambasadorul român la Washington. (Cortina).

Stroe MOLDOVANU

MARX ȘI ROMÂNII

Urmare din pag. 1

s'au supărat deloc, și după ce broșura s'a epuizat, cumpărată de bieții oameni care sunt și ei din ce în ce mai amețiți, l-au invitat pe Președinte la Chișinău, să țină cetățenilor "moldoveni" din "Republica Moldovenească", "liberată" prin marxism, un discurs în. . . moldovenește, pentrucă acolo Sovieticii nu spun limba română, ci limba moldovenească, a respectivei "republici libere".

Deci: Români sunt numai în granițele recunoscute de Soviete, ale Republicii Socialiste România. Foarte în acord cu această doctrină azi nu se vorbește în România decât de "patrie", care este un concept materialist, adică "națiunea" este redusă la "granițe", în sensul că numai "pământul" definește o națiune, și din această cauză nu mai există "Istoria Românilor", ci niște falsificate "Istorii ale României". Dar națiunea română nu se definește numai prin pământul pe care îl locuește, ci și prin cerul la care aspiră, iar dacă Românilor nu li-se mai dă voe să ridice ochii la cer, îi înghite pământul. "Granițele" nu înseamnă material nimic față de forța dela Răsărit, care le-a fixat unde sunt azi, principalul este conținutul românesc al conștiințelor, dar acest conținut este golit neîncetat prin asuprirea ideologică, prin comunismul marxist-leninist ateu, care la granițele geografice orice siguranță și le reduce din ce în ce mai mult la ceea ce sunt "granițele" între diversele Republici Sovietice din U.R.S.S. De aceea aceste granițe, atâta vreme cât România este condusă prin teroarea celui mai anti-românesc și astfel cel mai anti-uman sistem posibil, nu au nicio realitate, sunt o simplă ficțiune, pe care asupritorii comuniști o numesc cinic "independență". Si oricine ar zice azi, " or fi ei marxiști, să le lăsăm pe Marx, că tot Români sunt", este ori prost, ori canalie, ori nebun, dar om la locul lui nu poate fi, și se știe că în România cel puțin acest gen de proști se reduce tot mai mult, nebuni nu sunt deloc, iar canaliile stau în locurile lor din "noua-clasă". Intregirea României în granițele ei din 1938 este un deziderat permanent, dar cu Partidul comunist și cu Președintele lui, de azi sau de mâine, această întregire nu este posibilă. Pentru că întregirea României înseamnă două lucruri, 1) întregirea teritoriului prin realipirea pământurilor răpite și 2) reîntregirea morală a Românilor, prin liberarea lor de comunism. Aceste două aspecte ale întregirii sunt atât de inextricabil legate, încât oricine le gândește separat, ori are lipsă o jumătate de creer, ori este pur și simplu un vechi descreerat, ca toți aceia care servesc necondiționat comunismul, care are la activul lui un consum de oameni de cel puțin douăzeci de ori mai mare decât au fost toate victimele primului război mondial, la un loc, până la începutul revoluției din Rusia, cu instaurarea Gulagului respectiv. Guvernele comuniste de pretutindeni, trăesc din morții acestui înfricoșat "Gulag" dar cine așteaptă dela ei "dreptăți naționale" are în el ceva din "Hiena" care trăește din stârvuri.

Ion ION

ȚARA

LA MORMÂNTUL LUI ALEXANDRU CEL BUN!

O Români, cu-acelaș cuget
Si acelaș simt și dor,
Azi, mânându-vă, venit'ați
Să vedeți acest odor,
Martor gloriei trecute
Si credinței strămoșești
Adăpost de moaște scumpe
Națiunei Românești;
Voi, ce "pios" pragu acestui
Sfânt Locaș, azi ați călcat,
Plecați o clipă urechea
Sufletului vost'curat
S'ascultați două cuvinte
De duioasă rugăminte,
Ce vă fac cei din morminte,
In aceste clipe sfinte:
'Noi, trudit-am-grăesc dânșii
Acest templu de-am zidit,
L-am înzestrat, cu de toate
Mândru l-am împodobit;

L-am iubit și'n vremuri grele
L-am păzit și apărat;
El ne-a fost liman în viață,
Vecinic sălaș. . . el ne-a dat,
Cea mai scumpă moștenire
Ce-am putut să vă lăsăm
Ele, - făr de preț comoară,
Pentru el deci vă rugăm,
Nu-l lăsați pradă ruinei
Si pustiului, salvați-l;
Cei ce puteți - cu cuvântul
Si cu faptă ajutați-l,
Mari la inimi, mari la suflet
Si la fapte mari să fiți;
De vreți viitor de aur
Demn trecutul să-l cinstiți.
-Nu treceți dar ruga noastră,
O urmași de vechi eroi-,
Ingrijiți, păstrați, protejați
Ce-am făcut ș'am lăsat noi,

De la neam și țara voastră
Bine-atunci veți merita;
Iară noi, cu drag, din ceruri,
Vă vom Binecuvânta"!

Mânăstirea Bistrița
20 Mai 1913

J. THEODORITS

EUROPA ȘI NOI

Urmare din pag. 1

Dar pentru ca acest proces evolutiv să se împlinească într'o perioadă istoricește scurtă, este nevoie ca Europenii să capete constiința locului și funcțiunei care le revine, adică a drepturilor și obligațiunilor lor continentale.

Pe planul acesta rolul refugiaților din Est poate fi important, în măsura în care vor reuși să devină, prin gând și faptă, unul din factorii activi de concretizare a consensului general european.

Ipoteză posibilă dar prea depărtată, vor spune mulți. Si vor avea poate dreptate. Dar cauza libertății românești, cuprinsă și în ipoteza de mai sus, ca și acțiunea care derivă din ea, nu se pot funda pe convingerea că sfârșitul ar fi aproape. Fără a exclude apriori elementul imponderabil din istoria popoarelor, construirea unei perspective raționale se cuvine să pornească de la ideea că tot ceeace încercăm să facem pe plan național, nu se poate situa decât pe traiectoria permanențelor românești slujite fără gândul satisfacției materiale sau al împlinirii personale. In această optică, argumentul scadenței îndepărtate nu justifică neglijarea faptelor care pot genera forțele transformatoare de mâine. Mai mult decât atât, dacă față de dinamica factorului chinez sau a confruntărilor din Orientul Mijlociu, nu putem fi decât simpli spectatori, asupra faptului european, care în fond este și al nostru, putem să acționăm contribuind și noi la cristalizarea și orientarea lui viitoare. A nu lua în serios rolul la care ne cheamă desfășurarea situației din Europa Occidentală ar fi curată inerție negativistă. Chiar dacă evenimentele recente n'au decât importanța unui început, incomplet și limitat, perspectivele pe care le ascund nu trebuesc desconsiderate.

In orice caz este foarte probabil ca Parlamentul European să devină unul din centrele cele mai importante ale interesului refugiaților din Est și odată cu ei, a românilor. Această situație nouă ne obligă la o acțiune organizată și responsabilă, care implică printre altele, informarea constantă a deputaților, stabilire a unor relații permițând prezentarea marilor probleme românești, fruntașilor Adunării și implicit sensibilizarea lor față de ele, apropierea și colaborarea cu asociații reprezentative ale emigrațiilor din Est, precum și determinarea împreună cu acestea a unei linii comune de orientare politică privind construirea Europei de mâine.

Nu încape îndoială că propunerile de mai sus sunt greu de realizat. Exprimarea, în fața forurilor internaționale a aspirațiilor unei națiuni subjugate de o supraputere, care înspăimântă deopotrivă pe cei mici și pe cei mari, nu poate fi o treabă ușoară.

Dar o asemenea dificultate nu trebuie să ne demobilizeze, cu atât mai mult cu cât, dezideratele de mai sus se încadrează în spiritul luptei noastre naționale și suntem convinși că în țară, compatrioții noștrii sunt de acord cu ele. De asemenea credem că românii din lumea liberă nu vor rămâne indiferenți față de posibilitatea de acțiune care se deschide în fața noastră și vor contribui la înfăptuirea ei.

Pentru aceste considerente Consiliul Național Român înțelege să facă tot ce-i va sta în putință pentru a realiza obiectivele propuse. In acest sens el este favorabil oricărei propuneri sau colaborări menite să contribue la succesul unei asemenea acțiuni de a cărei dificultate și durată se cuvine să fim conștienți dela început.

Radu CAMPEANU

CONDIȚIA INUMANĂ

Ștefan FILIP

In nicio societate desvoltată normal legea nu se poate întoarce împotriva poporului, pentrucă atunci nu mai e lege, ci însemnare cu fierul roșu, pedeapsă și stigmatizare.

Intr'o permanentă înfruntare a relațiilor sociale, comunismul a creat atmosfera de teroare împotriva cetățeanului și -consecință directă - intensifică negarea obiectivității legii. Orice cetățean este judecat și condamnat cu o ușurință fantastică pentru cea mai mică vină. La aceeași culpă comunistul este intangibil, nu poate fi judecat și condamnat fără hotărârea partidului. Cumulând cele trei puteri, legislativă, executivă și judecătorească, partidul comunist nu poate fi controlat de poporul român, ci doar de Moscova. Comuniștii fabrică măsuri de pedepsire, represalii, nu legi care -în cazul obiectivității- i-ar condamna pe ei în primul rând. Legea nu mai constituie o bază a armoniei societății ci un cnut folosit cu cruzime împotriva poporului. Oamenii sunt în acest mod virtual condamnați pentru orice culpă imaginabilă; greutatea nu este a procurorului să dovedească vina ci a insului să-și dovedească nevinovăția. Inventarea a tot felul de primejdii sociale în vederea perpetuării luptei de clasă și menținerii unui stat polițienesc a devenit o specialitate pentru autoritățile comuniste, care -în fond- n'au decât două coordonate determinante: ascultarea față de Kremlin și menținerea prosperității personale ca vătafi exploatatori ai propriului popor. Orice fel de rușine ca efect al unei manifestări omenești, întârziată dar totuși omenească, este exclusă din inventarul sufletesc al comuniștilor. In acest fel- în lagărul comunist - condiția inumană prezintă două valențe ale mizeriei sociale: ura conducătorilor și suferința pe nedrept a poporului. Camus susținea despre regimul comunist că are - de departe, în comparație cu alte regimuri de constrângere - cea mai progresată forță de cruzime ce se poate întâlni în istoria omenirii: executații sunt obligați să exalte meritele executanților.

Noi, românii, suferim intens din pricina teroarei comuniste dirijată de ruși. In clipa de față orice ins își dă seama că numai monștri pot fi generați de forța necontrolată de rațiune a Moscovei, că tot sistemul dictatorial bolșevic este un instrument teribil pentru dominarea lumii de către Soviete. Pescuitorii în apă tulbure nu mai pot ascunde faptul că România este exploatată pe plan internațional cu împrumuturi. . . nerambursabile (încă o "perlă" a aberațiilor comuniste, împrumutul nu poate fi decât . . . rambursabil).

Jupuirea țării se face prin intermediului guvernului dela București, condus de Ceaușescu, un N-avede, dar Buricul Pământului, exemplar de suficiență limitată la eftinătate monstruoasă suită pe spinarea poporului și susținută de o imensă poftă, diavolească, de putere. Dând la toți, la ruși, cubanezi, africani, arabi cu ceeace fură din bogățiile țării, Ceausescu este instrumentul dominației internaționale asupra țării noastre, aservită astfel pe multiple planuri.

O comparație: Cuza domnitorul este întâmpinat la Galați de populație, la 9 diminiața. Cuza îi reproșează primarului și-l sfătuiește să trimită oamenii acasă. - "Stim cum sunt aduși, bieții de ei!" (Bolintineanu, volumul II din Biblioteca pentru toți).

Ceaușescu are nevoie de prezența a sute de mii de oameni să plece din țară, să vie în țară, să-i aclame mărirea prețurilor și împrumuturile fără rambursare. Fondurile cu care ajutăm pe ruși să lanseze sateliți, să facă cercetări atomice la Dubna, cedarea de gaz metan, electricitate, uranium, spre întărirea frontului comunist și a hegemoniei sovietice indică ce departe e o hidoșenie comunistă de o personalitate gen Cuza. Să fie între cei doi doar diferența că domnitorul Cuza avea totuși un bacalaureat la Paris?

Orice evazionist fiscal are o dublă partidă: una secretă cu veniturile reale, alta falsă cu venituri micșorate pentru a plăti taxe mai mici. Comuniștii procedează la fel, în dauna cetățeanului, folosind o dublă monetă. Pe piața valutară se prezintă leul valută, de 3,33 ori mai mare decât leul-salariu, cu care este plătit păcălitul de român, la el acasă, printr'o speculație cu totul lipsită de scrupule. Adaugând la această tâlhărie pe față, orele suplimentare neplătite, duminicile luate "voluntar", prețurile urcate artificial, românul ajunge la un nivel de viață de zece ori mai redus decât cetățeanul din occident pentru un orășean și de treizeci de ori mai mic pentru țărani. Rezultatul exploatării comuniste sub conducere ceaușistă a instaurat spectrul foametei în țară, cu românul năpăstuit văzându-se în situația chinuită a culiului Chinez, paralel cu fabuloasele călătorii în Extremul Orient și Occident, căutate în special de mania dictatorului care - neavând niciun fel de recunoaștere în țară - încearcă o justificare a prezenței sale pe gârbovita spinare a poporului român păcălind străinătatea. Cu toate fondurile cheltuite, încercările au rămas zadarnice, dictatorul neputând depăși aria unui nevertebrat politic, rolul de jungher în coasta românului căruia i s'a răpit libertatea și aspirația elementară de a avea o viață proprie, sensul normal spre civilizație și cultură.

Ștefan FILIP

FLORA ȘI FAUNA ROMÂNIEI ... PE CALE DE DISPARIȚIE!

I.A. ȘEITAN

Toți cei ce am venit de curând, de pe meleagurile ce odinioară fuseseră binecuvântate de Dumnezeu, cunoaștem într'o oarecare măsură, distrugerea și jefuirea furibundă a bogățiilor neprețuite Românești, de către hoardele comuniste ce stăpânesc vremelnic Tara noastră. Foarte puțini însă cunosc adevăratele dimensiuni, ale distrugerii florei și faunei românești.

Problema este însă mult mai amplă și mai dificilă când este vorba de diminuarea ireversibilă a diversității florei, proces care face ca mii de specii să dispară înainte încă de a li se fi cunoscut eventualele calități curative sau nutritive.

Ecosisteme întregi cad victimă mâinii omului comunist, poluării apei și atmosferei, defrișării iraționale, parcelării terenurilor prin tăieri de drumuri și implanturi neraționale de platforme industriale.

Botaniștii consideră ca deosebit de grav fenomenul sărăcirii rezervei genetice. Aceasta înseamnă că diversitatea de grâu, secară, porumb, mazăre, cartof și alte plante, inclusiv "rudele" lor sălbatece, ce constitue hrana de bază a milioanelor de Români, se reduce. Cu cât culturile sunt mai omogene din punct de vedere genetic, cu atât ele sunt mai expuse dăunătorilor și calamităților naturale.

Mai există și un alt aspect. De pildă, în scopul obținerii unui soi nou de mei, cu un înalt conținut de proteine, oamenii de știință ai Universității Purdue din Indiana, USA au cercetat în 1973 nu mai puțin de 9000 soiuri. Ei au găsit două soiuri ce corespundeau tuturor exigențelor tocmai pe ogoarele Etiopiei. Cine poate sti câte astfel de soiuri prețioase de plante dispar neștiute de nimeni, de pe meleagurile copilăriei noastre ?

Până la sfârșitul acestui veac, mii de forme de viață unice și neînlocuibile vor dispărea pentru totdeauna depe ogoarele, dealurile și munții scumpei noastre Grădini, masacrată fără crutare de bandele comuniste.

Este adevărat că UNESCO veghează asupra așanumitelor 'Protectorate ecologice", adevărate rezerve ale biosferei în număr de 144 plasate în 35 de țări. Dar cine veghează ca "masacrul biologic" de dincolo de "Cortina de Fier" să ia sfârșit cât mai grabnic? Aceasta este o întrebare fără răspuns deocamdată. Dar de acest răspuns depinde salvarea patrimoniului biologic al României.

I.A.ȘEITAN

DELA GENERAȚIE LA GENERAȚIE

Horia STAMATU

Intr'o lume care se bazează pe o fixitate anorganică, așa cum este aceea comunistă, ideea de generație este considerată subversivă. Acolo nu se admit decât generații de animale, de exemplu "noua generație de viței", cum scria odată un zootechnician într'un articol din "Scînteia". Dar într'o lume normală succesiunea generațiilor este un proces istoric recunoscut, deoarece se știe că tocmai acestei succesiuni i-se datorește primenirea istoriei. De aceea într'o lume civilizată, chiar apariția violentă a unei generații nu este salutată cu o contra-violență, cum s'a făcut în România, țară cu mult rămasă în urmă în primul rând față de exemplul ei permanent, Franța, și în care niște părinți vitregi au ucis generația nouă, generația dintre cele două războae mondiale, generația primă a României Mari, pe simplul motiv că ei, părinții "făcuseră România Mare".

Dar tocmai acei părinți, dintre care mulți participaseră la înfăptuirea României Mari, alții însă nu, au fost aceia care au dus la lichidarea României Mari în 1940, după ce își asasinaseră sute de tinere elite. In plină ședință a Senatului României Mari, în 1937, scriitorul Mihail Sadoveanu, vechi vânător de altfel, a declarat referindu-se la tineretul care nu îi plăcea: "Fiara trebue împușcată între ochi". A fost un semnal, urmat din plin de fapte, în anii 1938-39, prima serie, în anii 1941-45, a doua serie și în anii 1945-64, a treia serie, deci în timp de pace, în timp de război și iarăși în timp de pace, în total 27 de ani. Doi scriitori au dat expresie acestei tragedii: Dragoș Protopopescu, sinucis după capitularea României și Liviu Rebreanu, care în același timp și-a ales același sfârșit. Primul a scris romanele "Fortul 13" și "Tigrii", și celălalt romanul "Gorila", cu un titlu luat dela un articol în care Nichifor Crainic pusese cu botul pe labe pe un rechin de presă. Romanele amintite au apărut în 1937 și 1938, deci înainte și după represiunea generală împotriva tineretului din opoziție, dar înainte de masacrele care încep la sfârșitul lui 1938. In "Gorila", Rebreanu replica, între altele, și presei părinților vitregi, care publicase un plan amănunțit de amenajare a singurului teritoriu ultramarin al României, Insula Serpilor, unde tinerii "nesupuși" trebuiau să fie încarcerați în cazemate de beton armat. Este neîndoelnic că nu asemenea minți scelerate au făcut România Mare și cultura ei, dar punând stăpânire pe ea, cum arată Rebreanu în "Gorila", au dus-o de râpă în douăzeci de ani.

In Franța de după război, a luat puterea la sfârșitul anilor '50 un om de stat dur, autoritar, care nu suporta replică, Generalul de Gaulle, care se bucura însă de un mare prestigiu moral. Impotriva lui a apărut atunci un val de violențe ale tinerilor care amenințau însăși ideea de creare a unei noi stabilități a vechiului Stat Francez. Punerea bombelor numite de "plastic" devenise un fel de sport curent, și nu era zi fără câteva explozii în Paris, sau în provincie. S'au făcut mari pagube materiale, au fost chiar victime. Principalii practicanți ai acestui sport răspândit sub egida unei organizații numită O.A.S., erau oameni foarte tineri, bine antrenați în războiul din Africa de Nord, care a dus la separarea Franței de acele colonii, fără să fi fost învinsă militar. O.A.S.-ul a fost supus unei urmăriri acerbe, până când i s'a redus activitatea la zero, dar nu a fost ucis niciun tânăr rebel, nu s'au făcut lagăre de concentrare, nu s'au dat pedepse cu moartea contra nici unui tânăr, nu s'au condamnat cu închisoare decât cei dovediți ca autori ai unor acte de violență precise, deci nu s'a luat nicio măsură de represiune colectivă, cum s'a făcut în România timp de atâția ani. De Gaulle s'a purtat ca un părinte aspru, dar care nu își ura copiii, și chiar când aceștia o luau razna, nu s'a răzbunat pe ei, nu i-a asasinat, cum s'a făcut în România.

Abia la nici o decadă, în 1968, a apărut alt val de opoziție violentă, care a și făcut prăpăd la Paris, mișcarea acefală a faimosului "Mai 1968", al cărui vandalism rămâne de neuitat, ca și desmățurile fără nicio limită, totul stilizându-se într'un fel de lungă liturghie neagră pe altarul unui fel de zeu cu două capete, unul Freud și altul Marx. De Gaulle putea să curețe Parisul cu armate în 24 de ore, dar nu a scos tancurile, cum s'a făcut în România; putea să aresteze mii de tineri descreerați și să-i tempereze în lagăre temporare de concentrare, dar nici așa ceva n'a făcut. S'a mulțumit să apostrofeze hoardele verbal, și nu a făcut niciun fel de falși martiri, cu toate că damblaua exploziei freudo-marxiste a fost cât se putea de hidoasă. A făcut rău de Gaulle? Nu, nici vorbă să fi făcut rău, mai întâi pentrucă nu a uitat că în acea mizerie erau căzuți copiii Francezilor lui, nu niște veniți din planeta Marte. Si, în al doilea rând, le-a dat o șansă de viitor, ceea ce se vede azi prin noua orientare a acestei generații turbulente, care a întors spatele miturilor pre-fabricate ale vedetelor marxiste, Che Guevarra, Fidel Castro, Ho-Chi-Minh, și alte "frumuseți".

De Gaulle era un om bătrân care înțelesese că dela o generație la alta, se petrec schimbări de mentalitate și "limbaj", și că oarecari "bâlbâiri" sunt inevitabile, până când se articulează contribuția originală a unei generații. In decada Franței 1958-68, noile serii care împreună fac o generație, s'au bâlbâit, uneori chiar sinistru, dar tinerii au fost lăsați să-și găsească ei înșiși limbajul propriu, care acum începe să se impună. Dacă România din decadele decisive, ale României Mari, ar fi avut niște bătrâni dotați cu înțelepciune, azi ar fi continuat să existe România Mare.

Când apare o nouă generație, în condiții noi și cu un nou limbaj, tot ceea ce poate face mai rău generația precedentă este s'o judece prin vechiul limbaj. Se ajunge astfel la conflicte pline de urmări și se fac nedreptăți prin abuzul de autoritate, de orice natură ar fi ea. Cei din generația celui care scrie aceste rânduri au văzut ce a însemnat acest abuz de autoritate și la ce a dus, așa că ar trebui să fie ultimii bătrâni din lume care să cenzureze generația următoare înainte de a-și da osteneala fecundă, deci serios critică, de a descifra noul limbaj pe care îl aduc. Si nu mai vorbim de cine știe ce suspiciune cu respectivele acuzări calomnioase, care nu se bazează pe nimic altceva decât pe ignorarea profundei realități care este schimbarea de limbaj dela o generație la alta.

Dar în cazul unei țări anormale, cum este o țară comunistă, lucrurile sunt și mai delicate. Cum să ceri azi unui tânăr dintr'o țară comunistă, să gândească în termenii naționaliști din România de acum 40 de ani? Cum poate fi obligat tânărul de azi să știe măcar ce spuneau tinerii de acum 40 de ani, când nimeni nu mai știe azi în România nici sub ce Guvern s'a făcut România Mare din România Mică? Cine mai știe din tineretul român că a existat un I.C. Brătianu? De ce un tânăr de azi, care gândește personal, nu poate să aibă aceeași dreptate pe care o avea un tânăr de acum 40 de ani, dar exprimată în alți teremni, și de ce un tânăr nu are voe și să "bâjbâe" în haosul de azi, până când își găsește firul original? De ce dacă un om din generația de azi dacă nu se conformează dezideratului absurd de-a avea același limbaj cu un tânăr de acum 40 de ani, trebue să fie calomniat public, și uneori tocmai de oameni care au avut de suferit dela bătrânii de acum 40 de ani?

Numai deformările unui totalitarism archaic-asiatic poate să ducă la excluderea diferențelor de limbaj dintre generații. In România, intrată în Imperiul totalitarismului archaic-asiatic, a fost un enorm scandal apariția unei noi generații literare, cam la mijlocul anilor '60 și care făcând imprudența să se manifeste, timid dar oricum vizibil, ca o "nouă generație", a fost pusă "în rânduri" în câțiva ani, dela o "revoluție culturală" la alta.

Unul dintre cele mai urâte lucruri din câte s'au făcut împotriva generației de acum 40 de ani, a fost calomnia murdară că erau aliații dușmanilor României. In numele acestei calomnii s'au făcut procese cu condamnări fără nicio probă, s'au făcut crime. De aceea primii care ar trebui să se cutremure când e vorba de asemenea acuzații fără nicio bază, ar fi victimele acestor calomnii de acum 40 de ani.

Horia STAMATU

IDEEA DE REPUBLICĂ LA ROMÂNI

Sub acest titlu publica acum câțiva ani în "Contemporanul" tovarășul Dan Berindei un articol, în care spunea între altele că la 30 Decembrie 1947 în România a fost instaurată republica și prin ea și socialismul. După acest scrib, ideea de republică este la români milenară. Pentru această idee au luptat în cursul secolelor Petru Rareș, Gheorghe Doja, Horia și alții. Culmea republicanismului românesc este însă, tot după tov. Berindei, pașoptismul românesc, revoluția din 1848. Promotorul republicii ar fi fost însuși istoricul Nicolai Bălcescu. Cei câțiva defetiști români de pe atunci ca C. A. Rosetti, Cezar Bolliac ar fi fost republicani. Dar cel mai mare republican dintre toți este, cum nici nu se poate altfel, marele Nicolai Ceaușescu.

Dar să vedem cum stau lucrurile într'adevăr la români.

Poporul român s'a născut, după cum știm cu toții, din amestecul dacilor cuceriți cu romanii cuceritori, acum aproape două mii de ani. Cuceritorul a fost împăratul roman Traian. Amintirea lui, și a altor împărați romani după el, a rămas vie la români până în ziua de astăzi.

"Plugușorul" românesc, urarea pe care tineretul român o face în ajunul Anului nou pe la casele oamenilor, amintește de începutul anului nou la romani, pe atunci în ziua de 1 Martie, când se ieșea oficial cu plugul la câmp și se trăgea prima brazdă.

In acest plugușor nu se vorbește însă de niciun președinte de republică. Urătorii spun: "S'a sculat mai an, bădica Traian"... Acest bădica Traian este împăratul romanilor, primul împărat al nostru. După el tradiția s'a continuat, căci poporul român cunoaște de atunci cuvântul "împărat". Unele basme românești, vechi și ele de milenii, încep cu: "a fost odată un împărat"... E vorba mai ales de împăratul Verde sau de împăratul Roșu. Alt cuvânt pentru împărat sau rege la români este "crai", cuvânt venit la noi prin slavă și maghiară. Este germanul Karl, Carolus, numele lui Carol cel Mare, devenit simbolul împăratului sau al regelui.

In rugăciunile noastre creștine, vechi și ele de aproape două mii de ani, se vorbește de Dumnezeu "împăratul ceresc", iar în rugăciunea domnească se spune la noi: "vie împărăția Ta"- Amintim toate acestea fiindcă în alte limbi, la alte popoare, în astfel de cazuri nu e vorba de împărat și de împărăție, ci de stăpânitor și stăpânire sau de rege, de domn și de domnie. Slavii de ex. au cuvântul țar, care nu e altceva decât latinescul Caesar, ca și germanul Kaiser.

Si în proverbe, dintre care unele au de asemenea tradiție milenară, e vorba la români, și aproape numai la români, de împărat. Astfel în proverbul: "In țara orbilor, cel cu un ochi e împărat". Acest proverb, deși foarte vechi, este internațional. In engleză: "among the blind, a one-eyed man is king". In franceză: "Au pays (royaume) des aveugles, les borgnes sont rois". In germană: "Unter den Blinden ist der Einaugige Konig". In spaniolă: "en tierra de ciegos, el tuerto es rey". Deci peste tot rege. Numai grecii au, ca și noi, cuvintele împărat și împărăție. Numai în Italia, țara de origine a romanității, tradiția împăraților s'a pierdut în feudalismul Evului mediu. Italienii spun: "In terra di ciechi, chi ha un occhio e signore". Cine are un ochi e domn, e stăpân. Insăși limba latină nu-l avea în acest proverb pe împărat: inter caecos regnat strabus, sau: inter caecos luscus rex. Cuvântul "împărat" înlocuește adesea în Română cuvintele: rege, crai, domn, domnitor. Un alt vechi proverb românesc: țiganul când s'a văzut împărat, întâi pe tată-său l-a spânzurat.

Odată cu împărat a apărut la români și cuvântul domn. Este latinescul dominus, stăpân. La început Domn a fost numai Dumnezeu, lat. Dominus Deus. Mai târziu s'a numit domn și stăpânul țării sau al unui ținut. Domnul Stefan, Domnul Tudor. Mult mai târziu s'au întrebuințat cuvintele domn, doamnă și domnișoară pentru oricine.

Regimul comunist din România de după al doilea război mondial, a găsit de cuviință să înlocuiască aceste cuvinte prin unele noi. Astfel în loc de domn a apărut cuvântul de origine slavă tovarăș. In limba rusă cuvântul tovar înseamnă marfă, deci tovarăș e acela cu care se face un "gheșeft", cu care se face schimb de mărfuri, sau cu care se vinde împreună ceva.

Aceste schimbări au fost făcute în România imediat după "eliberarea "țării de către Stalin. Cei ce le-au făcut au fost români neaoși, ca Ana Pauker, Chișinevschi, Luca și alții. Cei ce au venit după ei, le-au preluat și le-au menținut mai departe. Doar câte ceva s'a schimbat din nou. Astfel orașul Stalin a devenit din nou Brașov, raionul a devenit din nou județ și șeful lui, președintele Sfatului popular a devenit din nou prefect sau primar. Tovarășul însă a rămas.

Deși Ceaușescu știe că Stefan cel Mare, al cărui buzdugan îl poartă, a fost Domn, el nu îndrăznește să se numească domn în România. Domn este el în străinătate, ca și soața lui doamnă, căci altfel s'ar face de râs. In ziarele și revistele din Tară el este tovarăș; în cele românești care sunt destinate străinătății, ca de ex. "Tribuna României", este domn.

Un astfel de cuvânt vechi ca domn are o mulțime de derivate: doamnă, domnișoară, domnie, domnesc, domnește, domnitor, domnișor, domniță, a domni. Ce putem începe însă cu puținii derivați ai lui tovarăș? Tovărășie nu e domnie; a tovărăși pentru a domni nu există. Doar a se întovărăși arată adevăratul înțeles al lui tovarăș, a se face părtaș la o întreprindere, la o afacere. Tovarășă există, dar pentru domnișoară, "tovarășă" nemăritată, nu avem nimic.

Până la epoca lui Ceaușescu, cuvintele domn și doamnă erau în mare cinste la poporul român. Țăranul român, în modestia lui, știa că domn e cel cu carte mai multă. Primarul satului, notarul, deși țărani și ei, erau domni. Domnul se deosebea de țăran uneori și prin portul lui, prin hainele lui "domnești" sau "nemțești". Stiu din experiența proprie că la oraș, și mai ales în București, profesoara de liceu era doamna Popescu, iar femeea de menaj sau spălătoreasa erau madam Popescu.

Iată deci cum se poate sărăci o limbă, fără ca cei ce o întrebuințează să-și dea seama.

Am mai spus în altă parte că, deși domn și doamnă aproape s'au desființat în limba comuniștilor, domnia nu s'a putut și nu se va putea desființa. Căci tovarășul Ceaușescu este domnia sa; lui i se zice domnia ta și mai ales domnia voastră. Aceste cuvinte fiind în vorbire și în scris scurtate, dta, dv, dlor, dumneata, dumneavoastră, dumnealor, nu mai pot fi recunoscute. Inseși cuvintele mata, matale, mătăluță, sunt forme extrem de scurtate din domnia ta, domniei tale (și cu un sufix ipocoristic).

I.P.

PASIUNEA POLEMICII

Camil UDREA

Dacă din punct de vedere lingvistic și cultural avem o fundamentală moștenire din spre partea latină a formațiunii noastre naționale, în ceea ce privește structura psihică -se pare că datorăm foarte mult dacilor. Ei aveau cultul și respectul tragicului. De altfel, fără a face teorie estatică, este demonstrat că marile epoci culturale sunt însemnate cu pecetea literaturii majore, a tragediei iar comedia reprezintă decadența. Uitați-vă la secolul lui Pericle zis și epoca elenistică, uitați-vă la secolul renașterii, la marea literatură germană, luați ce exemplu vreți.

In cultura română pietrele unghiulare ale creațiilor noastre au pecetea tragicului. Cultura noastră majoră se desfășoară în spațiul mioritic cum genial constată Blaga. Si Eminescu și Rebreanu și Blaga și Creangă chiar sunt scriitori tragici. Iar ceea ce are mai bun Caragiale tot în umbra tragicului se află.

Istoria noastră, deasemenea, nu e una veselă ca aceea a insulelor Tahiti sau Hawaii ci e tragică în esența ei, pavată cu viețile jertfite ale celor mai buni trecuți și contemporani.

Politica română contemporană demonstrează, între cele două războaie, că cei mai conștienți și mai profunzi în înțelegerea primejdiei de moarte a istoriei contemporane au avut și cel mai adânc simț al tragicului, dând de altfel și cel mai mare procentaj de jertfiți în abatoarele sociale ale comunismului.

Dar nu e vina noastră că -geografic vorbind- suntem așezați "la răscrucea a trei imperii moarte", de la unul din ele-cel bizantin-preluând cultura dialectică greacă - am rămas cu pofta și pasiunea polemicii.

E o caracteristică bună sau rea? N'am autoritatea filozofică să hotărăsc și nimeni nu are autoritatea morală să decidă. Insă putem să facem câteva observații cu multă atenție și grijă.

Dacă polemica, în înțelesul ei antic, grecesc, înseamnă un război al vorbelor bazat pe arătarea unor argumente irefutabile, la noi-la români- din păcate, polemica uneori e tradusă prin balcanicul caragialesc zeflemea.

La un pahar de țuică, cinzeaca oborului copilăriei mele, la un țap sau halbă de bere cu aperitivul știut format din telemea și măsline, românul e în stare să dezbată orice, să zeflemisească orice și să nu tragă finalmente nici o concluzie. Iar cea mai savuroasă situație este atunci când putem "da în tarbacă" o persoană, caracterizarea fiind și ea un specific al balcanismului.

Viața politică a României interbelice poartă din plin pecetea polemicei zeflemiste goale și nu în zadar parlamentul era numit în folclorul orășănesc moara vorbelor -aș zice goale. Insăși actul dela 23 August a fost făcut zeflemistic, caragialesc, fără maturitate și fără simțul tragicului viitor. Act imputat celor ce locuiau la moara de vorbe și unui cap de regat insuficient dezvoltat la capitolul circumvoluțiuni.

Acum ne ducem viața în emigrație, unii din noi cu un standard de confort mult superior fraților nostri mulți și chinuiți rămași în lagărul r.s.r.

Insăși cuvântul emigrație implică un mare coeficient de tragic și de provizorat. Toți dorim să revenim la vetrele noastre și despre cum să realizăm acest deziderat discutăm și căutăm soluții. Așa se face că a apărut în timpul nefericit al emigrației noastre pasiunea, de altfel legitimă, pentru polemică, deoarece e firesc să existe mai multe opinii și argumente asupra drumului de urmat spre țelul ce trebuie atins.

Că polemica a apărut, e în firea românului să aibă această pasiune, dar cum încă se desfășoară nu aruncă totdeauna o lumină prea plăcută asupra tragicei noastre emigrații.

Nu am fost membru al nici unui partid, am fost prea tânăr la vremea sinistrului act de trădare din 23 August. Am fost însă lovit din plin, eu și generația mea, de urmările actului, generația aceasta având de aceea trei etape distincte: internat-cazarmă-pușcărie.

Aș avea tot dreptul să blamez pe cei ce au plămădit și inconștient înfăptuit "actul", cu toate urmările lui, ce ar fi trebuit să fie previzibile. Aș avea dreptul să blamez și pe acei care, profitând din plin de pe urma ocupației ne-au disprețuit pe noi, cei veniți din infernul lagărelor și închisorilor, considerându-ne paria, pentru ca apoi, tot ei, cu bani și pașapoarte de servici sau cumpărați de rude nedeclarate, să se așeze binișor în Vest și să joace comedia românismului, dând sfaturi.

Tot generația mea, a celor trei etape tragice ar avea dreptul să se întrebe:

-Bine Domnilor, vă organizați în numele a diferite partide, grupări, dar pe noi, cei aruncați din vina actului din August, în brațele comunismului nedorit, cine ne întreabă și cine ne reprezintă? Se repetă istoria persecuțiilor naziste. Evreii bine organizați profită de pe urma propagandei "holocaustului". Dar celelalte mult mai multe milioane nevinovate rămân-vorba lui Stalin- statistică.

Dar uite că, luând toate acestea în considerare, generația mea nu se angajează în această polemică, acuzând persoane, interpretând fapte parțial relevante.

Cui folosește irosirea hârtiei tipărite arătând caracteristici neesențiale personale, de multe ori sub formă de invectivă?

Da, e bine să analizăm faptele -istoric - în măsura în care putem și produce documente și să analizăm totul, argumentând, deci făcând polemică în sensul elenistic al cuvântului. Dacă nu posedăm-încă - documente și argumente verbale nu are sens să ne irosim inteligența și talentul zeflemisind bosforic, balcanic.

Polemica noastră să fie la înălțimea tragismului istoriei noastre căutând o cale de viitor. De sigur trebuie să ne gândim la democrație - în înțelesul dat cuvântului de către antici nu de către decadentismul francez. Si de aceea e bine să avem mai multe publicații de exil. Dar nimeni nedeținând monopolul adevărului absolut (pretenție ridicată doar de marxiști și maoiști) nu poate cere să i se dea ascultare scolastică, orbește. Ca unul ce nu am fost și nu sunt în nici un partid și în nici o grupare, dar am fost jertfit și aruncat ani și ani în lagăre și închisori nu pot pricepe de ce ne epuizăm spiritul și puținul spațiu tipografic bătătorind aceiași potecă ce nu duce nicăieri a zeflemelei personale, a invectivei, cu aluzii uneori mult subdecente la existente sau presupuse defecte fizice. Aceleași și aceleași de ani de zile.

Mulți din actuala emigrație or fi având păcate mari, poate mortale, referitoare la trecutul politic. Unii - puțini - or fi și plătiți să joace rolul calului Troian. Dar nu este acum timpul să ne constituim în zeci de areopaguri ad-hoc să ne judecăm unii pe alții.

Țelul nostru comun este să contribuim la desființarea definitivă a comunismului sub toate formele sale, aceasta însemnând singura și sigura cale să ne eliberăm țara și -pentru unii din noi-întoarcerea să ne sfârșim zilele unde ne-am născut.

Atunci- la acel timp - dispunând de documente și argumente putem judeca mai întâi pe călăi, apoi pe cei ce i-au adus și servit, pe toți cei ce au însângerat țara și poporul ei nefericit. Căci trebuie să fie o judecată și în lumea aceasta pentru toate rănile noastre nedrepte.

Aceasta ar însemna - din punctul de vedere al unuia neimplicat în nici o dispută personală - pasiunea pentru o adevărată și tragică polemică. Căci de demagogie nu duce lipsă această lume.

Camil UDREA

S'a stins ultimul stegar

"Ca o lacrimă de sânge
a căzut o stea"

S'a stins din viață Radu Mironovici, ultimul stejar al generației naționaliste studențești din 1922.

In acel timp, pericolul comunist amenința să cuprindă mai ales Basarabia și Moldova, când a apărut o puternică rezistență în rândurile elevilor, studenților, muncitorilor și a multor intelectuali din centrele universitare ale României Mari. Bande bolșevice, conduse de forțe străine de viața poporului român, făceau manifestații de stradă cântând Internaționala, agitând placarde: "Jos armata; Jos Regele; Trăiască revoluția comunistă; Trăiască Rusia Sovietică". Paralel cu aceste manifestații au organizat greva muncitorilor dela Regia Monopolurilor Statului și dela Atelierele C.F.R. din Nicolina-Iași.

Tineri studenți laolaltă cu muncitori, grupați în Asociația Garda Conștiinței Naționale, au împiedicat grevele, iar în locul drapelului roșu care flutura deasupra acestor instituții, precum și fotografiile lui Karl Marx, Trotzki, etc., au fost înlocuite cu tricolorul românesc. Intervenția îndrăsneață a tineretului român de atunci, a oprit bolșevizarea României la sfârșitul primului război mondial.

In aceste frământări cruciale petrecute în România Mare, îl găsim pe Radu Mironovici alături de Corneliu Codreanu, la constituirea Legiunii Arhanghelului Mihail, în ziua de 24 Iunie 1927,

Radu MIRONOVICI

când a fost numit "Sef al gărzii dela icoană". De atunci și până ce a trecut la cele veșnice, Radu Mironovici a rămas neclintit ca o stâncă de granit în fața valurilor învolburate, pentru crezul național și crestin.

Închisorile le-a început în anul 1923, continuându-le până în 1940, ori de câte ori politica guvernelor cerea ca membrii legiunii Arhanghelului Mihail să fie închiși. In 1941 a fost arestat și condamnat ca prefect al poliției din Capitală, în așa numita "guvernare legionară". Guvernul comunist l'a preluat în 1945 dela guvernul mareșalului Antonescu și l'a eliberat în 1964.

Ultimii ani ai vieții i-a petrecut într'un azil de bătrâni împreună cu soția lui, cu care a împărțit amărăciunile vieții, fiecare din ei în altă închisoare, mai bine de două decenii. După ce a rămas văduv nu a acceptat invitația să plece în vest, motivând că nu se poate despărți de mormântul soției.

Puțini din cetitorii acestor rânduri l'au cunoscut, cu toate că a fost unul din întemeetorii mișcării naționaliste românești atât de neomenos prezentată și care a dat cele mai multe sacrificii de vieți omenești, fără să socotim nenumăratele mii de ani de închisoare.

Frumos ca un Făt-Frumos din poveștile românești; înțelept ca un bătrân tată de familie; prieten devotat și soț desăvârșit; demn și plin de curaj ca un oștean din "cavalerii lui Stefan cel Mare"; își acoperea bogatele cunoștințe intelectuale cu o modestie impresionantă; credincios ca un călugăr atonit; toată viața a polarizat în juru-i dragoste și putere de supraviețuire a neamului românesc.

Avocatul Radul Mironovici, unul din întemeetorii Legiunii Arhanghelul Mihail, Comandant al Bunei Vestiri, a plecat în lumea Arhanghelului Mihail. In fața mormântului proaspăt, pe lângă crestinescul " Dumnezeu să-l odihnească cu drepții", lăsăm -negru pe alb- această mărturie care poate fi îndrumare în rânduiala grelelor și încâlcitelor cărări ale Neamului Românesc.

EU. Preoteasa

ISUS NE-A UITAT

Eugen POPESCU

Pentru faptul de a ne fi iubit țara, ne petrecurăm tinerețea prin unghere de temniți. Au lovit toți în noi, au lovit cu putere, unii dintre noi au căzut, cei mai buni, alții au rămas în viață, dar fără putere, fără nădejdi și plini de răni în inimi și în trupuri.

Ne-am luptat cu toate curcubeele după fiecare ploaie, ca să le ținem pe loc, să ne lumineze ziua de mâine, dar și ele au căzut lovite de întunericul înserării și am rămas din nou în besnă.

Ne-am luptat cu catapetesmele bisericilor să le ținem drepte, așa cum ne-au fost lăsate moștenire și ne-am rugat chipurilor sfinte de pe ele să ne-ajute, le-am pus proptele piepturile și viețile noastre ca să nu cadă, dar au căzut și ele, am căzut și noi.

Si plecară feciorii spre cele patru colțuri ale lumii, plecară să-și strige durerile, să-și lege rănile, să-și apere viețile. Si aci glasurile unora se ruginiră ca fierotenille aruncate sub brazdă, alții se împărțiră în cete vorbind limbi diferite. Se ridicară unii înpotriva altora, încălcând legile lor de viață scoborâte din îndemnurile lui Isus, dar Isus nu i-a băgat în seamă.

Peste țară a început să plouă cu smoală fierbinte și cu catran și toți căzurăm în genunchi cu fața spre Isus, cerând îndurare. Bisericile erau păzite de oștile Diavolului în sutane ca para focului, iar noi treceam pe lângă ele fără a le privi, făcând doar semnul crucii lui Isus cu limba, în cerul gurii și țineam cu putere de toartele gândurilor care înălțau în șoaptă rugi către Isus, spre a nu fi înțelese de oștile diavolului.

Dar Isus nu ne-a auzit rugile noastre.

Incovoiați și slăbănogi, bătrânii noștri înconjurau altarele în Vinerea mare, cântând Prohodul lui Isus și glăsuiau încetișor în gând laude lui Isus, dar nici pe ei Isus nu i-a ascultat. Si s'au stins bătrânii ca niște feștile în bătaia zefirului, fără a apuca aurora din povestirile copiilor lor.

Feciorii plecați în cele 4 colțuri ale lumii și-au asprit limbile sorbind din agurida nădejdilor neînplinite și au început să-și spună unii, altora, vorbe necuprinse în învățăturile lor din tinerețe, iar "Invățătorul" lor, care-i privește de undeva de sus, îi ascultă și tace, până vor veni cu toți la judecata d'apoi.

Pentru faptele lor isvorâte din întunericul minților, Isus și-a întors fața dela ei.

Iar într'o bună zi, așa precum gingașul firișor de iarbă sparge scoarța brazdei ca să iasă la lumină, tot așa învățăturile "celui" de sus se vor furișa în sufletele plăpânde ale viitoarelor generații, vor răbufni spre lumină și vor lumina aurora pe care cei bătrâni au visat-o, dar li s'a refuzat.

Invățăturile "lui" vor fi purtate din nou pe aripile cântecelor și inimilor și de-abia atunci se va naște "omul nou", care va încinge trupul Neamului în diamante și smaralde, sufletele fraților lui le va înălța spre culmile sublimului și toate acestea vor fi plăcute lui Isus.

Pe noi, Isus ne-a uitat, pentrucă în noi au murit mugurii din care trebuiau să rodească marile înpliniri, dar pe cei de mâine Isus îi va ajuta să împlinească marile idealuri visate de noi, pe care n'am știut să le cinstim până la urmă.

Pentru aceea Isus ne-a uitat.

.Noi am fost numai vestitorii, iar prețul plătit de noi pentru marile înnoiri de mâine a fost scump, am plătit cu jerfele vieților noastre. Poate, pentru aceasta, Isus ne va zâmbi în ziua Invierii Neamurilor.

Eugen POPESCU

ÎNTRE "CANTITATE" ŞI "CALITATE"

Chronographus ANONIMUS

Sunt texte româneşti tipărite, imposibil de găsit astăzi în România, şi din care dacă se vede că poporul român a meritat pe deplin unirea lui în graniţele naturale în urma primului război mondial, dar se mai vede foarte bine şi că pedeapsa care i-a fost aplicată la sfârşitul celui de-al doilea război mondial potrivit înţelegerilor dintre forţele materiale biruitoare doar material şi deloc altfel decât material, a fost profund nedreaptă, contrară drepturilor naţionalităţilor şi ale omului, şi astfel în veci condamnabilă ca o adevărată crimă politică efectuată la masa verde.

A existat în România Intregită, o mişcare de acţiune naţională unică în acest secol prin claritatea afirmării principiului ei fundamental, principiu mare, generos şi de aceea universal, primatul spiritualului. De aceea a fost o mişcare de principii nu de ideologie a cantităţii, o mişcare de însănătoşire a sufletului, nu de organizare economică, o mişcare de restabilire a valorilor umane fundamentale, nu o revoluţie de răsturnare a tuturor valorilor, care când la dreapta, când la stânga sau paralel a dominat şi domină acest secol ce-şi dă duhul.

Principiul mare, generos şi de aceea universal, în care se întâlnesc umanul şi ceea ce este mai presus de uman, principiul prin care fiinţa umană este unică între fiinţele pieritoare, este principiul spiritual, care a fost afirmat fără ocoluri: "Domnia absolută a materiei era răsturnată, pentru a fi înlocuită prin aceea a spiritului şi a valorilor morale". Astfel: spiritul domneşte, el merită o credinţă, şi valorile morale le domină pe toate celelalte. Inacest fel se ajungea la o restabilire a scării de valori, de către prima generaţie tânără a României Intregite, prin desolidarizarea "de mentalitatea care domină secolul", secolul nostru de culminare a nihilismului, şi care nu a fost contrazis de nicio altă mişcare din lume, dat fiind că mişcările naţionale ale unor popoare mult mai mari au dat dovada unui orizont mult mai mic, redus la un şovinism imperialist, care deforma chiar ideea imperială. Astfel tineretul unui mic popor readucea credinţa la ceea ce este cu adevărat al ei, la "spiritul" care "bate în toate părţile" şi care face măreţia fiinţei umane, dându-i sensul ei specific. Niste oameni tineri care nu se lăsau ademeniţi nici de ideocraţie, nici de resentimentele revoluţiei întunericului, au manifestat singura revoltă din acest secol împotriva absolutei dominaţii a materiei asupra conştiinţei oamenilor, şi care azi apasă din ce în ce mai greu. Credinţa care nu poate fi decât în ceea ce depăşeşte lumea materială, implică virtutea creatoare a iubirii şi virtutea nădejdii, fără de care existenţa însăşi devine cea mai grea povară.

Materia, brută sau prelucrată până la cele mai rafinate produse electro-mecanisme, dela piatra cioplită din neolitic până la aparatele electronice de azi, toate variante pur cantitative, nu poate să provoace credinţă, nu are cum să ducă la iubire şi nici nu poate să ofere nicio nădejde, dincolo de traiul zilnic, dela frigider şi televiziune, până la reactor şi bomba atomică. De aceea nicio fiinţă umană nu mai este o fiinţă umană, când credinţa, iubirea şi nădejdea, se ruduc la asigurarea socială, mai "multă" la democraţi decât la ideocraţi, la plăcerile confortului, mai "mari" şi mai "accesibile" la democraţi decât la ideocraţi, şi la progresele medicinei, mai "mari" şi de care profită "mai mulţi" la democraţi decât la ideocraţi.

Prin acest principiu al spiritului se restabilea o erarhie de valori: orice tânăr care credea în spirit era capabil să se jertfească pe sine pentru această credinţă; la rândul ei mişcarea bazată pe această credinţă era capabilă, cum a şi fost, să se sacrifice pentru existenţa poporului român, iar poporul român însuşi era considerat dator să fie gata de sacrificiu pentru Dumnezeu, ca să apere adevărul Lui pe pământ. Deci Dumnezeul în credinţa căruia s'au şi născut Românii, Dumnezeul universal al Treimei Celei de o Fiinţă, Creatorul lumii, Insufleţitorul şi Regeneratorul ei, era pus mai presus de poporul român, unul între atâtea popoare, toate egale în faţa lui Dumnezeu şi niciunul prevăzut cu vreun privilegiu al absolutului sau pus din naştere mai presus de oricare dintre slujitorii Lui, oricât de buni s'ar socoti pe ei înşişi unii sau alţii. Aceasta înseamnă gândire şi simţire îngemănate în universal, în universalul care transcende toate "masele", în Dumnezeul care prin Duhul Lui Sfânt l-a anunţat pe Fiul şi egalul Lui Christos, Dumnezeul tuturor oamenilor, care nu este proprietatea nimănui şi pentru a cărui mărturisire în lume, în istorie, se jertfere nu numai persoanele, dar chiar şi popoarele se dau jertfă de sine, deci nu jertfind pe alţii sau alte popoare, cum rău s'a crezut şi s'a făcut, cum rău se crede şi se face, dar aşa cum nu au crezut niciodată Românii.

Exemplul jertfei pentru adevăr l-au dat mulţi, şi azi îl dă în lume un Român, Preotul Calciu. Gândul jertfei de sine, până la a propriului popor este cu atâta mai unic cu cât începând dela revoluţia din 1917 şi neîntrerupt după aceea, s'a practicat şi se practică exclusiv jertfirea unor "ceilalţi", în acelaşi timp cu dezolantul corolar al transfor - mării lumii într'o maşină de propagare şi organizare a răzbunării permanente, ridicată la rangul de "soteriologie a secolului XX".

Principiul de acţiune naţională pe baza căruia se poate ajunge până la sacrificiul naţiunii proprii în caz de cea mai mare urgenţă spirituală, este contrariu atât mesianismului exterminator al celorlalte naţiuni, cât şi practicei sacrificării oricăror "alţii", pentru aşa zisele "interese naţionale", cu respectiva negare a dreptului altora de a avea şi ei "interese naţionale". In contrazicerea acestor principii negative, al "mesianismului exterminator" şi al "interselor naţionale absolute", stă originalitatea poporului român, care a dat şi mişcare naţională dintre cele două războae mondiale. La rândul ei această originalitate îşi are rădăcinile ei adânci, europene şi creştine, iar poporul român de când s'a născut el a fost o avant-gardă, deci un paznic înaintat al Europei creştine. Sute de ani poporul român s'a jertfit la marginea acestei Europe, şi dacă a rămas cu toate aceste sute de ani în urma Europei sub aspectul material, poporul român a păstrat viu până în ultimul timp ceea ce se răcea mai mult în Europa, şi anume credinţa în primatul spiritual, în primatul calităţii asupra cantităţii. De aceea în secolul XX, numai în România a apărut o mişcare naţională cu primatul spiritului şi cu ţeluri pe care le afirmă Sfântul Pavel: "Căci trebue ca trupul acesta, supus putrezirii, să se îmbrace în neputrezire, şi trupul acesta muritor să se îmbrace în nemurire" (Pavel, Corintieni, 1,XV-53). In acest spirit, în acelaşi gând, scriau tinerii mişcării naţionale româneşti, când afirmau că ultimul ţel al popoarelor este învierea. Aceasta era chiar credinţa în care se născuse poporul român şi pentru care s'a jertfit peste un mileniu la graniţa Occidentului.

Azi însă, prin forţă, după capitularea Occidentului, poporul român a fost supus de reprezentanţii unor principii diametral opuse celor fundamental româneşti, europene şi creştine. Principiul considerat universal azi în România, dar care este un principiu parţial şi duce la un mesianism răsturnat, distrugător al sufletului omenesc, este materia.

Principiile de acţiune care decurg din stabilirea materiei ca principiu de bază, sunt cele care răstoarnă toate valorile universale, şi aceasta este ceea ce însumează "revoluţia": credinţa este înlocuită prin supunerea totală a oamenilor în serviciul exclusiv al materiei; iubirea este înlocuită prin ura împotriva oricui se opune acestui contra-principiu, al materiei absolute, iar nădejdea este şi ea ucisă prin interzicerea oricărei perspective de mântuire din relativ şi pieritor, prin interzicerea oricărui orizont dincolo de transformarea materiei, şi astfel se face din această lume exact ceea ce spune Dante despre INFERN: "Prin mine ajungi la cetatea durerii, prin mine ajungi la veşnica îndurerare, prin mine ajungi la seminţia pierdută", "voi ce intraţi aici lăsaţi în urmă orice speranţă". (Dante, "INFERNO", Canto terzo, 1-3,9)

Făgăduinţa demagogică, de-a dreptul satanică, a unui paradis terestru, cu interzicerea credinţei în înviere, a credinţei nu numai în nemurirea sufletului dar chiar în existenţa lui, cum face "pavlovismul", în versiune americană "behaviorismul", duce la o lume construită exclusiv pe schemă "Gulagului", care este foarte clar vizibilă în viaţa de toate zilele din toate ţările comuniste. De aceea orice popor, orice guvern de ţară naţională, federală, sovietică sau oricum ar fi ea, dacă aplică principiul "pentru interesele mele sacrific oricând pe oricine, pe orice persoană sau orice alt popor", oferă lumii pentru viitor perspectiva INFERNULUI, chiar dacă e vorba de cei mai acerbi monitori ai "democraţiei", pentrucă în acest caz nu s'ar deosebi cu nimic de turbaţii monitori ai "socialismului" baţii monitori ai "socialismului". Probabil că unitatea lor pe baza acestui principiu, devenit comun, se ţine şi bune înţelegere dintre ei. Aşa că a venit ceasul al unsprezecelea, să întrebăm fără niciun fel de "diplomaţie": care este deosebirea calitativă între cei doi coloşi, numiţi cu respect "super-puterile lumii", care este deosebirea de principiu fundamental dintre ei, dincolo de o mai "mică" sau mai "mare", asigurare socială, comoditate materială şi îngrijire medicata?

Câtă vreme nu se dă niciun răspuns prin fapte la această întrebare, lumea rămâne cu ai săi coloşi materiali la nivelul spiritual al primitivei întrebări a lui Stalin, când i s'a vorbit de importanţa Vaticanului: "Câte divizii are Vaticanul?" Cine are urechi de auzit să audă. Pentrucă atâta vreme cât o super-putere nu crede şi nu se teme decât în şi de "forţa atomică", în ciuda zdrobitoarei cantităţi, rămâne un colos fără calitate. Si dela "SALT I" şi "SALT II" se poate ajunge chiar la "SALT 1001", în vreme ce coloşii se vor scufunda reciproc fără să arunce o singură bombă atomică, atrăgând în această scufundare şi restul. Lumea este ameninţată azi de o prăbuşire interioară, analoagă scufundării geografice a fostei Atlantide.

Chronographus ANONIMUS

METODE ŞI CĂLĂII CARE LE APLICĂ

Miron BUTARIU

In urma articolelor ce am publicat în "Cuvântul Românesc" despre represiune împotriva disidenţilor sau opozanţilor politici, prin internarea lor în spitalele psihiatrice, am primit unele date, despre oamenii regimului şi un spital în care sunt internaţi oameni sănătoşi, sub pretextul că sunt smintiţi mintal. Dăm publicităţii aceste informaţii, în credinţa că aceasta contribue nu numai la informarea opiniei publice, ci mai ales arată călăilor că mârşavele lor crime, nu pot fi ascunse şi că odată cândva autorii lor vor primi cuvenita pedeapsă.

La Timişoara funcţionează un Institut de Medicină, la a cărui catedră de Psihologie şi Neurologie, era titular Profesorul Eduard Pamfil. La această catedră funcţiona între alţii şi Conferenţiarul I. Stoessel. La începutul anului şcolar 1977-1978 pe neaşteptate Profesorul E. Pamfil este pus în retragere, fiind înlocuit cu Conferenţiarul Stoessel, care este avansat la gradul de profesor titular, la catedra de psihologie şi neurologie. Cum era şi natural aceasta a produs multă nedumerire în cercurile universitare din Timişoara, mai ales că Institutul de Medicină, Secţia de neurologie şi psihiatrie, condusă acum de Stössel, avea în atribuţia sa cercetarea reclamaţiilor, privitor la abuzurile săvârşite cu internarea în spitalul de nebuni, a unor oameni sănătoşi. Tot în atribuţia acestei secţii, era şi atestarea sau diagnosticul de internare în spital. Odată cu demiterea Prof. Pamfil, s'a aflat că Spitalul din Gătaia, a fost transformat într'o închisoare în care Securitatea internă pe aceia care Partidul comunist îi găsea că fac opoziţie, sau se plâng împotriva abuzurilor. Prin înlocuirea Prof. Pamfil cu Conferentiarul Stoessel, organele locale ale Partidului comunist au reuşit să asigure buna desfăşurare, a internării în spitale. In acelaş timp au reuşit să închidă calea reclamaţiilor, făcute de acei ce fuseseră internaţi în ospiciile de nebuni, fără să fie bolnavi.

Spitalul Gătaia este acum spital de neurologie şi psihiatrie, fiind situat în comuna Gătaia, din Judeţul Timiş, la Sud-Est de Timişoara, distanţa de 30 km. în apropierea şoselei Timişoara-Reşiţa. Poţi ajunge la spital de pe şoseaua internaţională E-94, Belgrad-Timişoara, până la comuna Voiteg, unde întâlneşte şoseaua Reşiţa, pe lângă comuna Birda. Spitalul Gătaia este administrat de Secţia Sanitară a Sfatului Popular Timişoara, coordonat de Catedra de Psihiatrie şi Neurologie de la Institutul de Medicină Timişoara, condus acum de Prof. Stoessel. La această catedră şi la Spitalul din Str. Văcărescu, Timişoara, se analizează reclamaţiile privitor la abuzurile săvârşite prin internarea în spitalul din Gătaia, a disidenţilor.

Cât priveşte internarea în spital, până în anul 1978 se făcea prin strânsa colaborare a Primului Secretar al Partidului Comunist din Timişoara Mihai Telescu şi Generalul I. Tăurescu, comandantul Secţiei locale a Minsterului de Interne din Bucureşti. "Bolnavii" sunt transportaţi cu duba Securităţii din Timişoara, la Gătaia, unde sunt internaţi ca bolnavi şi trataţi ca atare.

Se crede că se găseau internaţi în spitalul Gătaia, la sfârşitul anului 1978 câteva sute de persoane, din care majoritatea erau oameni sănătoşi internaţi pentrucă se opuneau măsurilor abuzive, sau căutau să găsească dreptate, într'o ţară guvernată prin teroare organizată şi minciună.

Miron BUTARIU

Calvarul Neamului

–Aug.23,1944- Aug.23,1979–

35 de ani de suferinţe...
urcând calvarul,
greu, amar...
35 de ani de umilinţe...
bătut de secere,
ciocane...
de Aiuduri,
teminţe...
prigoane..
O Neam al meu
înalţă fruntea,
- chinuită -
Inalţă fruntea
frate Ioane...
până'n cer
la Dumnezeu !...
35 de ani de suferinţe...
trădat satanic
într'o noapte..
de corbii
venetice
lifte -
uitat de orbul
occident -
O Neam al meu
crucificat...
porţi crucea mistică
a'nvierii,
din Golgota verde-a
durerii...

Ce mâine izbucni-va
Doamne...
frângând chiroanele
din palme ?!...

35 de ani de suferinţe...
de-oceane, lacrimi
nesfârşite...
peste morminte
milioane...
fără cruci,
înlănţuite...

O Neam al meu
înalţă fruntea,
arzând trădarea...
trădătorii...
'nălţându-te
din nou
pe culmi,
legendare
dacice
glorii !!!

O Neam al meu...

Al. Petru SILISTREANU

OAMENI CARE AU FOST

CONSTANTIN STAMATI-CIUREA

Nicolae LUPAN

In 1868 Constantin Stamati-tatăl își începea versul 'Dorul de Patrie'', dedicat României, cu următorul motto: "Bunului patriot, și fumul țării sale i se pare dulce și mirositor…''Iar într'un''Român înstrăintat'' el își cântă adânca mâhnire în aceeași ''Muză românească'' din Iași:

Mâhnit, și pe gânduri cad posomorât;
Cu un dor nespus
S-întristat, și dornic trăind amărât,
Mă uit spre apus….
Acolo îi viața!
Acolo-i speranța!
Să fim fericiți
De-am fi toți uniți.
Eu tînăr fiind,
Acolo lăsând
Strămoșești mormânturi - frați ce mă iubea,
Si plină de grații pe Moldova mea
Dornic părăsind.

De același sentiment de nostalgie pentru tot ce fusese odată era pătruns și Constantin Stamati-fiul, zis Ciurea, după numele de fată al mamei sale Ecaterina, fiica căminarului moldovean Tudorache Ciurea. *In primul rând*, pentru faptul că boierimea, burghezia și cinovnicărimea, în cea mai mare parte importate din largurile marelui imperiu de la răsărit, erau pe deantregul străine de interesele marii populații autohtone. Adevărații călăi a tot ce era românesc în Basarabia s'au dovedit a fi Crusevan, Purișchevici, Casso și alții, întrucât, după cum ''prorocea'' Lenin, ''străinii rusificați întotdeauna exagerează în domeniul atitudinii pur rusești''.

Spre deosebire de Bucovina, unde pătrunderea străinilor avea loc în mod sporadic, în Basarabia înstrăinarea ținutului a fost ridicată la rangul de politică de stat a imperiului rus, politică, ce pornea, în primul rând, de la asuprirea națională în domeniul culturii. In al doilea rând, Basarabia, prin căile ei de acces spre piețile europene, prezenta un mare interes pentru moșierii din Rusia. Cu acest scop tătarii din Bugeac au fost strămutați în Crimeea, deși ei în materie de '' tatarizare '' nu reprezentau nici un pericol pentru românii basarabeni.

Intinsurile rămase libere după plecarea tătarilor au fost declarate pământuri ale statului rus si basarabenilor le era interzis prin lege să se stabilească cu traiul pe ele. Statul începu să colonizeze aceste ținuturi cu așa numiți țărani independenți aduși din toate capetele imperiului. Afară de asta, zeci de mii de iobagi din interiorul Rusiei găseau adăpost la familii de moldoveni din județele Tighina, Cetatea Albă, Hotin, Izmail, fiind ascunși sub numele rudelor răposate. De atunci se trage si zicala: tata rus, mama rus, dar Ivan - moldovean.

In anul 1812 populația băștinașă a Basarabiei număra 24o de mii de locuitori, dintre care toți străini formau doar 5 procente, ca în deceniul șapte al secolului trecut ucrainienii și rușii să atingă deacum cifra de 3oo de mii în circa 100 de așezări. Scopul urmărit de țarism era atins: Basarabia putea fi declarată provincie multinațională iar prezența Rusiei la gurile Dunării - motivată prin numărul mare de rusi.

Într'un atare concurs de situații era cât se poate de dificilă păstrarea limbii strămoșești într'o familie de intelectuali. Autocritic și cu un humor înăscut, Constantin Stamati - Ciurea vorbește uneori de limba scrierilor sale, ironizând scrisul de pe malurile Dâmboviței, și cu greu își stăpânește ura față de rusificatori: 'Poate că limba din scrierile mele române va face asupra cercurilor noastre literare … o stranie impresie. N'am putut scrie altminteri. Limba română rustică, precum o vorbește poporul nostru din Basarabia, a fost singurul izvor, din care m'am adăpat; nici o școală populară măcar; am fost și sunt o insulă solitară în imensul ocean al slavismului. Mai mult nu zic.

De fapt, paralel cu franceza, rusa și germana, Stamati-Ciurea a scris toată viața și în limba română. N'avea însă nici o posibilitate să publice, pentru că în toată Rusia nu exista nici o tipografie românească iar de Vechiul Regat era complectamente rupt. ''Abea după încuscrirea mea cu mitropolitul Bucovinei Silvestru Moraru, - își amintea mai târziu scriitorul basarabean, - mi s'a oferit posibilitatea a tipări o parte din manuscriptele mele în limba mea maternă''. Fiind decorat în 1895 cu o medalie a guvernului român Stamati-Ciurea mărturisea că pe viitor, cât îl vor sluji încă puterile intelectuale să se consacre exclusiv literaturii române.

Si totuși, încă în viață fiind, scrierile lui întâlnesc o atitudine elogioasă din partea criticilor timpului. Bucovineanul Mihail Teliman scria la începutul anului 1887 în ziarul ''Patria'': ''Stând în legătură strânsă cu însuș fundamentul veții poporului românesc din Basarabia, ele sunt în acelasi timp de o originalitate nepătată și cristalizează în ele toate gândurile nobile ale unui suflet umanitar''.

Iar un recenzent anonim de la ''Convorbirile literare'', după ce subliniază meritele povestirii ''Floricica codrului'', spune: ''Nu putem sfârși vorba despre cartea d-lui C. de Stamati-Ciurea fără să nu facem o constatare elogioasă pentru scriitorul basarabean. . . Meritul scriitorului basarabean e cu atât mai mare cu cât în provincia de peste Prut nu este nici școală, nici gazetă românească''.

Am avut prilejul să fiu în Caracușenii-Vechi de prin părțile Bricenilor încă pe când erau în viață câțiva dintre contemporanii scriitorului, printre care și moș Vasile Bulău. Părerea dumnealui ca și cea a consăteanului său Pricop era că ''Stamati a fost om bun. Ii căuta pe cei bolnavi și-i ajuta pe cei nevoiași. Dacă pădurarul îl aducea pe vre'un țăran cu lemne furate, boerul țipa, îl ocăra, îl punea să plătească o amendă tare mică, iar apoi se apropia cu bunăvoință de om și îl întreba pentru ce-i trebuie lemnele. Dacă acesta răspundea că vrea să-și ridice casă ori grajd sau că n'are cu ce face focul în sobă, doftorul îl întreba dacă-i ajung atâtea câte a luat. Dacă era vorba de casă nouă, boerul trimitea în pădure 2-3 care cu boi ca să i se aducă omului în ogradă atâtea lemne câte i-or trebui. . .'' Moș Bulău începu să plângă. ''De ce plângi, moșule?'' - îl întreb. 'De rușine'' - răspunse bătrânica de pe muchia cuptorului. ''Ați fost la cavoul lui?'' - mă întrebă moșneagul. ''Nu'' - am răspuns. ''Duceți-vă, mă sfătui stăpânul casei, - și după aceea poate că treceți și pe la cârmuirea colhozului. . .''

In fosta curte a fostei biserici a satului pășteau două capre, trei oi și o vacă. Iar în cavoul surpat dintr'o parte, ferit de razele dogoritoare ale soarelui de August, un câine se ospăta cu o găină moartă. . .

Si m'am gândit atunci la povestirea autobiografică a acelui care a fost Constantin Stamati-Ciurea - ''Victima veacului''. . .

Iar acum, îmi vine în gând, ca o ironie a soartei, patosul unei mărturisiri a bunului boier din Caracușenii-Vechi: 'Eu cercai cu limba mea poetică să vorbesc limba patriei, să desmierd acel odor scump, cum mama română mă dezmierda, când mă legăna în pruncie. . .''

Nicolae LUPAN

ÎN LUMEA DREPȚILOR

Incă un veteran al războiului de întregire al României (1916 - 1918) a trect la cele veșnice:

SIMION VIȘOIANU

tatăl preotesei Eugenia Ușeriu și-a dat obștescul sfârșit în locuința sa din Constanța, în dimineața zilei de 16 Iunie a.c., la vârsta înaintată de 95 de ani. Originar din comuna Mățău, Județul Muscel, văr primar cu d-l Constantin Vișoianu. Coleg la Scoala Normală din Câmpulung, Muscel cu Ion Mihalache șeful partidului Național Țărănesc. Deși prieteni buni, Simion Vișoianu nu a acceptat nici o funcție politică ori administrativă pe timpul când Mihalache era Prim Ministru. Lui îl plăcea să-i răspundă: 'Eu mă mândresc cu cele două profesii ale mele de dascăl și de agricultor, cari îmi fac cinste.''

A plecat de tânăr, ca învățător în Dobrogea, unde și-a petrecut cea mai mare parte a vieții în comuna Viișoara, Județul Constanta, până când a fost arestat și dus la Canal. Preoții și învățătorii erau stâlpii dela care porneau, în popor, credința, lumina și ori ce acțiune națională.

S'a căsătorit cu Ana Marinescu, învățătoare și ea, fiica preotului Stefan Marinescu din Viișoara. Astfel, împreună cu cinstitul preot Marinescu și cu colegii învățători din împrejurimi, s'au înființat primele Cercuri Culturale în Dobrogea. Aceste cercuri erau mai mult decât școli pentru adulți, erau adevărate academii populare. Acolo se învăța istoria, geografia și literatura română; cântece și dansuri românești și naționale.

Ofițer de rezervă în războiul de întregirea neamului, luptând la Mărăști și Mărășești, de două ori decorat, iar la sfârșitul războiului demobilizat în gradul de căpitan.

Simion Vișoianu a învățat 45 de ani la rând, copiii să scrie, să citească, să socotească, să se roage, să cânte la strană, iar când copiii erau mai mărișori, îi învăța să altoiască pomi fructiferi, să-și crească vitele și le dădea sfaturi agricole. Pentru șezătorile din serile lungi de iarnă îi învăța să împletească, să sculpteze în lemn ori să facă traforaj. Avea pământul și oile lui, de care era mândru și de-a dreptul îndrăgostit.

Când a venit peste țara noastră puhoiul bolșevic din Rusia, s'a opus colectivizării. A fost arestat la vârsta de 65 de ani, în primăvara anului 1949 și dus la vestitul Canal Dunăre-Marea Neagră, unde a stat patru ani și jumătate. La vina lui de a se fi împotrivit colectivizării, s'a mai adăugat vina că fata lui cea mai mare era fugită, împreună cu soțul , în vestul capitalist, de unde nu s'a mai întors, nici măcar în vizită, până azi.

Copii care erau în țară, șase la număr, au fost dați afară din licee ori universități. Intreaga familie a fost scoasă din casă, agoniseala confiscată și fiecare membru al familiei considerat dușman al poporului, pe drumuri. Eliberat dela Canal n'a mai avut dreptul nici să poposească o noapte în Viișoara, deși soacra lui, preoteasa Ecaterina Marinescu trăia acolo, pe atunci. S'a stabilit în Constanța unde a trăit împreună cu soția lui Ana restul vieții, celebrând în Martie a.c. 68 de ani de căsnicie.

Un aspect din viața lui Simion Vișoianu care se cade să-l povestim: In 1939 în Viișoara era preot Ioan Chivu, care fiind legionar a fost împușcat, din ordin regal al lui Carol II-lea și amantei sale Lupeasca. Trupul preotului ucis, ca și a celor doi sau trei din cele 71 de județe din țară, trebuia să stea trei zile îm priveliște cu o placă la căpătâi pe care scria: ''Aceasta va fi pedeapsa trădătorilor de țară''. Intreg satul și toate satele învecinate erau aduse cu forța, de către jandarmi, ca să privească roadele dictaturii regale. Copii părintelui Chivu au fost obligati să stea lângă trupul tatălui lor ucis. A venit învățătorul Simion Vișoianu și peste toate ordinile drastice ale jandarmilor a luat copii de acolo și i-a dus acasă la ei spunând: 'Eu ca învățător al acestor copii mă impotrivesc purtării autorităților, de a sădi ura și răzbunarea în sufletele cetățenilor săi.'' Arestat și ținut câteva zile Simion Vișoianu, copii însă n'au mai fost obligați să stea la îngrozitorul spectacol.

Pr. Anchidin UȘERIU

BISERICA CREȘTINĂ

CEVA DESPRE BISERICA ROMÂNĂ UNITĂ

MIRCEA M. TODERICH

O GREŞALĂ MARE

Suprimarea Bisericii Unite a fost – spun cei ce ştiu ceva despre cele petrecute în România din anul 1948 – o greşală mare, regretată amarnic de făuritorii ei.

In tantis verbis – desigur, asta nu se strigă în gura mare. Ruşii sunt prea de tot aproape de vieaţa românească de toate zilele. Şi, ei pot să ne silească la acte şi mai necugetate! Ca să evităm cumva, ca neam, pacostea aceasta, atât guvernul cât şi biserica ortodoxă repetă mereu zicala răsuflată, cum că uniţii au făcut harachiri cu biserica lor, şi s-au dat de buna voie 'pe ortodoxie! ..'Şi, şi mai rău: Nu fac chiar nimic pentru curmarea nedreptăţilor.

Din cauza aceasta, e numai drept să se spună cumcă: BISERICA UNITĂ NU MAI EXISTĂ! – In faţa legilor ţării, Biserica Unită a fost sugrumată în anul 1948. Vlădicii ei au fost aruncaţi în temniţele puşcăriaşilor de rând: cei mai mulţi dintre ei plătind cu viaţa statornicia credinţei lor.

Dintre preoţii uniţi, mai bine de O MIE (1000) au rămas credincioşi legământului lor, şi s-au împărtăşit de soarta celor 'fără de lege,' catolici fiind, într-o ţară unde biserica lor nu mai exista.

Lipsiţi de păstori, credincioşii greco catolici au căutat adăpost şi hrană sufleteasc pe unde şi cum au putut.

DUPĂ 30 DE ANI

Prigoana împotriva Bisericii Unite continuă. Dar după 30 de ani de împilări – chiar şi prigonitorii văd şi ştiu! – victoria nu-i de partea celor cu bâta, cum lacrimile şi rănilor uniţilor impun admiraţie, şi strigă după laurii biruitorilor: Biserica Unită e moartă; copiii ei sunt însă vii, şi plini de vigoare!

Cristalizaţi de împrejurări şi vremuri, uniţii trăiesc încadraţi cumva, şi formează trei grupări. Cea mai mare şi mai numeroasă grupare cuprinde pe aceia care au aflat un fel de acomodare în bisericile ortodoxe locale. Unii dintre ei au ajuns 'ortodocşi' – odată cu preoţii lor, care au căzut sub povara ameninţărilor. Alţii, fiindcă bisericile lor locale au fost preluate, şi administrate mai apoi, de preoţimea ortodoxă. Atât la sate însă, cât şi la oraşe, 30 de ani de împreună convieţuire n-a făcut din CATOLICI - ORTODOCŞI, şi nu-i nici pericol să se întâmple aşa ceva în viitorul apropiat. 'Noi suntem noi – îmi spunea un fost preot unit; Ei, sunt Ei! ...' – 'Devoţiunile noastre le practicăm mereu: Sfânta Inimă, Prima Sâmbătă, Sfântul Anton, Prima Vineri, etc. Ei nu vin la noi; noi nu mergem la ei! ..'

– 'De ce am făcut? ce-am făcut! ... să-l lăsăm, să ne judece Dumnezeu! '

La oraşe, majoritatea uniţilor au găsit mângăiere *în participarea la serviciile bisericii Romano-Catolice.* Mulţumită acestui 'influx' neaşteptat, bisericile catolice din România, de la Satu Mare la Costanţa şi de la Timişoara la Iaşi, sunt pline, lume-peste-lume, la toate serviciile, dimineaţa şi seara.

In Transilvania, administrate de cler maghiar, bisericile catolice au ignorat prezenţa românilor la Slujbele lor. Limba maghiară a fost folosită exclusiv atât la Slujbe, cât şi la anunţurile obişnuite. Dar Românii au perseverat. Acum doi ani, la Timişoara mai întâi, şi apoi la Braşov, spărtura s-a făcut. Azi sunt Slujbe 'latine' în limba românească şi la Cluj, şi la Alba Iulia, şi la Sibiu, etc., etc.

In al treilea grup sunt toţi aceia care au *rămas ce-au fost, şi care acceptă asistenţă spirituală numai dela preoţii greco catolici.*

După cele recunoscute de decedatul Patriarh Iustinian, în anul 1968, numărul preoţilor acestora era mai mare de 700. Aproape toţi îşi câştigau pâinea cea de toate zilele muncind cu braţele, pentru o plată foarte mică. Am cunoscut astfel un 'hamal' în gara Câmpina, care a crescut 5 copii la Univeristate, să ajungă doctori şi ingineri. Un 'birjar' din Făgăraş, zicea Liturghia în fiecare dimineaţă. Alţii au fost 'lăcătuşi,' 'măturători în depozitele de uleiuri,' 'plugari,' şi nu puţini dintre ei au rămas la 'catedrele lor,' de la diferitele liceie din ţară.

Regretatul Episcop Iuliu Hirţea, de la Oradea, care a murit anul trecut, a fost 'contabil.' Călugărul Iosif Bal a găsit de lucru printre curăţitorii de la serviciile edilitare ale oraşului Cluj-Napoca. Cu trecerea anilor, din treaptă-n-treaptă, a ajuns 'şeful gunoierilor,' adică a celora care strângeau gunoiul de prin curţile şi de la casele oamenilor. Dar Iosif Bal n-a uitat nici o clipă că era şi 'preot.' Şi, în toate zilele, după lucru, el vizita bolnavii din spitale, asculta spovedanii şi 'ducea cuminecătură' credincioşilor lui. Spre toamna anului trecut a închis ochii. La prohod şi pe drumul către cimitir, rămăşiţele lui Iosif Bal au fost onorate de participarea a peste 15 mii de 'privegheтori,' adunaţi din toate straturile sociale ale Clujului, de la profesorii de Universitate până la oamenii de rând. Cu Iosif Bal – spuneau toţi, – s-a dus un om drag, a murit un sfânt!

Lovită mereu şi acoperită de un păienjeniş de decrete şi dispoziţiuni legale, care îi interzic orice manifestare publică -- Biserica Unită nu mai face parte din domeniul public al românilor de astăzi. Despre ea însă, vorbesc mereu, locuri şi ziduri, evenimente şi oameni: o armată întreagă se sdrobeşte, ca să-i ţină sigilat mormântul! ...

Ridicate cu sudoare şi jertfe mari *bisericile unite* sunt mereu acolo; dar de pe zidurile şi Iconostasurile lor au fost şterse, îndepărtate, ori numai acoperite cu vopsea multă, toate simbolurile confesionale: Sfânta Inimă, Maica Domnului de la Lourdes, Sf. Antonie, etc., şi, mai cu seamă, Pietrele fundamentale, care le pomeneau destinaţia şi numele ctitorilor.

Preoţii Uniţi, după ani grei de lucru forţat, şi de temniţă - pentru atâţia dintre ei, s-au reintors la casele lor. Cei mai mulţi acuma, locuiesc la oraşe. Sunt cu părul alb, şi cu ani mulţi, la calendarul vieţii lor.

O statistică exactă a numărului lor, nu avem. Sunt însă câteva sute, poate în jur de 500. Numărul lor, câte odată, se *ingroaşe* cu cei care revin la ascultarea bisericii, după anii de serviciu.

Identitatea preoţilor Uniţi nu este nicidecum secretă. Poliţia continuă să-i supravegheze de aproape, căutând orice ar putea să fie folosit împotriva lor. Ci toţi cred într-o uşurare. Zice-a aşa, unul dintre ei: 'Lucrurile s-au schimbat! Şi se schimbă! . Iacă, e vară. Slujesc cu fereasta deschisă! Ba, mă îmbrac chiar cu reveredă! ...' In dorinţa lui după mai – a uitat: locuia la etaj; iar casa cu apartamentul lui, era cea mai înaltă în jurul acela...

Fără răspunderi sancţionate de documente oficiale, trăiesc, acum, în România, *Trei Episcopi Uniţi.* Ca şi ceialalţi preoţi, ei trăiesc în rugăciune, mulţumindu-se să se arate la căpătâiul preoţilor bolnavi, ori la înmormântarea celor adormiţi. Dorinţele, ca şi viaţa lor, sunt deschise. Ei cer o împăcare cu ţara. Pentru asta sunt gata de cele mai mari sacrificii personale. Scria unul din ei, către preşedintele Statului:

'Domnule Preşedinte,

Eu sunt copil de ţăran. Părinţii mei au fost oameni săraci şi au avut 16 copii. La şcoală am umblat numai eu. Am cunoscut lipsurile, mizeria şi sărăcia. Am muncit la coasă, sapă, plug, seceră, etc. In familie au fost suferinţe îngrozitoare: am o sora oarbă de 64 de ani, un frate cu piciorul amputat a murit de T.B.C., iar părinţii mei amândoi au murit de cancer în dureri îngrozitoare. Am studiat teologia la Roma şi am ajuns pe bază de studii la convingeri care se identifică cu viaţa mea. Ceea ce cer acum de la Domnia Voastră nu e ca să-mi câştig existenţa materială pe calea aceasta. Deci nu cer nici salar, nici pământ, nici sesiuni parohiale sau episcopale, nici case parohiale, ci dreptul la cultul catolic în limba română. Iar pentru cele materiale, în cazul eliberării Bisericii greco-catolice, în calitate de slujitor al ei, sunt dispus, pentru câştigarea pâinii de toate zilele, să fac şi pe măturătorul de stradă.'

Fără existenţă legală, fără trup şi alte semne vizibile, RELIGIA Românilor Uniţi este lucrătoare. Chiar şi azi, după 30 de ani de prigoană, Ea dă lui Hristos lauda buzelor curate şi sălaşul cald din inimile credincioşilor ei.

Biserica Unită – mai mult decât o ORGANIZAŢIE, este astăzi BISERICĂ de SUFLETE, care, atunci când e nevoie, şi în momente potrivite, duc trupurile la manifestaţii de slavă şi răsunet, în faţa cărora înmărmuresc organele Statului, şi le leagă mâinile în neputinţă. Aşa se întâmplă la înmormântarea preoţilor cu ceva renume; ori în zilele de pelerinaj la Nicula, Bixad, Siseşti; sau cu 'vizitele' fără număr la mormântului primului martir al bisericii noastre, Episcopul Vasile Aftenie, mort în timpul anchetei, la Ministerul de Interne din Bucureşti, în ziua de 10 Mai 1950.

***

Acum 10 ani, în drumurile mele prin România, mi s-a spus adesea: BISERICA UNITĂ NU MAI EXISTĂ! Ironia butadei era acoperită de o 'explicaţie' şi mai tristă: Cică, suprimarea ei ar fi fost motivată de interesele naţionale ale patriei! ... '

Biserica Română Unită nu există nici azi; dar ne-existenţa ei este acuma calificată. Se spune anume aşa: In România, LEGAL, Biserica Unită nu există! **Dar Ea-i acolo! O ţară întreagă ştie de lanţurile ei; îi cunoaşte Preoţii şi Vlădicii; se lasă încântată de purtarea lor, şi cu ei se roagă pe mormintele sfinţite ale Mucenicilor! ...**

Să ne rugăm şi noi cu ei!

N.R. Redacţia noastră ia notă cu satisfacţie, de apariţia unei noi publicaţii româneşti , căruia îi urăm succes. Pentru cititorii noştri am reprodus mai sus conţinutul primului număr al publicaţiei :

ROMANIAN NOTES & NEWS

1367 West 65th Street
CLEVELAND, OHIO 44102

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

ion dumitru FLORI DIN FURTUNĂ

După ce ani de zile s'a străduit să dea exilului cărți românești scrise de alții, Ion Dumitru s'a decis să-și retipărească volumul de poeme: "FLORI DIN FURTUNA", apărut la Munchen în anul 1964 și rămas aproape necunoscut. Acest cel de "al doilea debut" al său, ne bucură, dându-ne ocazia să ne reîntâlnim cu poezia sa de început, care a mărturisit atunci și remărturisește acum, că ne aflăm, fără doar și poate, în fața unui poet de *real* talent și *frumoase* promi*siuni*, ceea ce dealtfel a dovedit-o între timp. Si ne-o spune de fapt, chiar dela începutul acestui volum, ce anume l'a făcut să scrie poezie, în poemul; "INIMA":

Inimă, flămândă floare,
In ce brazdă să te pun,
Ca din drum tremurătoare
Blânda lacrimă de soare
Să-te-ajungă' ntremătoare .
. .?
Ce pământ îți e mai bun?. .

-"Du-mă, du-mă la izvoare
Sus în codrii de gorun,
Du-mă'n câmp sau jos la mare,
Dar mă fă privighetoare,
Căci a vrut o ursitoare
Vremea'n cântece să-adun!"

Este adevărat că în acest volum de debut, poetul îmbrățisează mai toate formele poeziei clasice române, dela poezia în formă folclorică, trecând prin baladă și până la pastel. La acea epocă, poetul, încă tânăr, se găsea desigur în faza căutării unei identități personale prin care să se afirme.

Si se afirmă viguros, după cum se poate limpede desprinde din poemele: Ruga lui Dan, Pavel Dumbrăvean, Mălina, Doina, Pastel muscelean, Naiada nopților, Noapte de toamnă, etc. In "Năvodul", de exemplu, Ion Dumitru ne dă cu adevărat un admirabil pastel, ce poate sta cu cinste alături de cele mai bune opere ale marilor noștri pasteliști clasici:

Barca mea cu barca lunii
Laolaltă trec pe baltă.
E tăcere'n jur, doar frunza
Cu zefirul se mai ceartă.

Zâne'nvesmântate'n verde
Si cu stele prinse'n plete
Sălciile'ncet se pleacă
In miresme să mă'nbete!. . .

Dacă, în primele două cicluri din "Flori de suflet", adică: "Miraj de lumină" și "Flori de tristețe", ne întâlnim cu poezia lirică și romantică a lui Ion Dumitru, în ciclul: "Flori din furtună", care dă și titlul volumului, poetul ne pune față'n față cu "trompeta altui gen de cânt". E cântul desțăratului, cântul omului care a trecut prin durerile fizice si sufletești ale Neamului din care se trage.

Iată mai jos din acest ciclu, acest poem de o adânc grăitoare rezonanță; "SUNT BUCIUMUL":

Sunt buciumul si crainicul durerii
Din lacrimi și furtună plăsmuit.
Sunt strigătul din pragul învierii
Si mesagerul neamului robit.

Din ocne, de sub crâncene zăvoare,
de-ori unde gâzii roșii m'au băgat,
Eu am scăpat să fulger către zare
Chemarea unui geamăt sugrumat.

De-aceea, azi spre voi ca'n rugăciune
Eu trâmbițile inimii le sun
Din disperări, restriști si-amărăciune
Tot geamătul în urlet să-l adun !

In cele cinci poeme, adunate sub titlul: "IN LOC DE EPILOG", Ion Dumitru lasă să întrezărim drumul pe care-l va apuca poezia lui în viitor, după cum se poate descifra din poemul; "Speranță":

Plină de soare,
Ești o mare verde
Cu spume de floare,
In care ancora-vor spre zori
Corăbii uriașe,
Legănate de cânt,
Legănate de vis și de dor. . .

Recomandăm, cu toată căldura, celor dornici de a citi o carte bună de poezii, volumul "FLORI DIN FURTUNA" al lui Ion Dumitru, elegant tipărit și cu desene în peniță nespus de sugestive, semnate de Valentin Anesia.

Nicolae NOVAC

(NOTA; volumul "Flori din furtună", de 147 pagini, poate fi comandat contra costului de $7.00, direct dela: Verlag Jon Dumitru, Siegfried Strasse 3,-8000 Munchen 40, West Germany).

CALENDAR 1 — 15 AUGUST

1. — Monitorul oficial din 1 august 1930 publică decizia de numire a scriitorului Ionel Teodoreanu în postul de director al Teatrului Național din Iași. Noului titular îi revine sarcina de a organiza Naționalul ieșean într-o formă nouă, de regie autonomă, formă introdusă la vremea aceea pentru a scăpa statul de obligații financiare. Consiliul de administrație al acestei regii este format din scriitorii Mihail Sadoveanu, Iorgu Iordan, Demostene Botez, Al. O. Teodoreanu (aceștia fiind și în comitetul de lectură), precum și din actorii Petru Bogdan și Aurel Ghițescu. Stagiunea este deschisă la 18 octombrie, cu piesa „Chirița în provincie" de Vasile Alecsandri. Mai tîrziu Ionel Teodoreanu va iniția și cîteva reușite turnee în țară, primul fiind la Timișoara.

Ionel Teodoreanu

Am reprodus mai sus, în fotocopie, cele câteva rânduri apărute în revista "TRIBUNA ROMANIEI", Nr. 161, din 15 Iulie a.c., odată cu fotografia celui mai mare metaforist al literaturii române, care a fost: Ionel Teodoreanu. Mai jos retipărim din revista "VERS", Anul 5, Nr.3-4, 1955, articolul ultimului Președinte legal al Societății Scriitorilor Români, N.I.Herescu, scris, cu ocazia morții lui I.Teodoreanu.

"Nu va trece mult și, ca în fiecare Primăvară, va înflori iarăși liliacul, dar pentru prima dată-în cercul strâmt al vieții celor cam de-o vârstă cu el, Ionel Tedoreanu nu va mai fi aici ca să-l mângâe cu privirea, ca să-i soarbă perfumul, ca să se bucure de floarea între toate mai iubită..."

Si va fi una dintre tristețile care, pentru noi pribegii, vor umbri ziua fericită, ziua sfântă a întoarcerii, -aceia de a nu mai găsi în viață pe Ionel Teodoreanu: nu-i vom putea prinde mâna în îmbrățișarea revederii, nu-i vom mai întâlni privirea scăldată într'un nesfârșit vis lăuntric, nu vom mai fi fermecați de convorbirile cu el, sclipitoare, spumoase ca o horbotă, nu vom mai simți marea lui căldură sufletească, pe care o ascundea cu sfiiciune sub zâmbet și sub glumă. Este o durere care nu se poate stinge și care nu vrem să se stingă. După Ion Pillat, după Dragoș Protopopescu, după atâția alții, a fost smuls inimii noastre și Ionel Teodoreanu, și smuls la o vreme când ne aflam la atâta amar de depărtări.

Dar în fiecare primăvară, toți prietenii lui -cei care au avut fericirea să-l cunoască, și acei nenumărați prieteni anonimi care au avut bucuria să-l citească- se vor duce, cu brațele pline de liliac, la mormântul în care se odihneste si-l vor acoperi cu o ninsoare de flori. Căci icoana lui I. Teodoreanu nu va putea fi niciodată despărțită de floarea de liliac ce-l îmbătase în Iașii adolescenței si în Bucureștii maturității. In amintirea tuturor, el va rămâne sub înfățișarea unui minunat luptător al duhului, care a trecut prin viață nu cu o spadă în sold, ci cu o creangă înflorită pe umăr: așa cum cineva îl văzuse odată, la Iași, întorcându-se din oraș acasă, pe umărul drept cu o imensă creangă de liliac, ca un fel de "jucărie pentru Lili"...

Durerea despărțirii de Ionel Teodoreanu este cu atât mai aspră cu cât el a plecat dintre noi la o vârstă care e foarte adesea cea mai frumosă pentru bărbat, care e totdeauna cea mai rodnică pentru scriitor: vârsta de 50 și 60 de ani. In regulă, numai după 50 de ani scriitorul, și cu deosebire romancierul, dă toată măsura puterii lui de creație. Avem tot dreptul să credem că dacă n'ar fi fost drama care s'a abătut asupra țării. și care a zguduit pe Ionel Teodoreanu deopotrivă cu toată românimea, viața lui nu s'ar fi frânt în două la vârsta cea mai frumoasă. E o jertfă mai mult, în cumplitul holocaust de jertfe al neamului nostru, de zece ani încoace. Si e o jertfă dintre cele mai de preț.

Insă durerea despărțirii de Ionel Teodoreanu nu e aprigă numai fiindcă viața lui a sfârșit înainte de vremea obișnuită, ci și fiinndcă a sfârșit în suferință. Ionel Teodoreanu și-a încheiat viața în suferința cea mai mare din câte pot încerca pe un scriitor: suferința tăcerii. In anii din urmă, numele lui nu mai apăruse nicăeri, pe coperta niciunei cărți noi, în nici un ziar, în nici o revistă, sub nici un articol. Ionel Teodoreanu hotărîse să tacă, și el a știut să păstreze tăcerea până la capăt, nesovăelnic, cu îndărătnicie. Cât a trebuit să-l coste, în tainița inimii, această rupere a comuniunii dintre el și nesfârșitul număr de cititori -prieteni, orice scriitor adevărat înțelege. Dar tăcerea era singura atitudine posibilă pentru un suflet ca al lui. Când un luptător nu mai poate lupta împotriva vrăjmașilor, își rupe sabia decât s'o îndrepte împotriva fraților; când un scriitor nu mai poate scrie cu gândul și cu simțirea lui, își rupe pana decât să scrie cu gândul și cu simțirea altora. Si scriitorul a tăcut.

Tăcerea lui era desigur neplăcută, incomodă, supărătoare pentru cei care, îngenunchiind România, au crezut că-i pot iobăgi și sufletul. Tăcerea lui era un refuz, un protest, un act de eliberare. Ca și spre pildă, sinuciderea unui Maiakovski, era o grea lovitură dată silniciei spirituale, acest fel de sinucidere literară, mult mai amară decât sinuciderea fizică. Lovitura era cu atât mai grea, cu cât Ionel Teodoreanu fusese, fără nicio îndoială, după Unire, romancierul cel mai citit dintre toți, cu cel mai mare ecou în publicul românesc. Nu numai fiindcă în eroii creați de el -dela "Olguța" până la "Coca Duduș"- se recunoștea în bună parte lumea noastră dintre cele două războaie, ci și fiindcă Ionel Teodoreanu a fost cel mai mare stilist al prozei din acea vreme. Dacă în puterea de construcție epică îl întrecuseră poate un Gib. Mihăescu ori un Liviu Rebreanu, în puterea de invenție verbală, de fantezie a expresiei, nimeni n'a întrecut pe acest "rege al metaforei". Era un poet în proză.

Tăcerea ultimă a lui Ionel Teodoreanu înseamnă un capitol frumos din istoria literară a unei vremi urâte. Cum Moș Ilie Pânișoară aprindea felinarele la Prăvale-Baba, așa, pentru mulți, Ionel Teodoreanu a reaprins pâlpăirea stelelor pe cerul întunecat al României".

Am reprodus mai sus, nota calendaristică din "Tribuna României", revistă editată de Asociația "România", ce se tipărește la București, pe cea mai bună hârtie și este trimisă, fără obligații, românilor de peste hotare, și la fel, articolul fostului Președinte al Societății Scriitorilor Românii, N.I.Herescu, pentru a dovedi, atât cititorilor noștri, cât și istoriei de mâine, abominabilele crime comise de către cel mai infim și insipid partid politic român, recte, Partidul Comunist, în perioada de timp, botezată chiar de "maimărimile" lui cu tristul nume de "epoca stalinistă". Epocă în care, sute de scriitori de mâna întâia, lâncezeau în închisori, iar alții, printre care și Ionel Teodoreanu, cu care astăzi aceiași comuniști se mândresc, mureau pur și simplu de foame. Căci nu mai este secret faptul că Ionel Teodoreanu a fost găsit înghețat pe un maidan de gunoaie, unde se dusese pentru a răscoli și găsi ceva asvârlituri cu care să-și stâmpere foamea.

Dar asta, scribii dela "Tribuna României", care servesc, pentru un blid de linte mai copios, odiosul guvern al României de astăzi, n'o spun cititorilor.

Reabilitarea "post-mortem" a lui Ionel Teodoreanu și publicarea de către Editura Dacia din Cluj a ultimului său roman: "Să vie Bazarcă" în anul 1971, roman al cărui manuscris fusese predat în anul 1947 editurii FORUM din București, ca apoi să i se piardă urma, și să fie "descoperit" după tragica lui moarte la "Biblioteca Centrală de Stat din București", dovedeste odioasa crimă comisă de către șleahta de analfabeți ajunși la conducerea României după cel de al doilea război mondial, pe baza apartenenței lor la Partidul Comunist, împotriva literaturii și culturii românești.

Ce tristă, ce nespus de tristă "aniversare calendaristică", ne oferă redactorul-șef al revistei "Tribuna României" Petre Ghelmez, în numărul din 15 Iulie al suszisei reviste, ce, nu mai încape îndoială, întrece prin minciuni și falsificări, o precedentă publicație a Guvernului comunist dela București, și anume: "Glasul Patriei".

Oare, n'ar fi cazul ca acest mameluc să-și facă propria reabilitare la Canalul Dunărea-Marea Neagră, ca să facă cunoștință directă cu "societatea multilateral dezvoltată" a gângavului Nicolae Ceaușescu ?

Din R.F. GERMANIA

AL DOILEA VOLUM DE VERSURI

de Dinu AMZAR

Fiul colaboratorului nostru D. C. AMZAR, Dinu, matematician de profesie, a publicat recent un nou volum de poezii în limba germană în editura J.G. Blaschke din Austria 9143 St. Michael. Cu această ocazie tânărul autor a susținut un colocviu la Universitatea populară din Wiesbaden cu poezii din ambele volume, cele cu caracter pronunțat modern fiind însoțite de explicații și comentarii din partea autorului, care au contribuit la o înțelegere mai aprofundată a operei lui poetice.

Dinu Amzăr a terminat de curând și un roman, care ca și unele din poezii, are un caracter autobiografic și care va vedea lumina tiparului în cursul anului viitor.

MOARTEA LUI VASILE BANCILĂ

Virgil IERUNCA

Cu multă întârziere ne-a sosit vestea morții filosofului Vasile Băncilă. Si trebue să spunem că e o rușine pentru întreaga presă culturală din România de a nu fi găsit de cuviință să anunțe nici măcar în două rânduri stingerea din viață a unuia dintre cei mai de seamă gânditori ai noștri. E drept că Vasile Băncilă a avut o atitudine exemplară față de stăpânirea ideologică. El n'a acceptat nicio clipă să-și pună gândul și cugetul în slujba așa zisului "umanism" socialist care a scos din fire și din rădăcini filosofia românească ce-și făurise, mai ales în epoca dintre cele două războaie, un limbaj, o vocație, o viziune. Tăcerea lui Vasile Băncilă, la vremi de cumpănă - o tăcere care face cât o operă - nu putea să nu fie sancționată de un istoric literar a cărui logocrație disponibilă s'a epuizat în defăimarea unui întreg capitol din cultura românească: "Gândirea" și "gândirismul". Dumitru Micu, pentrucă el este autorul acestei opere răstălmăcitoare, n'a găsit pentru singuraticul Vasile Băncilă decât accente de ocară partizană. Numai că - și asta n'au înțeles încă retorii și trâmbițașii dela București - insulta lor, odată așternută pe hârtie, devine pentru cititor semnul unui omagiu răsturnat.

Să aducem însă omagiul nostru real celui care a fost Vasile Băncilă. Vasile Băncilă s'a născut la 1 Ianuarie 1897 la Brăila. După ce își ia licența în filosofie la Universitatea din București, el intră în învățământul secundar și, paralel, desfășoară o intensă activitate filosofică în cele mai de seamă reviste de cultură ale țării. Ca atâția alți scriitori și gânditori care, din modestie sau indiferență, nu țin neapărat să-și confecționeze cărți, deși activitatea lor ar fi putut da naștere la mai multe volume - ne gândim la un Nae Ionescu, la un Mircea Vulcănescu, la un Ion Vinea, pentrucă sunt exemplari din acest punct de vedere -, Vasile Băncilă are o operă, în deplinul înțeles al cuvântului, risipită prin tot felul de publicații: "Ideia Europeană", "Gândirea", "Revista de Filosofie", "Gând Românesc", "Rânduiala", etc., etc. Dintre studiile lui menționăm: "Autohtonizarea filosofiei" (1927); "Despre o antinomie psihologică referitoare la libertatea morală" (1928); "Doctrina personalismului energetic a D-lui Rădulescu-Motru (1928) și "C. Rădulescu-Motru pedagog" (care figurează în voluminosul "Omagiu profesorului C. Rădulescu-Motru", (1932); "Tragicul lui Pârvan și tragicul modern", apărut în volumul "In memoria lui Vasile Pârvan" (1934); "Teoreticism" (1934); "Etnicul și logica modernă" (1935); "Profetismul și timpul nostru" (1936); "Metodă religioasă și ideia concretismului" (1936); "Duhul sărbătorii" și "Declinul sărbătorii" (1936); "Ideia de destin" (1937); "Moment grigorescian" (1938) și mai ales seria de studii consacrate filosofiei lui Lucian Blaga, publicate mai întâi în paginile revistei "Gând Românesc" și reunite apoi, în 1938, într'un volum cu titlul "Lucian Blaga energie românească".

După cum se vede, chiar și din această scurtă enumărare a unora dintre studiile sale, Vasile Băncilă e preocupat de mai toate disciplinele filosofice: psihologie și filosofie a culturii, sociologie și gândire religioasă, dar și - dar, mai ales - etică, metafizică, estetică. "Dintre toți tinerii din generația lui, Băncilă este cel mai fecund", - nota N. Bagdasar în "Filosofia românească dela origini până astăzi", tomul V din "Istoria Filosofiei moderne", publicate ca omagiu profesorului Ion Petrovici de "Societatea Română de Filosofie", București, 1941.

Ceea ce caracterizează, dintru început, scrisul lui Vasile Băncilă este voința de soluționare proprie a problemelor ce-l ispitesc. Deși înzestrat cu o cultură temeinică, el exclude din meditația lui parada de erudiție, referințele fastidioase. Ca și Blaga sau, mai târziu, Constantin Noica sau Dan Botta, Vasile Băncilă folosește un limbaj de simplitate cucerită din care e isgonită, ca parazitară, tehnica de investigație tributară jargonului filosofic. Mai aproape de o înțelepciune revărsată într'un discurs direct, ne-mediat, decât de o filosofare dependentă de sisteme închegate, gândirea lui Vasile Băncilă pare mai degrabă un sfat șoptit la confluența dintre realitate și transcendență: un sfat metafizic. Si accentul metafizic stărue ca o constantă, ca un apel repetitiv ce se regăsesc în toate domeniile supuse întrebării, dela sociologie și pedagogie până la fenomenologia sărbătorii. "Pentru noi - mărturisește dealtfel Vasile Băncilă - realitatea metafizică e principiul și e marea obsesie". In sociologie, de pildă, gânditorul român împlinește organicismul modern cu o concepție pe care N. Bagdasar o numea -pe bună dreptate- "o concepție organicist-spirituală". Intr'adevăr, dincolo de finalitatea deterministă a societății, trebue căutat un fel de "mister" care articulează - organic - încheeturile însăși ale socialului: "Societatea - afirmă el - e un produs activ al realității generale pentru a instrumenta mai bine și a valorifica tocmai realitatea generală. Societatea e ceva activ și diferențial, dar în ea se depun și lucrează marile fatalități care vin de dincolo de societate". Or, asaltul "fatalităților" din afară impun sociologiei o deschidere (nu mai puțin fatală) spre etic și religios.

Dar dacă cifrul metafizic e prezent până și în descrierea sociologică, el este și mai "acasă", atunci când e explorat spațiul aparte al sărbătorii. In studiul său "Filosofia și pedagogia sărbătorii", Vasile Băncilă conferă sărbătorii dimensiunea metafizică în chiar orizontul genezei ei. Pentru Băncilă tărâmul de ivire a sărbătorii e un "salt în transcendent", iar desfășurarea-ceremonial a sărbătorii se confundă cu o "deschidere către transcendent, ceea ce aduce vieții harul unei bune și prestigioase sublinieri". Mai mult: "spiritul nostru respiră prin sărbători", iar cultura însăși e "o floră spirituală în care se desvoltă, proteic, și de atâtea ori fastuos, o sămânță cu caracter mai mult sau mai puțin transcendental".

Concepută astfel, cultura devine pentru Vasile Băncilă o dinamică esențială pusă într'o neîntreruptă mișcare de această trinitate fastă: morala, religia și filosofia. Felul în care gânditorul înțelege această trinitate e supus unor necesare modulări de nuanțe: "Prin morală, religie și filosofie nu înțelegem practica moralistă, ori de maniere, ori de habitudini morale, după cum nu înțelegem nici practica religioasă mai mult sau mai puțin bigotă, și după cum, mai ales, nu înțelegem filosofia de histrioni spirituali sau de filologi ai istoriei, care fac din filosofie ori o gimnastică de combinații demonstrative, ori o pură erudiție ce-și are meritul ei, dar numai pentru a introduce în filosofie. Morala o înțelegem ca o actualizare luminoasă și largă care pune, necurmat, în efemer și finit ceva din înțelesul vești niciei și nesfârșitului, religia o înțelegem ca pe o adorație plină de simplicitate a marei lumini ce împânzește totul, iar filosofia ca pe o gândire, indiferent dacă e originală sau nu, însoțită de aplicare consecventă la felul de viață practică". Studiul său, în primul rând pedagogic, "Sensul culturii și culturalizarea satelor", publicat între 1935-1937 în "Rânduiala", ne oferă câteva lămuriri care depășesc interesul restrâns al pedagogiei pentru a ne desvălui fața și mai vizibilă a concepției sale despre cultură. Pentru Vasile Băncilă adevăratul teritoriu al culturii poate fi explorat numai prin ceea ce el numește o "apercepere specifică pe linia unei ființări adânci". Această apreciere e rezultatul unei trăiri religioase, morale și filosofice care transformă aprecierea într'o adevărată atitudine față de viață. "Nu poți - afirmă Băncilă - să te găsești în firea adâncă a lucrurilor fără să ai ceea ce se chiamă atitudine față de viață și fără ca această atitudine să descifreze cel puțin atât cât e necesar pentru o comportare fidelă, ieroglifele ontologice și să continue armonia generală a creației". Ca atitudine de viață, cultura înseamnă pentru gânditorul român "o bogăție de realitate, personalizare, creație, libertate". Ca armonizare, cultura este "ieșire din sine" și "organizare treptată, crescândă a relațiilor cu realitatea cosmică, metafizică, cu realitatea generală." Reflexiunile lui Vasile Băncilă asupra statutului onto-cosmologic al culturii nu puteau ocoli nici problema valorii culturii. Cultura, observă Băncilă, este "fără asemănare, fiindcă se poate spune că însuși scopul existenței create este cultura. . . Popor. slugă, stăpân trebue să tindă spre cultură ca spre o fericire și misiune maximă". Si concluzia: "Cultura este deci o datorie, cea mai mare datorie a vieții, imperativul fundamental care se degajează din armonia și dialectica realității generale. . . Ea este o nouă aprindere de duh, un nou sâmbure de organizare în existență ca atare, un foc, o lumină nouă, ce nu rezultă prin imitare, ci prin ardere proprie."

Am ales din scrierile lui Vasile Băncilă pe acelea care pun, mai ales, accentul pe cultură, dar un cercetător atent al operei sale va găsi idei originale despre atâtea alte probleme: de pildă raportul dintre logica modernă și etnicitate; considerații despre valoarea autonomă a frumosului, dar refuzul esteticului ca valoare supremă, deoarece adevărata creație este, după el, "mântuire"; sau paginile, antologice, despre milă ca "glas al ontologicului în om".

Dar una dintre lucrările cele mai substanțiale ale lui Vasile Băncila este "Lucian Blaga energie românească" (1938), primul studiu important consacrat autorului "Spațiului mioritic", urmat de acela al lui Constantin Fântâneru, "Poezia lui Lucian Blaga și gândirea mitică", amândouă foarte puțin comentate, din păcate, de exegeții actuali ai lui Blaga. De foarte de vreme, filosofia lui Blaga a găsit în Vasile Băncilă un comentator luminat, pasionat, original. Incă din 1934, Băncilă publica în "Gând Românesc" un esseu despre "Censura transcendentă", iar în "Gândirea", un adevărat studiu, "Lucian Blaga esseist". In "Lucian Blaga energie românească" se operează marile sinteze și, am putea spune chiar, "corespondențe". Ceea ce Băncilă numește "apriorismul etnic" al lui Blaga poate oricând fi deslușit și în propriul său scris.

Nu este aici nici locul nici timpul de a analiza lucrarea "Lucian Blaga energie românească". Nu ne putem însă împiedeca de a sublinia un aspect ce ni se pare interesant în studiul lui Vasile Băncilă: structura a-dialectică a gândirii lui Blaga, pe care Băncilă o află și la Pârvan și la Rădulescu-Motru. In felul acesta putem constata, am putea spune, o fugă de dialectică - un ocol salutar - al gândirii noastre, incompatibilă cu vicleniile, nu odată vinovate, ale dialecticii în istoria filosofiei. Opunând căderii în dialectică viziunea organic-simfonică a lui Blaga, Băncilă subliniază: "In legătură cu suveranitatea organicului la Blaga este și faptul că el nu accentuiază asupra dialecticei, în ceea ce privește felul de expunere. Acest fapt nu constituie însă un neajuns căci nu e o lipsă pură, ci este mai de grabă o prezență a unei alte realități, prin care tocmai se împlinește mai propriu totalitatea unei opere dominată de suflu organic. Dialectica e în legătură cu desvoltarea raționalismului și unele aspecte ale ei sunt în legătură chiar cu mecanicismul și industrialismul așa cum apar în occident astăzi. Dialectica excesivă și lucrând oarecum în autonomizări pe cont propriu, are ceva din felul în care se angrenează și se pun în mișcare piesele dintr'o mașină și ea apare spiritului autentic organic ca ceva artificial. La Blaga nu e însă nimic din această biela dialectică și din spiritul ofensiv de demonstrație. Cărțile lui nu au niciodată ambiția să fie monumente ale logicei formale. De cele mai multe ori el nu dovedește, ci expune. Si o face cu o sobrietate de fond, care este a unui econom amarnic, cu firesc și discreție. Ideile lui au o succesiune neraționalistă, dar organică, expunerea lui e ca un mers de foc în miriște. Paragrafele lui se desvoltă cam așa cum înfrățește un bob de grâu, ori se adaogă într'un fel de confraternitate ideologică, iar capitolele nu sunt momente dialectice ce nu-și pot schimba niciodată locul, ci existențe autonome care împreună formează un complex, un cosmos spiritual. E în opera lui Blaga o solidaritate a ideilor și o implicare existențială, cari au ceva din felul în care se leagă rădăcinile între ele și din felul cum florile și buruienile își amestecă aromele rămânând fiecare cu specificul ei. Dar această structură de expunere are ea însăși ceva din lumea patriarhală, organică, pentru care ideile și formele nu se montează atât dialectic, ci se desfășoară în cânturi, maxime, poeme ori povestiri. La noi această structură de compoziție se vede și la alți creatori. Ea e din nou prezentă la Motru, ea e la Pârvan, deși la acesta e un dinamism pasional, și s'ar putea studia la un număr însemnat de autori români".

Sigur este că existența în singurătate și moartea în singurătate ale lui Vasile Băncilă sunt și consecința atitudinii lui firești, organice, de distanță stoică față de schimbarea dialectică la fața a României socialiste. O moarte care dovedește ceva: cinstirea interdependenței dintre gând și cuvânt, unitatea de monolit a unei personalități care n'a acceptat situația de pașalâc a omului sub vremi.

Virgil IERUNCA

Izbăvirea

Răsare Libertatea ce ați crezut-o moartă!
Călăi, v'a sunat ceasul de apoi.
V'așteaptă ștreangul, moartea în noroi!
V'a venit judecata, bate-n poartă.

Destul ați chinuit o țară întreagă!
Destul ați pângărit tot ce avem sfânt;
Nu veți avea nici parte de mormânt;
V-or rupe câinii hoiturile în stradă.

Voi, care râdeți când poporul plânge
In închisori și-n cimitire, pe morminte,
De milă, nu veți auzi cuvinte
Călăi mârșavi, ce v'ați scăldat în sânge.

Se scutură popoarele de lanțuri,
De ură, de minciună și desfrâu,
Sar, singure și pietrele din râu
Să vă zdrobească țestele prin șanțuri.

Vin, din adâncul zărilor albastre,
Purtați de vânt, cu aripi argintii,
Dezrobitorii pângăritei glii
Si vestitorii Libertății noastre!

Scoasă recent din Țară

Ion OPRIMA

PAUL GOMA

RĂSPUNDE ATACURILOR DIN PRESA OCCIDENTALĂ

Pentru informarea cititorilor aducem la cunoștiință, că pe data de 12 Iulie a.c., a început, în România o campanie de presă împotriva lui Virgil Ierunca, Monica Lovinescu, Eugen Ionescu și Paul Goma. Asigurați de "ajutorul" unor ziare mari din Occident, ca : Le Figaro și L'Umanita, comuniștii dela Bucuresti au atacat în "România Liberă", "Luceafărul", "Contemporanul" și "Săptămâna", folosindu-se de unele articole apărute în Vest.
Reproducem mai jos replica lui Paul Goma adresată ziarului Le Figaro, cât și o parte din cea adresată ziarului L'Umanita, referitoare la "bibliografia" lui, unde minciunele fabricate de cei din București, sunt luate drept "adevăruri" și publicate, cu singurul scop, de-al discredita în lumea liberă.

Le Figaro

Domniei Sale Domnului Robert Hersant, director al ziarului " Le Figaro"

Domnule Director,

In "Le Figaro" din 27 Iulie 1979 a apărut (în pagina 3-a) articolul: "Roumanie: Nicolae Ceaușescu veut relever le defi ", având ca supratitlu: "La crise internationale a l'Est".

Parcurgându-l, mi s'a întâmplat ceva straniu și de coșmar în același timp: m'am simțit transportat în România, citind Scînteia (organul Partidului Comunist Român, L'Umanite dela București): aceleași clisee, aceleași minciuni, aceleași "tăceri" tactice, aceleași diversiuni "independentiste".

Am fost trezit la realitate de telefon: un exilat român: "Ai citit Le Figaro de azi ? Inimaginabil ! Cum de a putut să publice un produs al Secției de Propagandă a CC. al P.C.R. ?" Alt telefon: "Ce s'a întâmplat cu Le Figaro ? A numit Ceausescu un director din familia lui ?" Încă un telefon: " Incepând din clipa de față, nu mai citesc Le Figaro, și plec din Franța și cer azil politic în Patagonia, în Taiwan, pe Lună mă duc, numai să nu mă mai atingă asemenea presă "liberă", pe care o cunosc din România ! ".

Domnule Director,

Aici, în Franța, ziarul Dvs. este atacat și acuzat de orientare de dreaptă.

Vă stau la dispoziție: voi depune mărturie, cu probe, că, în ceea ce privește situația reală din România, de câțiva ani, Le Figaro nu a manifestat de loc o orientare de dreapta, ci...dimpotrivă- dacă se poate spune așa.

Cum altfel s'ar putea explica zgârcenia -sau, direct: tăcerea ziarului în legătură cu (de pildă):

- Miscarea pentru drepturile omului din Februarie-Aprilie 1977 și represiunea care a urmat:

- Marea grevă din regiunea carboniferă din Valea Jiului, din 1-3 August 1977, la care au participat 35.000 mineri -precum și represiunea care nu a întârziat- după cum n'a întârziat nici presa din întreaga lume să scrie, nici Amnesty International să ancheteze și să coopteze o parte dintre victimele acestei represiuni;

- Contestația religioasă -care reunește în Comitetul Creștin Român pentru apărarea Libertăților Relogioase și de Constiință: ortodocsi, catolici, baptiști, adventiști, penticostali, martori ai lui Iehova etc. -cu ecou în lumea întreagă- denunță persecuțiile crâncene care au început în 1948 și care continuă și în clipa în care vă sciu;

- Constituirea, în Februarie 1979, a Sindicatului Liber al Oamenilor Muncii din România. In ciuda arestării imediate a fondatorilor (exact în timpul vizitei președintelui Giscard d'Estaing la București); în ciuda "artificiilor" la care a recurs Securitatea (poliția politică din România): preotul Calciu care nu avea nici o legătură cu Sindicatul, a fost arestat și condamnat ca "autor...moral" la zece (ze-ce!) ani de închisoare, iar Dr. Cană, unul dintre fondatorii Sindicatului "doar" la cinci ani și jumătate...); în ciuda arestării și "dispariției" aderenților -pe măsură ce acestia, cu un curaj admirabil, își făceau cunoscută adeziunea; în ciuda condamnărilor pentru "parazitism", "huliganism", "spionaj", "homosexualitate"; în ciuda internării a zeci de sindicaliști în azile psihiatrice (în Europa de Est, cu excepția U.R.S.S., România este singura țară care folosește, pe scară națională, psihiatria ca mijloc de represiune politică) -în ciuda tuturor acestor oprelisti, Sindicatul liber a numărat, în câteva săptămâni, 2.000 membri.

- Campania de presă dezlățuită în România (ce coincidență: chiar când "trimisul Dvs., special se afla pe malul Mării Negre, la Neptun -de unde a fost dat semnalul) împotriva unor exilați în Franța (ținta favorită fiind Eugene Ionescu, tratat de "bețiv", "zaharisit", "inconștient", "susținător al fasciștilor", "client potențial al unui azil psihiatric" etc, etc...) care avuseseră curajul -și ajutorul unor publicații,,,de stânga-să denunțe mizeria morală și materială în care a fost adus poporul român, sub regimul comunist, precum și teroarea stalinistă, fals-independentistă și grotescul cult al personalității lui Ceaușescu.

Mi se va răspunde că Le Figaro nu se poate ocupa de toate fleacurile; că România este o țară mică, evenimentele de acolo neputându-se compara, din punct de vedere al interesului jurnalistic, cu cele din Iran, Indochina, Nicaragua sau... din Turul Franței.

De acord -chiar dacă de "fleacurile" din România s'au ocupat majoritatea ziarelor din lume, pariziene și chiar provinciale (până și L'Umanite ! -evident, comentând în stilu-i cunoscut), deși, între timp, România nu devenise nici mai mare, nici mai puțin ..."independentă" , nici mai de pagina întâia.

Dar dacă tăcerea ziarului Dvs. poate avea o explicație (pe care n'o cunosc și, mărturisesc: nu mă interesează), prezența, în ceea ce privește România, este inadmisibilă.

Ca să nu se creadă că este o scăpare de condei, repet: inadmisibilă.

Această inadmisibilă "prezență" are o explicație (una singură) și ea poartă numele jurnalistului care a monopolizat, la Le Figaro, problemele românești. Pe de o parte, interzicând tot ce nu-i convine d-sale (veți vedea că nu doar d-sale), pe de alta, impunând propria-i proză, propriu-i "adevăr" despre România (veți vedea că nu este "adevărul d-sale) - l-am numit pe Dl Michel-P. Hamelet.

Nu știu -și nu mă interesează- ce notorietate are, în Franța, M-P. Hamelet. Vă asigur însă, D-le Director, că amploiatul Dvs. este în România, nu doar cunoscut; nu doar foarte cunoscut: ci și detestat din toată inima.

Din două motive:

(1) Desigur, știți că Le Figaro este interzis în România ("socialistă", "indepententă" etc) -cu toate că ziarul dvs. se ferește cu o consecvență...să fie de dreapta? - de a se amesteca în "treburile interne" ale guvernului totalitar dela București...

Dar nu știți, Domnule Director, că acele numere din Le Figaro (destul de puține, din nefericire) în care francezul M-P.Hamele le explică românilor ce bine se trăiește în România și cât de "independenți" sunt ei românii, acestea nu numai că sunt permise la vânzare, ci distribuite gratuit, în special scriitorilor și jurnaliștilor; deasemenea, nu știți că articolele cu pricină sunt traduse în românește, reproduse în toate publicațiile și afișate la gazetele de perete din uzine, școli, colhozuri și lagăre de muncă (de drept comun).

(2) Probabil știți că amploiatul Dvs. este biograful (mai exact: hagiograful) cel mai "valoros" al lui Ceaușescu.

Dar nu știți, Domnule Director, că "Viața și Opera" sinistrului și analfabetului despot medieval care domnește în România a fost imprimată în milioane de exemplare, în vreo douăzeci de limbi. Deasemeni, nu știți că "biografia" lui Ceaușescu (o suită de falsuri istorice în sos de delir apologetic) este impusă, ca bibliografie obligatorie, în cadrul cursurilor de educație politică din România, (evident, traducere românească). Dacă ungurii, cehii și slovacii, polonezii, bulgarii și germani de Est -chiar rușii- au scăpat de coșmarul "Scurtei Biografii a lui I.V.Stalin", pe care trebuiau să o memorizeze și să "și-o însușească în mod creator", bieții români, trudesc în continuare la "studierea în mod creator" a " Scurtei biografii a lui N. Ceușescu" -monument de stupizenie, necinste și obrăznicie semnat de amploiatul Dvs., M-P. Hamelet.

Incă o precizare: în timpul ultimei detenții (în 1977), în dosarul pe baza căruia urma să fiu judecat și condamnat pentru "spionaj", "relații împotriva naturii" (citește ; homoxexualitate) și " complot fascist" ("împreună cu..." Heinrich Boll, Eugene Ionescu, Emile Cioran, Pierre Emmannuele ș.a.), figurau și câteva tăieturi din Le Figaro. Aceste "documente", însoțite de comentarii și "explicații" ale ofițerilor anchetatori, urmau să folosească, în proces, acuzării. Arătându-mi mirarea (amuzată) că poliția secretă comunistă din România recurge la asemenea probe juridice, am căpătat următorul răspuns: "O să te trimitem la zid: ne-ai calomniat, susținând că România nu este independentă față de ruși -uite ce scrie Figaro, totuși, ziar reacționar: că suntem !; ai afirmat că în România nu există democrație, libertate, că drepturile omului sunt încălcate, că populația trăiește în mizerie; îți dăm peste bot cu articolele din Figaro - ziar burghez, capitalist- care scrie negru pe alb, că, la noi e bine, libertate și democrație !".

Norocul meu a fost că nu am ajuns până la proces: m'au salvat organizațiile și personalități din Occident și m'a salvat presa occidentală - cu excepția ziarului Le Figaro care, în acel moment, se ocupă de evenimente cu adevărat importante.

Revenind la amploiatul Dvs. M-P. Hamelet: El este de ani de zile, "oaspete distins". Oaspete, nu al României (de care nu-i pasă, dovadă modul cum scrie despre ea), nu al Românilor (pe care nu-i cunoaste, torturându-i, în schimb, cu "biografia" lui Ceaușescu): ci oaspetele lui Ceausescu: iarna la Sinaia și la Predal, în vilele C.C., vara la Neptun -reședința estivală a marelui său protector.

Cum să ne mai mirăm că "distinsul oaspete" nu vrea să vadă că românii trăiesc într'o mizerie cumplită, în teroare, în nesiguranță iar cei care îndrăznesc să-și ceară drepturile elementare sunt răpiți de pe stradă, bătuți, condamnați pentru culpe inventate, internați în spitale psihiatrice sau (iată o premieră românească) "tratați la domiciliu" de către polițiști care năvălesc în casele oamenilor, și, sub privirile înspăimântate ale copiilor și soției, îl bat pe soț, îl imobilizează, și îi injectează "tranchilizante" bine cunoscute de "nebunii" din URSS., iar la plecare, "doctorii" îi explică "bolnavului": "Ti-am făcut o injecție împotriva... helsinkitei; dacă mai continui să ceri drepturi ale omului, o să le ai: la cimitir ! " ?

Cum să ne mai mirăm că "distinsul oaspete" al lui Ceaușescu reproduce în Le Figaro spusele și "adevărurile" lui Ceaușescu, cu slugărnicia unui "jurnalist" dela Scînteia- "adevăruri" de care, în România, râd până și copii de grădiniță ?

Cum să ne mirăm, când, exact în timpul campaniei de presă declanșată la București, din ordinul expres al lui Ceausescu, vizând "trădătorii de țară", " spionii K.G.B." etc., "distinsul oaspete". scriind despre... "oarecari critici", îi desmnează pe "nostalgicii după Occident" și pe..."kominformiști" ?

Cum să ne mirăm că "jurnalistul" dela Le Figaro pune în gura lui Ceaușescu (în modul cel mai serios cu putință) un elogiu al științei, când până și jurnaliștii din Insulele Solomon știu că Ceaușescu însuși a desființat Institutul de Cercetări Matematice, a distrus Academia Română, a neutralizat Institutul de Cercetări Chimice și i-a trimis pe savanți în producție, pentru că "România socialistă are nevoie de direct-producători, nu de așa-ziși cercetători: la muncă -să producă pâine, cărămizi și cuie, nu hârtii și utopii ! ".

Domnule Director,

Noi, românii, nu ne mai mirăm. De exact 35 de ani, adică dela 23 August 1944, când România a fost ocupată militar de Armata Roșie (amploiatul Dvs. numește acest tragic moment: "liberarea României"), timpanele, carnea, oasele și sufletele noastre au fost mereu violate, torturate, schilodite. Noi ne-am obișnuit cu minciuna, cu nerușinarea, cu violența.

Francezii, însă, au avut altă soartă -au avut norocul "să cadă" de cealaltă parte a Zidului European. De aceia ei pot să se mire.

In ceea ce vă privește, Domnule Director, este rândul Dvs. să vă mirați și să trageți concluziile care se impun.

Cu speranța că Le Figaro a cunoscut doar un mărunt "accident de circulație", repet rugămintea de a publica în ziarul Dvs., integral, această punere la punct.

In cazul în care "problemele românești" vor constitui, în continuare, monopolul invitatului special (și nu: trimisul special) la București, Michel-P.Hamelet, mă voi vedea silit să apelez altor publicații, mai puțin "de dreapta" -dacă asta înseamnă dreapta- și mai sensibile la adevăr.

Cu stimă,

Paul GOMA

L'Umanità

"... Domnule Director,

Nu vă pot felicita pentru modul în care ziarul Dvs îi informează pe cititorii italieni și comentează " la situazione in Romania ".

Nu vă pot felicita nici pentru "bibliografia" pe care ziarul Dvs a furnizat-o înjurătorilor de profesie dela București. Prin publicarea unui articol mincinos, injurios și ... anonim, ziarul Dvs. se descalifică din punct de vedere profesional și se face complice și instrument al dictaturii instaurată de Ceaușescu în România.

Nu vă felicit nici pentru antisemitism: eu nu sunt evreu și nu mă cheamă Efemovici, însă presa oficială din București, citând ziarul " L'Umanita" (care îmi fabrică un nume), încearcă să dea impresia că nu aș fi român, ci evreu de origine rusă -sprijinându-se pe un citat din ziarul Dvs. Efemovici nu este un accident în campania declanșată la București, în 12 Iulie (și care continuă și în clipa de față). Revista Săptămâna din 13 Iulie a.c., într'un articol injurios la adresa lui Eugene Ionescu și a mea, îi atacă pe: "Georges Dumezil, Alain Besancon, Philippe Sollers, Bernard Henri-Levy și alți glucksmani" (s.n.), iar Contemporanul -tot din 13 Iulie- sub semnătura lui Vasile Nicolescu, membru al C.C. al P.C.R., de mulți ani Director al Literaturii Române (citește: Director al Cenzurii Române), scrie și el, negru pe alb: "... glucksmani de ocazie...".

Acestea sunt motivele pentru care nu vă salut și nu vă asigur de stima mea..."

Paul GOMA

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - Mihail EMINESCU

Ordinul se execută ...

Nicolae LUPAN

Trenul i-a dus până unde putea să-i ducă. I-a dus până când a zis rusul:

- Nazad!

In imediată apropiere începeau poziţiile artileriei sovietice. Potrivit înţelegerii, infanteria era românească, artileria - rusească.

Până la linia întâi, care se deplasa pe măsură ce nemţii se retrăgeau, trebuiau să se strecoare apostoleşte.

Debandada unei retrageri Ursu o cunoştea. Nu-şi închipui însă că poate exista şi o debandadă a ofensivei. Şoferii sovietici îşi abandonau camioanele hodorogite şi depăşite din punct de vedere moral ori de câte ori dădeau peste camioane lăsate de nemţi.

Ursu se minuna cum de pierd aceştia războiul, când sunt aşa de bine echipaţi şi alimentaţi!

Pe o şosea din împrejurimile Nerghihazei, un sergent de circulaţie sovietic încercă să oprească pe un compatriot al său care pusese mâna pe o maşină nemţească nou-nouţă şi fugea cu ea de-i scăpărau cauciucurile. Nu dovedise să-i scoată nici numărul nemţesc. Agentul îi făcu semn infractorului să oprească. Acesta însă apăsă şi mai avan pe accelerator.

Un mâner al peretelui din stânga coşului maşinii îl agăţă pe agent de mâneca mantalei, îl saltă de la pământ, îl învârti ca pe un titirez în aer şi-i dădu drumul să cadă.

Pe fondalul negru al asfaltului creierii sergentului de circulaţie erau albi ca zăpada. . .

Unul dintre soldaţii din coşul maşinii strigă pre limba lui Lenin:

- Aşa-ţi trebuie, câine!..

Sub această impresie Ursu ajunse la comandamentul batalionului. Maiorul Popescu îl întâlni binevoitor şi-i spuse că peste o noapte va nimeri pe linia întâi, unde va lua comanda unui pluton de mitraliori.

Zilele îşi urmară cursul pline de evenimente şi tragedii omeneşti. In prima noapte Ursu află că la vreo două sute de metri de el căzu răpus de o schijă locotenentul Ion Ungureanu, bunul lui comandant şi prieten de la şcoala militară. Un glonte îi zbură creerii sublocotenentului Zaiţa. Părăsise viaţa un tânăr erudit, cum rar se întâlnesc în rândurile ofiţerimii. . .

Ruşii vroiau să-i distrugă pe nemţi în numele unei răzbunări şi al ambiţiei de mare putere.

- Dar românii, românii de ce trebuie să moară? - se întreba Ursu. - Pentrucă le-a fost luată Basarabia?

Intr'o zi, agentul de legătură al companiei veni la Ursu şi-i spuse că este chemat la comandantul de batalion.

- Uite ce e, domnule dragă, eşti rechemat la partea sedentară,-începu maiorul Popescu.

- Pentru ce?! - se miră sublocotenentul.

- Pentru păcatul de a fi basarabean.

- Domnule maior, am în Basarabia părinţi, un frate, patru surori, dar nu vreau sa mă întorc.

- Frate dragă, nu te pot ajuta cu nimic. Cu ei nu se glumeşte.

- Cu cine, domnule maior?

- Cu ruşii, frate dragă... Si apoi, crede-mă, e nevoie şi acolo de români adevăraţi. . .

- Nu vreau să plec, domnule maior!

- Ordinul se execută, domnule sublocotenent.

Comandantul de batalion îi întinse ordinul de zi pe regiment.

- Singurul lucru pe care pot să-l fac e să nu trimit acest ordin prin agent la comandantul de regiment pentru semnatură. . .Ţi-l dau nesemnat, lăsându-ţi, astfel, posibilitatea să te duci personal la colonel.

Ordinul de zi începea cu o referire la ordonanţa Nr. 300.000 a Marelui Stat Major al Armatei, conform căreia toţi militarii basarabeni şi bucovineni erau lăsaţi la vatră pentru a se întoarce "acasă" în Uniunea Sovietică.

- Ţara mea e România, domnule maior!. . .

Maiorul îl îmbrăţişă pe sublocotenent, dorindu-i tot binele.

- După câte ştii, Ursule, ordinul nu se discută.

Bătrânul militar îi strânse puternic mâna tânărului ofiţer în rezervă şi zise printre lacrimi:

- Vom veni!. .

Nicolae LUPAN

Trupu-ţi spic de grâu în pârgă,
din neam nobil fin lăstar,
vor Muscalii să ţi-l frângă,
blestemat popor barbar ! . . .

Alexandra Sever POP

GREUTATEA BASARABIEI

Natura bogată, clima caldă, soarele darnic, fertilitatea neîntrecută a solului atrag amatori de toate naţionalităţile, în primul rând, ruşi şi ucraineni, de a se stabili cu traiul în acest ţinut. Iar autorităţile moscovite încurajează pe toate căile această migrare. Istoria se repetă: aşa procedase şi împăratul Traian. Cu singura deosebire că atunci lucrurilor li se zicea pe nume: colonizare şi colonişti.

Mică cum este, Moldova Sovietică dă o treime de struguri, o cincime de vinuri, o treime de tutun, opt procente de fructe, şase procente de ulei, zece procente de porumb, o treime din sucurile de fructe şi legume din aşa zisa producţie globală unională! Conserve, fructe, struguri şi vinuri din Basarabia pot fi întâlnite la Moscova, Leningrad, Extremul Orient, dincolo de Cercul Polar şi la Casa Rusească din Bruxelles.

După producţia globală, acest ţinut românesc ocupă al şaselea loc în rândul republicilor unionale iar după productia obţinută la suta de hectare de terenuri agricole - locul întâi! Aceste realizari nu se datoresc nicidecum nivelului de intensificare a agriculturii sau structurii ei, aşa ceva există în toate republicile ţării, ci hărniciei de albină a Basarabeanului. A fost obişnuit din tată în fiu să aibă ce-i trebuie şi nu poate concepe să trăiască în mizerie ca ţăranul rus.

Pentru îndeplinirea funcţiilor de furnizor unional de produse alimentare, Basarabiei i se dau tot felul de maşini, utilaje şi combustibil. I se dau; şi se scrie tot mai mult de cei 22 de ani de "ocupaţie românească", timp în care "fusese sleită" economia acestei provincii, subliniindu-se că "înapoierea moştenită de la români" a fost lichidată încă în 1950, când fusese săvârşită colectivizarea agriculturii republicii în frunte cu Leonid Brejnev. Inapoiere ? ! Pe vremuri sau acum, când se întâlnesc la fiecare pas colhozuri care au cam tot atâtea oi câte aveau pe timpuri 5-6 ţărani? Satul Durleşti, bunăoară, care până la colectivizare avea 5000 de vaci şi hrănea jumătate de Chişinău, astăzi n'are nici 500!

Moscova a creat în Basarabia ramuri industriale de care basarabenii n'au nevoie. Unicul scop al deschiderii aşa ziselor întreprinderi unionale, anume între Nistru şi Prut, este aducerea unui număr cât mai mare de muncitori ruşi şi concurenţa cu România. In fruntea acestor întreprinderi nu e de găsit nici un "moldovean".

Din rândurile populaţiei locale pot deveni "conducători de elită" numai cei care iau o poziţe antiromânească în mod public. A fost destul, bunăoară, să tipărească în periodica republicană un articol privind "ocuparea Basarabiei de către români" şi din secretar al comitetului raional de partid, Grigore Eremei a fost făcut prim-ministru adjunct, iar comsomolistul Petru Lucinschi, pentru meritul de a-l zeflemi la câteva întruniri publice pe Nicolae Ceauşescu, a fost ridicat la rangul de ideolog şef al republicii. Dealtfel, graţie "vigilenţei politice" a acestuia m'am pomenit şi eu în rândurile exilului românesc.

Iar ruşii curg întruna în Basarabia şi Bucovina. . .

N.L.

Şovinism rusesc

Televiziunea era ceva nou pentru republică şi pentru ziariştii care-şi dăduseră asentimentul să pună stăpânire pe acest gen al jurnalisticii. Se scria mult şi prost iar imaginea filmată se socotea un mare lux. Ursu era nevoit să redacteze minuţios scenariile. Asta îi răpea mult timp, dar curând la uniunea scriitorilor se constata cu satisfacţie "o îmbunătăţire simţitoare a limbii". Ursu nu tindea spre o hipercorectitudine dar cerea tuturor redacţiilor o ţinută a limbii cât mai apropiate de cea literară. A fost totuşi tras de mânecă pe linie de partid, spunându-i-se că se scrie prea "pe româneşte". Intre timp Ursu află, în calitatea lui de redactor şef, că din cele zece mii de televizoare, câte avea republica, doar o mie erau la sate. Hotărî să facă o încercare: anunţă în presa periodică programarea a două filme în limba română. Si într'o săptămână numărul televizoarelor de la ţară se ridică la trei mii! Se duse la comitetul central ca să aducă la cunoştinţă această bună noutate.

Fără mâna dreaptă şi cu ochi iscoditori, Alexei Ivanovici Medvedev (româneşte tot un fel de Ursu), şeful secţiei de agitaţie şi propagandă, băgase spaima în toţi ziariştii din republică. Medvedev îl întrebă pe Ursu câte televizoare are republica. Ii răspunse. Apoi, "câte din ele sunt în case de ruşi şi câte în case de moldoveni". Nu ştia. I-o spuse Medvedev. Ursu tăcea.

- De unde eşti?

- Din nordul Basarabiei, fostul judeţ Hotin.

- Si ce cauţi la Chişinău? Aici doar nu e Ucraina din care face parte Hotinul tău.

Modest din fire, Ursu nu l-a întrebat pe Medvedev de unde şi ce vânt l-a adus pe el în Basarabia. Ştia doar că e de dincolo de Ural!

- Cred că e cazul să-ţi iei rămas bun de la televiziune. . .

Zis şi făcut. Iar peste câţiva ani Ursu fu dat afară şi de la radio. De data asta, "pentru naţionalism românesc şi promovarea culturii occidentale europene".

. . . Destituirea nu-l deranjase câtuşi de puţin pe Ursu. Simţea o uşurare chiar. Avizul nefavorabil pentru frontul ideologic îl luă drept glumă la început.

Se înşela. Işi dădu seama de acest lucru când începu să roadă pragurile redacţiilor, editurilor şi şcolilor în căutare de serviciu. Pe toţi cei cărora li se adresa parcă-i schimbase cineva peste noapte. Oameni, cărora în trecut le făcuse bine, îi ajutase să se aranjeze la lucru, le dăduse de câştig, pur şi simplu, îi întorceau spatele. Unii dintre ei îi fuseseră subalterni. Nu putea avea la ei nici o pretenţie pentru că aşa era dispoziţia mai marilor partidului.

Prezentă o serie de schiţe documentare şi artistice pe la diferite ziare, dar fără nici un rezultat. Indicaţia era să nu fie publicat. Nici chiar cu pseudonim.

Ceru audienţă la noul şef al secţiei de propagandă Anton Constantinov. Acesta îi spuse că nu e neapărat să facă ziaristică, sugerându-i că în Uniunea Sovietică nu există şomaj şi că se poate aranja oricând, numai să vrea.

- Vreau, - zise Ursu, - dar uite că de şase luni de zile, de când umblu, nu vrea nimeni să mă ia.

- Păi nu e musai în Moldova, - spuse el cu propria-i impertinenţă,-ţara noastră-i mare.

- Tara mea e aici, în Basarabia, dumneata n'ai de cât să-ţi cauţi de lucru acolo de unde ai venit.

- Uite acesta-i naţionalismul dumitale,- rosti apăsat Constantinov, dând de înţeles că audienţa luase sfârşit.

N.L.

PAGINA "ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU" APARE SUB ÎNGRIJIREA ROMÂNULUI-BASARABEAN: NICOLAE LUPAN

PROBLEMA DE BAZĂ A OMENIRII

- Lucrare prezentată în 1976, la Conferința Modială a Populației dela Washington -

Florian ONIȚA

In urmă cu 45-50 de ani, Krishnamurti, înțeleptul din Madras, spunea optimist că "... noi avem de înfăptuit un miracol de ordine în acest secol de haos și de superstiție".

Destul de recent, tot Krishnamurti, oarecum contrariat și deziluzionat de întrebările ce i se puneau, li s'a adresat ascultătorilor astfel: ". . . de 40 ani vă vorbesc și nu înțelegeți".

Cuvintele sale însă, nu trebuie să mire pe nimeni dacă avem în vedere că, în urmă cu aproape 2000 ani, Inițiatul care a fost pironit pe cruce, s'a exprimat astfel: ". . . cuvintele mele nu pătrund în voi", iar într'o altă împrejurare, tot El a spus: "cuvintele mele nu rămân în voi".

La Congresul Mondial de Orientare Școlară și Profesională din 1973, în Canada, în expunerea mea, am arătat că nu poate pătrunde sau rămâne în om ceea ce este respins de ritmurile sale biologice, cerebrale și afective, adăugând că ar fi timpul să investim mai mult timp și inteligență în studii și cercetări complexe de laborator, care ne-ar ajuta să cunoaștem și să înțelegem mai bine aceste ritmuri.

Mai aproape de zilele noastre, Alexis Carrel a tras un semnal de alarmă, spunând că atenția umanității trebuie să treacă de la mașini și lumea fizică la corpul și sufletul omenesc.

In acord cu gândirea acestui om de știință, fostul secretar general al O.N.U., U Thant, în 1964, în București, spunea că: ". . . scopul învățământului și educației, în multe țări, este astăzi de a crea doctori, ingineri și oameni de știință, de a cerceta spațiul cosmic și a ajunge pe lună, pe Marte sau pe alte planete. Acest accent pus asupra dezvoltării intelectului, fără dezvoltarea morală și spirituală corespunzătoare, va duce cu siguranță omenirea dintr'o criză în alta. Valori morale și spirituale de o mare noblețe trebuie să predomine în toate sistemele de învățământ."

In cadrul unor dezbateri la O.N.U. se constată că s'a dat prioritate definirii "agresiunii" în loc să se străduiască a se găsi, întâi de toate, definiția țelurilor proprii Organizației, adică pacea, libertatea, democrația, cultura și iubirea de oameni. Oricine știe că agresorul desfide pacea, cultura umană și dragostea față de aproapele său. Dacă s'ar defini mai bine aceste moțiuni și s'ar stărui în răspândirea înțelesului lor peste tot pământul, nu ar mai fi nevoie de definirea "agresiunii".

Este mult mai important a face tot ce-i posibil pentru combaterea ideilor distructive prin răspândirea de idei constructive, stimulatoare de armonie, într'un moment în care omenirea este amenințată de distrugeri inimaginabile.

Nu realizăm nimic dacă încercăm a combate doar efectele rele, trecând sub tăcere cauzele acestora.

Publicațiile O.N.U., menite să asigure doza zilnică de informații necesare întreținerii sănătății morale și spirituale a populației, ar trebui să fie la îndemâna tuturor cetățenilor acestei lumi.

Un lucru demn de reținut este că astăzi în nici o țară din lume nu se încearcă cu tot dinadinsul și sistematic să se rezolve problema de bază a omenirii: CUNOASTEREA OMULUI SI A POSIBILITĂȚILOR SALE DE DEZVOLTARE.

Ajunși la apusul vieții, după zeci și zeci de ani petrecuți în institute de învățământ, în laboratoare sau în activități care le-au asigurat un contact permanent cu publicul, părerile oamenilor celebri, nu găsesc ecou în tineret pentru a fi preluate, continuate și aplicate.

In România, de exemplu, un mare psiholog și pedagog, Rădulescu-Motru, a spus că ". . . prea ne încăpățânăm să facem caractere din naturi criminale și genii din întârziați la minte". Un altul, profesorul Simion Mehedinți, când atinsese vârsta de 66-67 ani, a afirmat că ". . . nu prin legi, nici prin vorbe sau prin cărți se schimbă lumea, ci prin oameni, punând înainte, ca îndreptar de viață, pe cei cu talent moral."

Este poate neobișnuit să crezi că moralitatea și ținuta demnă a unui om, este de fapt, un talent, o virtute înnăscută; dar dacă vorbim de vicii și naturi amorale înnăscute, de afoni și daltoniști, de ce nu am recunoaște și faptul că nu poate fi moral oricine, așa cum nu poate fi muzicant oricine?

Acest profesor, cu înaltă reputație la vremea lui, nu are continuatori în tineretul de azi. Iată de exemplu o soluție care a fost propusă de el în vederea ridicării unui popor. Soluția cuprinde trei fraze:

1.- Să alegi din fiecare generație pe cei mai înzestrați cu talent etic.

2.- Să le dai o creștere cât mai îngrijită, ferindu-i de orice atingere impură.

3.- Să așezi necontenit în locurile de conducere pe cei ce pot fi în activitatea lor modele pentru alții.

Că soluția poate fi azi îmbunătățită este lucru cert. Dar oricare ar fi soluția, avem nevoie mai întâi de o știință avansată în domeniul cunoașterii omului, pentru a o putea aplica în practică.

Astăzi se mai cunosc în lume încă trei îndemnuri mari, lăsate omenirii de către Socrate, Christos și Marx.

De la Socrate: "Cunoașteți-vă!"
De la Christos: "Iubiți-vă!"
De la Marx: "Uniți-vă!"

Oamenii însă, nu-l pot urma pe Marx și nu se pot uni pentru că nu se iubesc; și nu se pot iubi, pentru că nu se cunosc.

Rezultă, așa dar, că trebuie s'o pornim de la preceptul lui Socrate și să investim timp și inteligență pentru a putea străpunge masca ipocriziei și aparența înșelătoare a unor oameni, învățând limbajul mut al semnalmentelor, particularităților și configurațiilor astrale, care ne dau cele mai sincere referințe despre om.

Dacă investițiile de timp și de inteligență au putut face din patru pari și o minge, ceea ce toată lumea amatoare de sport poate vedea pe stadioane sau pe micul ecran, imaginați-vă ce realizări minunate ar putea fi obținute investind timp și inteligență superioară în cercetarea și corelarea interpretării particularităților diverse, uneori contradictorii, găsite la omul care îți stă în față.

In cei 45 ani de experiență, în care am întocmit peste 9000 dosare caracterologice, am obținut informații utile și documente de mare preț, care pot servi la fundamentarea științifică a caracterologiei în toată lumea. O mică parte din documentele mele au fost prezentate și acceptate deja în 1973 de al V-lea Congres Mondial de Orientare Scolară și Profesională din Quebec-Canada.

De ani de zile, atât în Europa cât și în America, diverși oameni de știință dezbat cu multă vervă un subiect extrem de controversat, și anume, factorii interni și externi care determină individualizarea omului. Majoritatea lor fac greșala fundamentală de a lua în considerație doar factorii ereditari și cei sociali, ignorând puternica influență a factorilor astrali.

Astrologii care susțin că omul este numai produsul astrelor greșesc. Cei ce susțin că ereditatea este totul, că suntem numai ceea ce moștenim de la părinți, iarăși greșesc. Cei care greșesc însă mai mult ca toți, sunt cei care cred că mediul social și educația pot face minuni, încăpățânându-se să îndoape tineretul de-a valma cu tot felul de cunoștințe, printre ei aflându-se și indivizi înzestrați cu inteligență, dar lipsiți de simț moral. Ajunși în posturi de conducere, acești "inteligenți fără inimă", vor folosi cunoștințele și puterea ce o dobândesc, pentru a nimici sau a bara drumul celor înzestrați de natură cu însușiri psihice superioare.

Așa cum spunea ilustrul profesor Simion Mehedinți, ajuns la cea mai deplină maturitate de gândire: "Nu orice făptură poate fi îndreptar și pildă semenilor săi și mai ales nu tu, o făptură de rând, născută să te sprijini, nu să sprijini; să te înveți, nu să înveți; să asculți, nu să fii ascultat".

Deci, în studierea individului se impune lărgirea cadrului de referință, care să cuprindă fiziognomia, chirologia, grafologia, astrologia, testele de inteligență și cultură umană, urmărindu-se în timp evoluția configurațiilor palmare, pentru a deduce linia de parcurs prezentă și viitoare a celor dotați.

Documentele, adunate de mine în numeroșii ani de studiu și cercetări practice, conțin elemente complete de caracterologie, măsurători antropometrice, calcule astrologice, amprente, răspunsuri scrise la câte un test de inteligență și cultură umană.

Astrologia mercantilă, grafologia de salon, ghicitul în palmă, cărți sau cafea, sunt tot atâtea obstacole în calea aprofundării științei despre om, ca și indiferența sau chiar opoziția unor pseudosavanți, care privesc Caracterologia ca pe ceva mistic și cred că vor salva lumea, combătând "obscurantismul" mistic-religios cu alte teorii la fel de obscurantiste.

Imi permit să-l citez aici pe Cicero, care a spus: "Ce poate fi mai rușinos decât să atârne viața celui înțelept, de vorbele celor fără minte!" Am văzut cu toții, savanți, oameni cu înaltă structură și ținută morală, distruși de referințele pătimașe ale celor ce i-au "incondeiat" în fața politicienilor, pentru că i-au considerat periculoși activității lor distructive.

Societatea este amenințată de doctrinari iresponsabili, care pledează pentru acordarea nediscriminată de libertăți, care, dacă vor încape pe mâini rele, vor fi folosite cu tot dinadinsul tocmai pentru a distruge libertățile altora.

Așa zisa "emancipare" a unora dintre tineri, se manifestă azi sub forma unui dezmăț, sau, mai exact, ca un "potop de desfrâu", cum scrie Sfânta Scriptură.

Cele patru stări de contemplare, care au însemnat pentru mine cofrajul în care a fost turnat betonul personalității până la solidificarea lui, sunt din păcate considerate astăzi obstacole în calea "emancipării", deși ele sunt condiția esențială a formării personalității.

După părerea mea aceste stări contemplative sunt respectul și înțelegerea profundă a legilor statornicite de Dumnezeu, respectul și dragostea față de părinți, respectul și ascultarea profesorilor, respectul față de opinia publică.

Noțiunea de Dumnezeu, în înțelesul unei inteligențe supreme și infinite, care a statornicit principiile de funcționare și legile de dezvoltare a tot ce a fost, este și va fi, nu este lămurită încă pentru tineret, astfel că el pluteste în derivă, înrăutățindu-și, fără voie și fără știință, propriile condiții de viață, prin necunoașterea legilor naturii, care guvernează relațiile dintre om și om, dintre impresii și expresii etc.

Sunt necesare studii și cercetări privind rezonanțele cerebrale și afective dintre sfătuitor și sfătuit, dintre inițiat și adept, dintre șef și subaltern, pentru a deduce dacă îndrumările și recomandările pot fi interceptate cu fidelitate și înțelept interpretate, precum și dacă cel ce le primește are capacitatea aplicării lor în practică. Trebuie stabilit deci cât mai exact cu putință, dacă cel din fața noastră are o structură capabilă să reproducă în viața sa zilnică ceea ce i se spune sau ceea ce i se arată, și dacă în interiorul cuplului îndrumător și îndrumat apare fenomenul identității dintre mesajul sfătuitorului și recepția sfătuitului.

Prea mulți educatori, pedagogi și politicieni de pretutindeni privesc încă omul ca pe o mare enigmă în loc să se străduie să afle ce valori anume ne furnizează laboratoarele naturii umane și care este de fapt acea "materie primă" din om, din care se formează indivizi cu adevărate valori conducătoare. De asemenea, nu sunt cercetate în mod științific nici stresurile astrale și nici mijloacele practice de combatere a lor.

Cunoaștem esența tare a lemnului, dar nu cunoaștem esența superioară a omului, și puțini sunt cei deplin convinși că în lume există astăzi mai multe titluri de capacitate, decât reale capacități și că probabilitatea astrologică a apariției oamenilor cu tărie de caracter, este mult mai mică decât ne-ar place să credem.

Dacă politicienii ignoranți îi vor distruge și pe acești puțini, sau le vor crea condiții grele de viață, ca să piară singuri, întregul edificiu social se va prăbuși, ca orice clădire ai cărei piloni de susținere sunt slăbiți la bază.

Informații Culturale

* CATACOMBES, An. 8, Nr. 93, (Dir. Sergiu Gross, B.P. 98-92045 Curbevoie Cedex, Franța). Tema generală a acestui număr bogat și interesant este: problema copilului dincolo de Cortina de Fier. Semnează articole cu acest subiect: Sergiu Grossu, Michel Garder, Johann Janzen, Pierre Pascal, Guy Serveux și Jean Montaurier.

In acest an, dedicat drept "Anul internațional al copilului", s'a scris și se mai scrie încă multe despre copii, dar s'a scris și se scrie foarte puțin despre suferințele copiilor creștini din lumea ateistă. S'atunci, ne întrebăm: care anume a fost adevăratul scop al dedicării anului acesta drept "An al copilului", dacă această problemă atât de importantă este trecută cu vederea de către presa din lumea liberă și creștină?!

Articolele documentate din acest număr asupra suferințelor de tot felul a copiilor creștini din imperiul secerei și ciocanului, sunt într'adevăr zguduitoare. Ele ar trebui publicate în toate limbile pământului.

* EUGEN RELGIS: OBRAS, Ediciones "Humanidad", Montevideo, Uruguai, 1977.

Deși la o vârstă destul de înaintată, dl. Eugen Relgis continuă să fie activ pe tărâmul literar, ceea ce-i face mare și deosebită cinste.

Ne-a surprins plăcut, primirea acestui volum de poeme în limba spaniolă, în care autorul adună cele patru cărți de poezii ale sale, apărute la început în limba română și epuizate complect.

Transpunându-și propriile creații într'o altă limbă de mare circulație pe Continentul Americii de Sud, dl. Eugen Relgis a realizat cu adevărat un tur de forță pentru literatura română, atât de puțin cunoscută peste hotarele Patriei.

Cinste, bătrânului nostru prieten.

* SINTEZA, se întitulează revista tipărită în excepționale condiții tehnice de Ambasada Statelor Unite ale Americii din București, despre care am mai scris în trecut în cadrul acestei rubrici. Subliniem de data aceasta, din numărul 37 al respectivei publicații, două articole, și anume: "Scriitori români în Statele Unite" și "Teatrul românesc în Statele Unite".

In primul articol, semnat de profesorul Thomas A. Perry, care face parte din catedra de filologie de la East Texas State University din orașul Commerce și care a predat o vreme în România sub auspiciile așa numitei "International Research Exchanges Board", în care se ocupă de scriitorii români din Statele Unite, amintește pe Konrad Bercovici, Petre Neagoe, Mircea Eliade, Andrei Codrescu, Nicolae Novac, Rion Bercovici, Aron Cotruș, Eugenia Adams Mureșanu și Stefan Baciu.

Reproducem mai jos, din acest număr, următoarele rânduri:

"Un alt cerc de scriitori, care se adresează însă unui număr mult mai restrâns de cititori, informează cei care scriu în limba română pentru diferitele reviste românești ce apar în Statele Unite. Cel mai productiv dintre acești scriitori este probabil Nicolae Novac, care locuieste în apropierea localității Gary din statul Indiana. Pe lângă colecțiile sale de versuri și schițe scrise în limba română, Novac contribue substanțial, în calitate de redactor, la realizarea unor publicații ca VERS (Albany, statul New York) și DRUM (Pittsburgh, statul Pennsylvania).

In cel de al doilea articol menționat mai sus, adică: "Teatrul românesc în Statele Unite". autorul, dl. Paul Foster, scoate în evidență contribuția regizorilor Andrei Serban și Liviu Ciulei la realizările teatrale de mare succes din Statele Unite.

FARA ARMÂNEASCĂ

CALINDAR PI ṼISMĂCIUN

Sâmbătă 8 Vismăciun : Stă Măriia Nică
Viniri 14 Vismăciun : Anălţarea Săntei Cruţi

Marcu Bociari

Din Suli s'aude un strigăt ce tună:
La arme Armâni!
E vocea lui Marcu Bociari, ce-adună
Cu armele'n mâni,
Pe vulturi din munţi şi brazi din păduri,
Mulţimi de goruni,
Oştire'ncruntată, căpitani şi panduri.

La Suli, la munte e clocot şi vuiet:
Armânii îs gata de luptă.
Pe stânci, pe cărări, pe jos ori călări,
Căpitani ş'armatoli
In pas marţial, cu strigăt, cu chiuiet
Cântă din cornuri de nuntă.
Când buciumul sună armatolii s'adună
Din munţi, din văi şi câmpii,
Cetatea lor sacră, virtutea-le tracă
S'o apere sar: e Tracia străbună!

La pasuri de munţi, la poduri şi punţi,
In piscuri de coline şi stânci
Armânii înfruntă pe Ali şi luptă
Pe brânci ca anticii Traci.
Măsura'i de unu la zeci, dar stau neclintiţi,
Ca stâncile'n mare, ca pietrele'n văi,
Goruni în creştet de munte. Si'n panică bagă
Hapsânele cete de-atacă.
Nimic nu-i îndoaie, un cuget îi mână:
Resbel pentru limba şi Fara Armână!

Chiar turcul ţestos, Arnăutul pribeag şi semeţ,
Ori Grecii rapini şi băţoşi,
Rămân uluiţi cum Naţia Armânească
Apare de stâncă'n furtună.
Legiune vânjoasă, cai repezi-spumoşi,
Se'mbracă'n glorie străbună,
Că'n inimi i-aprins aprig dor, Libertate!
Dreptăţi milenar încălcate
De lifte păgâne, flămânde, haine,
Mulţimi mişele'nseuate.
Re'nvie puterile tracolire
Din secolii mitului, lupul:
Seuthes îi chiamă, Dromichete le cere.
Tereus, Midas, Spartacus,
Buerebista, Duras şi Decebal-mândrul, -
Pompei, Cesar şi Augustus, -
Traian-marele, Constant, Iustinian, -
Maximin, Belisar, Regilian,
In vinele cărora curs-a'n torent
Sângele trac şi roman.

Bubue tunul de pământul sgudue
Si cad obuzele ploae.
Iureş moartea'n adversele cete bântue,
Se culcă năpârcile droae.
Vă râde succesul, că'n piept vi se-aprinde
Soarele anticei Virtu,
Armâni din Pind, Hidra, Etolia, Acarnania!
Laurii verzi şi gloria
A voastre sunt cât Marcu Bociari, eroul,
Vă duce'nainte.
Cum pe alte culmi vă chiamă Riga Fereul,
Bardul din Veleştin.

Deviza fiind: "mereu înainte!", prin valul
De foc şi de-oţel,
Crunt răzbit-aţi la Suli, Ianina, Pârgu, Talong
Si-al Acheronului prund.
Acolo'i exemplul: când şaizeci de femei martire
De cât să cadă'n robire
Ales-au mai bine onoarea prin moarte,
Aruncându-se toate
Din creasta înaltă, cu pruncii'n cingătoare
In abisul profund,
Vădească-se celui păgân şi hapsân
Cum este a muri Armân!

Ani încă de lupte pe viaţă şi moarte
Si iată-vă la Cărpinişi,
Loc sacru: că tot prin glorie va să-l poarte
Pe Marcu şi mai'nainte:
Răzleţ venea plumbul, şi hain, hrăpăreţ,
In pieptu'i s'opri ca un dinte.
Si cade gorunul, surpat ca din munte,
Vultur din cer fulgerat:
Aşa moare Marcu Bociari, şi-atunci
Născut-a etern-erou Armânimii
Din Pind, Acarnania, Tesalia şi Etolia,
Meglen, Albania şi Macedonia.

Eternă glorie, Marcu Bociari, şi vouă martiri Armâni!
V'aţi stins ca prin voi,
Apostoli-eroi, să dure alţii şi alţi
Din Pind în Carpaţii înalţi.
In toţi unde bate inima Traciei romane.
In timpii aspri ce vin,
Aproape de vatră sau peste oceane,
Aminte: suntem milioane!
Şi ştie-ar duşmanii, ce calea ne-aţin,
Că viem şi din moarte:
Cât fi-va de crudă, nu ne înspăimântă:
Că Patria şi limba ni-e s(f)ântă!

Basil Lapadat MARCU

ACLLIMARI TI ARMÂÑI

Ică ti aţelli ţi'ş dzăc rămăñi, vlahi, ţinţari, ciubani, vlasi, ş'alti soi, ţi sănt tuţ di ună milefi.

Aua ş'doi añi îñi câdzu tu mână un piriodic rămănesc ţi iasi tu America. Un cunuscut di aco ñi-ul pitricu cu nândau zboară: "mutrea că ari nuntru ţiva ş'ti noi". Ul mutrii şi-ñi deadiră oclli pi ună frăndză ţi purta tu frămti numa FARA ARMANESCA. Mi hărăsii ma nu ca-ñi vinea s'pistusesc. Că tu chirolu anost nu para s'fac nică ciudii nică thavmati. Si-ñi dzăş tu minti: Tu oara iastă când cad sinurili, s'ameastică lumea, când tuţ mutresc ti simferu alor ca s'poată s'adună cât cama multi şi s'agrăşesc că ş'aţelli cu multi ş'aţelli cu puţăni tu ună groapă irtră, când tuti adeţăli s'cher ş'portu aţel veclliu intră pit muziuri, cai sănt aţelli zurlli ţi s'acaţă, ca Sisif dit mithuluvii s'alină chiatra pi creaşticu a muntilui, când ştiru ghini că va s'arucutească năpoi tu vali? Ma lumea, ti tihea a oamiñillor, ari totâna ş'di ahtări glari, lli-amintă când nu ti aşteptţ!

Mi apucai ş'feciu ună nică isapi: Căţ di anoşti ar arămasă pit locurli ţi iara ma ninti anoasti? Căţ şi-au luată mintea'n cap ş'ar spindzurată tâmbără di pironă xeană, tu câşladz ţi nu sănt alor, ca s'poată s'ascapă nu limba, ma bana? Că azâ iuva nu poati s'dănăsească văr singur. Tu cupia tu cai va intră, ca năsă va zghiară. Căţ di anoşti zburăsc ază limba anoastă ş'ţi cali lă ari luată fumeallia? S'căţ di năş ar curaju s'dzăcâ, şi s'facă s'dzăcâ ş'alt ca elli "ş'mini hiu armân"? S'ñi si păru că avd ca tu părămiili vecllli "cănticu dit soni".

Ma s'veadi că isapea mea di auş nu iara s'ahăt bună.. Ñi-aveam dzăsă că doi-trei zuri bat di peani s'lă şi pari că va azbuairă. . . Nu maş că nu iara ună soi di foc di palli, ma cu treaţirea a chirolui, cănda s'făţea cama cu'ncllia g, cama cu griuţati, cănda acăţa rândzâ! Ñi si părea că s'discllisi ună uşi ţi iara astupată ti totâna.

Ş'di aco iu mi aştiptam s'u ved să-şi da duhu, na că estan primveara vini ninga ună! Tut dit America, ma cu altă numă: FRANDZA VLAHA. Mari ciudii di la Dumidzâ! S'hibâ anoci ahăt di multţ ca s'nu poată s'ancapă tu ună singură frăndzâ? Stiu că ar multi ti dzăţeari, că di pisti patrudzăţ di ani lă iasti gura'ncllisă di l'acăţă muhlă. Ma sănt ahăt di avuñisiţ că nu pot s'aşteaptă s'bagă ună sireau, ca pâpănilli tu cutari, ca s'dzăcă tuţ, tuti ţi aru pi inimă, un după alant? S'nu-ñi spună văr că maş cu ună lăndură nu viñi primveara. Că s'veadi că nu ari hâbari căţe vini maş ună. Ş'nu ştii ţiva di diştiptăciunea a prăvdzălor! Lândăruşa ţi viñi singură mutreaşti ia iasti ghini ş'ti alanţ ca s'viñă. .

Căt ti anoasti, ñi şi pari că s'da ca mult cu dealaga.. Altâ ciudii: Căţe nâscănţ s'aclliamă armâni, alţ rămăñi, ş'aici dit soni vlahi? Cum hiu dit Arbinuşii, că di aco ñi şi tradzi rădzâtina, dzăc că ma ghini va iara s'nă acllimăm ciobani că aşe nă cunosc arbineşlli. Ma un cunuscut di'ameu, di Bituli, lu-acăţă inatea. El u ţăni unâ ş'bunâ: Lipseaşti s'nă acllimăm. . . ţinţari că iasti numa aţea ma pirifana, Sin Tzar va dzăcă pi sârbeaşti hilliu di tzar ică Cezar, hilliu di vâsille! Că aşe nâ cunosc aţelli dit sârbiil!

Ñi şi pari că aisti nu para sănt seamni buni s'poartă un sămbur cu chindin mari. Avem tricută noi pit aistă catastasi di ma multi ori s'totâna işem cu peanili zmulsi! S'veada că aţel cu un cicior nu para va s'nă alasă să scutem ş'noi ţiva tu migdani. Că dzăţi un zbor: "Dumidzălu ti agiută ma agiută-ti nihiam ş'tini singur". Ñi şi pari că anoci, ninti s'iasă dit cutar ca s'u llia pi cali, ahurhiră s'facă ceti, s'împartă cupia, ma s'căñilli. Nu mutresc că sănt anvirigaţ di luchi ţi va lă ciucutească cupiia avonia-avonia. Că noi him puţăni, ma pădurea iasti'mplină di zulapi. S'di tuti soili. . .

Ti aţea dzăc că vahi iasti ma ghini s'vă-adunaţ tuţ căţ hiţ, di cai-ţi cetă, s'videţ ţi vă disparti ş'ţi vă unuseaşti, s'bgaţ pi palandză tut ţi ascundi cathi unu di voi ş'nu va s'u da tu padi, cu alti zboră bâgaţ tuţ capu sum pătrăhilli ş'mutriţ să scuteţ ună isapi curată, fără aumbră s'fără mindueri ascumti. Alâsaţ diună parti vecllili adeţ ţi n'ar mâţinată, ş'ideea că "ma feaţi el, pot ş'eu s'fac; că nu iasti el ma diştept di mini".

Ma s'aveţ tuţ ahătă vreari ti trănipsita ş'anvirnata anoastă soi, cum dzâţeţ, ma s'vreţ dit suflet s'făţeţ ţiva, tora, tu oara dit soni - că diarihina vâ dzăc, iasti oara di dinăpoi, altă nu va ma viñă, ca s'nu s'astingă ti totâna grailu a pâpânilor, bâgaţ di ună parti tuti aţeali ţi vă dispart, că sănt ş'di aisti - aşe i omu-, tuti lucărli ñiţ, zgrumaţ'vă pirifaña ş'simferu, angrupaţ căpitănillea di ma ninti ş'apucaţ'vă di lucur tuţ diadun. Cai di voi va hibă cama cu . . . s'nu dzăc zboru dit auşi, va s'aleagă singur ma'n sus di tuţ s'va iasă tu cap. Aşe cum s'faţi di totâna, tu tută lumea. Aştiptaţ s'vină oara când va lipsească să scuteţ dau ică trei frăndză. Tuti când lipseaşti.

Altă soi ştiţ ţi v'aşteaptă.

S'ma s'nu ţiţ, antribaţ'vă iu sănt aţeali trei-patru milioani di sufliti ţi zbura limba anoastă aua ş'dau suti di añi?

Cu vreari, di la un frati.

NOUTĂȚI ÎN ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

TRAFICUL CONTROLAT PRIN COMPUTER

Podul Hobart Tasman are unul dintre cele mai avansate sisteme de control computerizat al traficului. Inaugurat în 1965 această structură de 1917 m. leagă malului de est cu cel de vest al Râului Derwent în Hobart, capitala Tasmaniei. El a înlocuit vechiul pod plutitor care prezenta probleme în vreme rea. După ce un vapor s'a ciocnit cu unul dintre piloni în 1975, demolând o parte din podul Tasman, s'au introdus sisteme sofisticate pentru siguranță . Unul dintre aceste sisteme a fost de a minimaliza posibilitatea ca vapoarele să fie împinse în afara cursului râului. Altă precauție a fost introducerea controlului computerizat al traficului cu diverse dispozitive de avertizare pentru conducătorii de automobile. Acesta include un sistem de avertizare din timp cu semnale luminoase și sonore, care are și o sursă de energie independentă cu baterii, pentru a menține controlul traficului în eventualitatea unei întreruperi de curent electric.

PLANTE ȘI UZINE ENERGETICE

Construirea unei sere lângă o uzină energetică,spun cercetătorii dela Universitatea Cornwell, va micșora costul produselor alimentare folosind pierderile de căldură. Cele mai multe uzine electrice în Statele Unite sunt așezate în vecinătatea unei ape pentru a folosi apa la răcire. Iarna, apa de răcire este introdusă în uzină la 1 C°și este eliminată la 7-10 C°. Dacă această apă uzată ar fi trecută printr'o seră, ea ar putea fi o sursă de căldură pentru plantele crescute iarna. Cele mai multe sere sunt încălzite cu radiatoare și ventilatoare. Singura diferență -arată cercetătorii- ar fi că energia ar veni din apele uzate ale unei uzine energetice și nu din arderea combustibililor în sere. Deasemenea, o ideie similară ar putea fi încercarea de a folosi apele uzate ale uzinelor răcite cu turnuri de răcire în loc de râuri ori lacuri. Prin folosirea apei uzate dela turnurile de răcire care este de regulă 27 C°, căldura pierdută dela o singură uzină energetică ar putea încălzi 320 hectare de sere.

TIGRII ÎNSETAȚI

Tigrii bengali omoară oameni în anumite regiuni ale Indiei și Bangladesh din vremuri vechi, pentru că tigrii nu au destulă apă (dulce) să bea, arată un studiu finanțat de "World Wildlife Fund".

Cercetările au conclus că cele mai multe dintre cele 40 victime umane cauzate de tigri în fiecare an în Sunderbans - o suprafață de 1300 Km. pt., în lungul golfului Bengal- ar putea fi prevenite dacă tigrii ar avea mai multă apă dulce. Forțați să-și stingă setea cu apă sărată în corpul acestor feline, se formează un dezechilibru chimic care poate fi corectat mâncând oameni, care constituie o delicatesă,arată cercetătorul german Hubert Hendrichs. Victimele sunt de obicei colectori de mere,pescari sau tăietăori de lemne care frecventează mlaștinile luxuriante care acoperă cea mai mare parte a Sunderbans. Ultima statistică a populației feline estimează 430 tigri. O încercare de a împiedica tigrii să cauzeze alte victime umane, a determinat guvernul Indiei să construiască lagune gigantice în aceste regiuni și să le umple cu apă dulce pentru tigrii însetați.

ALBINELE ȘI PEPENII

Din cele mai vechi timpuri, albinele au fost considerate cele mai harnice insecte, ele fiind responsabile cu producerea mierii și cu polenizarea.

Mințile fără astâmpăr ale savanților au gândit la folosirea albinelor într'o nouă activitate practică: cultura pepenilor.

Departamentul de Agricultură al Statelor Unite a demonstrat că plasând stupi de albine în plantațiile de pepeni se ajunge simultan la o creștere în mărimea și numărul pepenilor.

Patru stupi conținând fiecare circa 30.000 de albine pe o fermă în Indiana au cauzat destulă extra polenizare ca să crească numărul pepenilor cu 23 la sută. In plus pepenii sunt mai grei de cât cei din alt grup controlat -2.2 Kg. fiecare în loc de 2 Kg. Cercetătorii cred că doi stupi pe un hectar sunt suficienți ca să producă aceste creșteri. Deja cererea stupilor de albine a crescut în rândul crescătorilor de pepeni.

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

Aronel CLOTEANU-OHIO

ISTORIA PILONILOR BISERICII ORTODOXE ROMÂNE DIN AMERICA

... Preotul MOISE BALEA ...

ORIZONTAL

(1) Preotul Ioan ...... s'a născut la 11 Iulie 1881 în Cenadul Mare, Jud. Timiș, România și a fost hirotonit preot la 11 Ianuarie 1929 de către Episcopul Rus, Adam al New Yorkului. A servit nouă ani atât în Canada cât și în Statele Unite. In 1956 s'a retras din funcții active preoțești. A murit în 15 Ian. 1968 la Windsor,Ont. Canada și este înmormântat la Vatra Românească. -Preotul Traian ...... s'a născut la 18 Martie 1900 în comuna Nucet (lângă Sibiu). După absolvirea Academiei Teologice din Sibiu, la data de 6 Decembrie 1920 este hirotonit preot de Mitropolitul Bălan și trimis în Martie 1921 în America, unde servește pe rând în Farrell, Pennsylvania, apoi în Canton, Ohio și St. Paul, Minnesota. In 1936 revine la Biserica " Sf. Gheorghe " din Canton, Ohio, unde apoi servește 30 de ani, până'n 1966, când se retrage. Moare în 6 Aprilie 1967. (2) Răsăriteni. -Inginer prescurtat. (3) Ultimile din rapid ! -Preotul Cornel ...... s'a născut la 22 Nov. 1869 în comuna Feneris, Jud, Bihor. Ca absolvent al Scolii Teologice din Arad este hirotonit preot. In 1914 trece în America și se stabilește pentru o scurtă perioadă în Philadelphia, Pennsylvania. Se transferă la Chicago, Illinois. In 1915 se mută la Biserica "Sf.Gheorghe" din Detroit, Michigan. Acolo a scris și publicat cartea de serviciu: "Cantorul și Apostolul". (4) Cinstiți. -Deaconul Raymond....... s'a născut la 30 Ianuarie 1915 în orașul Newark, Ohio. A urmat Facultatea de Chimie a Universității din Bucuresti, România. Repatriat și în urma unor cursuri de rutină la data de 25 Martie 1973 este hirotonit deacon de către Episcopul Valerian. Astăzi este ofițer în Detroit în Depart. de Poliție și servește în acelaș timp ca deacon la Biserica "Sf.Gheorghe" din Canton, Ohio. (5) Deosebită. -Romy N.Antoniu. (6) Archip Sârbu. -Săpături dentare. (7) Preotul Grigoriu ..... s'a născut la 25 Iulie 1895 în localitatea Zarand din Jud.Arad și după trecerea în America este hirotonit preot de către Episcopul Rus, Stefan al New Yorkului. Si-a început preoția la Biserica "Sf.Ioan Botezătorul" din Thorpe W.Virginia, apoi la Buffalo, New York; în St.Paul, Minnesota; Terre Haute, Indiana; Boian, Alberta, Canada; Erie, Pennsylvania. In 1948 se mută în California, unde pune umăr vânjos la înființarea Bisericii "Sf. Treime" din Los Angeles. Repausează la 26 Iulie 1957. -Donație părintească atribuită fetei la măritis. -Republica Sud Africană. (abr) (8) Ilarie Serb. -Climat muntos. -A se grăbi stingherit. (9) Ocrotire, protecție. -Sălbătăciune. (10) Animal. -Preotul Pavel ..... s'a născut la 18 Sept. 1884 în comuna Rahău, Jud. Alba. A emigrat în 1907 în Canada. La 12 Feb. 1944 este hirotonit preot de Episcopul Sârb Dionisie al Libertyville, Illinois și servește la parohia din Kayville, Sask. Canada, până în 27 Fe. 1963 când decedează. -Animal de munte. (11) Metalurgiste. -Finanțe românești. -Ilie Atanasiu. (12) Hallo !(dar nu la telefon). -Pipăit (adj.) -Pământ. (13) Aron Cotrus. -Zdronțuros. -Pronume reflexiv. (14) Preotul Ambrozie .... s'a născur la 22 Martie 1876 în comuna Paloș, Jud. Târnava Mare. A emigrat în USA în 1906 si a fost hirotonit preot la 14 Iulie 1931 de Episcopul Rus Ioan al New Yorkului. A servit la Biserica "Sf.Dumitru" din New York, servind cu aceiași credință și în alte parohii, la nevoie. La 13 Iunie 1969, cu inima împăcată, după 40 ani de preoție, la 93 ani, închide ochii lumești, fiind chemat la Tatăl. -Epoci. -A rămâne fără voie cu barca pe uscat.

VERTICAL

(1) Preotul Teofil .... s'a născut la 16 Sept. 1878 în comuna Blăjel, Jud. Târnava Mică. Absolvent al Seminarului Teologic din Blaj, este hirotonit preot greco-catolic la 26 Oct. 1901 de Episcopul Victor. După sosirea lui în USA, la scurt timp, îmbrățișează greco-orientalismul (ortodoxia) și servește la Akron, Ohio și Dearborn, Michigan, unde este înmormântat. -Preotul Vasile .... se naște la 24 Dec. 1897 în comuna Volaoa, Cernăuți, Bucovina. Este hirotonit preot la 19 Nov. 1924 de Episcopul Rus Apolinarie, Winipeg, Manitoba,Canada. Si-a început păstoritul în Boian, Alberta, Canada. Până în 1942 a servit mai multe parohii, va; "Sf.Gheorghe" din Regina, Sask, și " Sfânta Cruce " din Hamilton, Ont.Canada. In 1942 trece în USA unde servește intermitent 12 parohii până la moartea sa la 2 Feb. 1972, la Detroit, Michigan. (2) Preotul Dumitru ..... s'a născut în 1882 în Bucovina, România. A emigrat în 1902 în Canada și este hirotonit preot în 18 Dec. 1932 de către Episcopul Rus, Arsenie din Winnipeg, Manitoba, Canada. A servit pe rând: în Wood Mountain și Elm Springs, Sask., precum și la Shell Valley, Manitoba, Canada. Moare la 20 Feb. 1974. -Prizionere. (3) Deaconul Teodor ...... născut la 27 Martie 1923 în comuna Soimașul Român, Jud. Târnava Mică. A emigrat în USA în 1946. La 1 Iunie 1952 este hirotonit deacon de către Episcopul Valerian. După o perioadă de timp de serviciu la Vatra Românească (!) se mută la Philadelphia, Pennsylvania. -Mir. (4) Intrebare. -Oprit. -Aceiași întrebare. (5) Ana. -Ascensor. (6) Roman Topolog. -Conduc războaie. -Mai mulți (sing.) (7) Ion A.Faur. -Limbi neoficiale. (8) ... Angeles. - Figură geometrică. -Rundă. (9) Volum mărit din cauza temperaturii. -Saluri. (10) Teofil Maxim. -A lua pe cineva cu forța. -Cețos, la mijloc ! (11) "Miori", dialectice. -Crustacei încleștați. -Pronume reflexiv. (12) Revitalizare a organismului uman. (13) Sprintenă. -Preotul Ioan .... născut la 22 Nov. 1899 în localitatea Uzdin, Iugoslavia, este hirotonit preot la 31 Mai 1932 de Episcopul Rus, Ioasaaff. A servit în 1933 la parohia română din Montreal, Quebec, Canada, apoi la Biserica Rusă din acelaș oraș. In 1934 se mută la Hamilton, Ont., Canada, iar după ani de zile la Biserica "Sfânta Cruce" din Omaha, Nebraska. (14) Uniunea Arabă.(abr.) -Loc sfânt de viață veșnică. -Preotul Moise ..... s'a născut în 1875, în ținutul Munților Apuseni, Transilvania. Este sfințit preot în România și după o scurtă perioadă s'a decis să treacă în Statele Unite pentru a întemeia noi locașe de închinăciune pentru emigrația românească. Astfel în 1905 ajunge la Cleveland, Ohio, ca parohul Bisericii "Sf.Maria". De aici și-a început activitatea de apostol misionar muncind neobosit și cu spor întemeind în total 15 (!) parohii în Statele Unite. Tot el este și primul întemeietor de publicații românești care dăinuiesc până azi. Munca grea și încordonată i-a sleit psihicul făcându-l să se retragă din viața pastorală și la un timp, la 67 ani, în 1942, flacăra vieții apostolului se stinge lăsându-ne moștenire o mare avuție spirituală. De atunci, azi și mâine osemintele lui depuse la Vatra Românescă, parcă veghează viața noastră spirituală prin acel monument memorial.

DESLEGAREA ÎN PAGINA 25

SĂ RÂDEM... SAU SĂ PLÂNGEM ...?

ANUL 3 Nr. 16 APARE CÂND ARE INSPIRAŢIE!

URZICA LIBERĂ

O.N.T.

(Organizaţia Neghiobiilor Turistice)

FACE UN CĂLDUROS APEL CĂTRE BUZUNARELE ROMÂNILOR AMERICANI !

Dacă vă este dor de regimul comunist:

Dacă vă este dor să revedeţi puşcăriile şi Canalul Morţii unde v'aţi îmbătrînit tinereţea:

Dacă vă este dor să întâlniţi pe foştii schingiutori, ATUNCI:

VIZITAŢI ŢARA LUI NICULIŢĂ

Aduceţi cu dvs. LUMANĂRI, SCOBITORI şi HÂRTIE DE TOALETĂ pentru a vă petrece o vacanţă plăcută în Raiul Socialist

COMFORT GARANTAT ! ÎNTARZIERI GARANTATE !

MAXIMUM 15 PERSOANE ÎNTR'O CAMERĂ !

SPĂLATUL

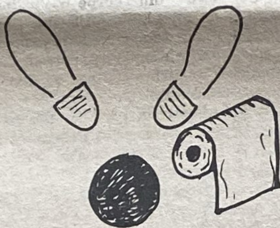
Apă de băut şi pentru baie,
Le muţi din odaie în odaie
In găleţi largi, fermecătoare,
Te speli pe dinţi şi pe picioare!

LUMINĂ

Fără întrerupere, garantată,
Dela harnicele albine dată,
Inlocueşte becuri sparte,
Ne'nstalate sau furate.

W.C.

Ultima descoperire !
Merge fără plumbărie
Cu adâncimea, doar oleacă,
Cazi în ea , nu te îneacă !

Dinu MĂTRĂGUNĂ

Glume

* Tatăl lui Niculiţă Ceauşescu stă la poarta IADULUI de un an de zile, cineva de acolo l-a întrebat ce aşteaptă de atâta timp ?
- Aştept reîntregirea "familiei mele" aici !

* Ce norocoşi suntem noi polonejii, spune un membru din C. C. polonez. Avem omul nostru la Washington, pe Z. Brzezinski şi alt om al nostru la Vatican, Karol Wojtyla.
- De acord spune altul, dar nu avem pe nici unul ca să fie al nostru aici la Varşovia.

* Coana Leanca intră într'un magazin de lenjerie:
- Vreau un ţâţarnic, explică academiciana, dar nu ştiu ce măsură port.
Vânzătoare îi răspunde: avem trei tipuri; mere, pere şi bretele. Uitându-se la fostele podoabe femenine, îi dă însă un sfat:
- Vă trebuie unul special, de tip "Stalin", ştiţi, unul de ăla care ridică massele.

* Tovarăşi, spune activistul de partid, noi când spunem Lenin ne gândim la revoluţie, şi când spunem revoluţie ne gândim la Lenin. Si, tot aşa, tovarăşi, de 50 de ani, una gândim şi alta spunem. . .

* Un miliţian pe stradă în Bucureşti vede un trecător fără un pantof.
- Tovarăşe, i se adresează miliţianul, ai pierdut un pantof !
- Nu, zice trecătorul, am găsit unul.

* Ai auzit că ruşii se duc pe lună ?
- Să sperăm că se duc toţi.

* Badea Ion pune o întrebare încuietoare:
Care este deosebirea şi care este asemănarea ce rezultă din aplicarea zicătorii " Unul, mai bou ca celălalt ! " lui Ilie Verdeţ şi Manea Mănescu ? (actualul şi fostul prim-ministru al ... guvernului).

* In ultima vizită făcută în America, Ceauşescu vede o reclamă mare cu cei trei "învăţăcei" ai marxismului, iar sub figurile "bărboşilor" o lozincă.
Ceauşescu zâmbind îi spune Preş. Carter: "Mă bucur că acordaţi acestei vizite atenţie deosebită, menţionând din învăţătura "ştiinţifică" a înaintaşilor noştri. Dar, eu neştiind limba engleză, nu am înţeles ce aţi scris sub ei".
La care, Carter îi răspunde: "Sub ei stă scris -Dacă nu vreţi să ajungeţi aşa, folosiţi lamele de ras "Gilette"-.

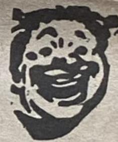
EPIGRAME ŞI CATRENE

Ion CICALĂ

Unor "bisericoşi"
care se miră de ce nu mai cânt în strană, după ce tot ei s'au lăudat că m'au dat la o parte.

După zece ani de strană,
mai exact: zece şi-o lună !
nu refuz să cânt în strană
ci refuz să cânt în ... strună !

Lupta de clasă vietnameză

Ieri, sloganul de partid
era: duşmanul la zid !
Azi, comunismu-i mai uman:
duşmanul la ... Ocean !

La lectura Tribunei R.

Eu, citind cu drag Tribuna,
toate laudele din ea,
nu pot spune decât una:
ce n'aş da, să fie-aşa !

INSTANTANEE DIN CIRCUL PECERIST-RESERIST

PETROLUL, BATĂ-L NOROCUL

Decedata Golda Meir spusese odată o frază, socotită apoi de unii drept celebră, că Moise, deşi a condus odinioară poporul evreu timp de 40 de ani prin deşertul Sinaiului, a săvârşit greşeala (observaţi exprimarea cea justă, după tipicul partidului marxist) de a nu-l aşeza acolo în zonele ţiţeiului; căci, în acest caz, alta ar fi fost acum soarta Israelului şi a multor altora (în primul rând a arabilor), Adică, păcat! Că ce mai bogăţii ar fi posedat urmaşii celui ce s'a luptat cu Iahve. Apoi, deh, ce să-i faci, dacă Moişe s'a grăbit la vremea aceea spre pământul făgăduinţii, cel lucrat şi preparat de alţii, adică de filistini, palestinienii de azi! A tras ca haplea la bunuri vizibile şi atrăgătoare ale altora. De unde era să vadă el bogăţia viitoare în subsolul deşertului, în condiţiile când de sus pica doar mana cerească sărăcăcioasă!

De geaba însă madam Golda (mi se pare că acest nume al ei vrea să însemne: aur) îl vorbea de rău pe Moise, pe chestia aurului negru din zilele noastre. Că, iată cazul poporului român, de la origini şi nu de la hoinăreală, aşezat pe zona ţiţeiului şi cu ce a profitat el, ce foloase a tras ieri sau trage astăzi de pe urma acestui lichid al său, să-i zicem lăptos (deşi e negru), care se mulge din sânii pământului său? Căci în întuneric tot trebuie să stea poporul român, restricţii maxime de căldură tot trebuie să sufere, fără nci un alt beneficiu în schimb! Mai mult: cu politica mult prea înţeleaptă a cârmuirii actuale, îndreptată, cică, numai spre binele şi buna starea poporului, românului i se iau şi alte bunuri şi se dau pe marile cantităţi de (tocmai) ţiţei importat. Lucru care eu, omul de rând, nu-l pricep, măcar, vorba aceea, să mă tai în bucăţi.

S. GÂRLEANU

RĂŢOIUL EXILAT

ANUL IX OUL NR. 26

DO'N PROFESOR SPUNE:

Do'n Profesor prezintă

MARELE FILM ROMÂNESC

nicula

Mai grozav !
Mai înspăimântător !
Mai sângeros !
decât
DRACULA ! !

Dona-RĂŢOIUL

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

Cronica filmului românesc:

DOMNITORUL ŞTEFAN CEL MARE A FOST STRĂ-STRĂBUNICUL LUI KARL MARX

Pentru a ne putea altoi ateismul pe tradiția creștină, comuniștii gândesc ore suplimentare cum să ne schimbe tradiția.

"Gândăricii" de la studiourile cinematografice din România au început să dezgroape voievozii și să-i agațe pe crengile arborilor genealogici ai filozofilor cu crăvată roșie.

Un stră-străbunic al lui Karl Marx ar fi fost chiar Stefan cel Mare. Așa ne este prezentat domnitorul Moldovei.

In afară de date, nume, câți ani are și cum îi cheamă pe ceilalți contemporani, restul filmului "Stefan cel Mare" este o colecție de adevăruri reabilitate 180 de grade și alternate cu amnezii conveniente și premeditate.

Unele amnezii le înțelegem și le iertăm. Se arată harta neclară a Moldovei, se vorbește de "orașele moldovenești de la mare", dar nu li se spune pe nume, etc. Totul este explicat în vârful picioarelor ca să nu priceapă rusnacii că vorbim de Basarabia, deși pe acele vremuri eram vecini cu tătarii.

Respingem însă tendințele anti-creștine care nu picură, dar curg cu găleata, în tot timpul dialogului.

". . . sărăcia se va bucura de o viață mai bună acuma, nu în rai ", spune Stefan comensenilor. Exact cum a spus-o Karl Marx după 4 secole și Niculiță o repetă zilnic.

Alt exemplu și tot din gura domnitorului:

"Ai ajuns în mijlocul nostru datorită lui Dumnezeu care nu poate ierta!"

O afirmație ce trebuie pălmuită. Filozofia creștină propagă iubire și iertare vis-à-vis de filozofia marxistă care-i clădită pe ura de clasă.

Si pentru că vorbim de "ura de clasă" comuniștii au descoperit-o înfiptă adânc în sufletul blajin al moldovenilor.

Stefan cel Mare are îndoieli despre patriotismul boierilor și târgoveților (capitaliștii) și a trebuit să "insiste" ca ei să lase pe țărani să lupte pentru apărarea țării. In aceeași lumină de carență patriotică sunt prezentați și preoții: "... eu nu pot să lupt în haina asta. . .".

Niculiță-muncitorii se identifică cu Stefan cel Mare-țăranii!

Dar ceea ce ne spune foarte mult este tocmai ce nu se arată și nu se spune: Pe Stefan cel Mare, omul pios, care a luptat să-și apere credința, nu-l vedem o singură dată că se roagă lui Dumnezeu; nu-l vedem o singură dată că-și face semnul crucii; nu-l vedem în fața unei biserici sau mânăstiri deși a clădit 44 de locașuri sfinte. . . .

Nu vezi un preot lângă un rănit, nu vezi un preot zicând o rugăciune pentru cei morți, nu vezi o cruce printre steagurile armatelor creștine.

Filmul ocolește ori ce tezaur de suflet românesc; iar Stefan cel Mare vorbește de "independența" țării, cu inima transplantată, ca Niculiță la 23 August.

Iată o scenă care merită un "Oscar" pentru călăritul pe două luntre:

O odaie. In mijlocul odăii un sicriu. Un țăran stă rezemat de zid în fundul odăii și-și duce mâna la cap; dar, în acelaș moment, chipul țăranului este acoperit de Stefan cel Mare care vrea să afle cine-i în sicriu. Când Stefan pleacă, il revedem pe țăran cu mâna la umăr.

Si-a făcut țăranul semnul crucii ori s'a scărpinat în cap că are mătreață și-l doare umărul de reumatism?

Acest semnal crucii, pentru care-ți trebuie imaginație ca să-l ghicești, este singura aluzie că pe timpul lui Stefan cel Mare românii se rugau lui Dumnezeu.

Dar pentru ca filmul să arunce praf în ochi și să poată colecta valută forte este cusut la coadă cu câteva titluri unde se menționează că Domnitorul Moldovei a fost aliat al creștinilor și că Papa l-a numit "Atletul lui Hristos".

Brutus aduce elogii lui Cezar. . . . sic transit tradiția românească!

Artiștii joacă fără suflet. Rar când poți citi un sentiment pe fețele "călcate permanent" ca să nu facă crețuri.

Câteva scene bune, cu humor, măciucarii.

Bătălia de la Racova, care s'a dat pe o zi cețoasă, lasă în ceață pe spectatori. Trupe încâlcite care merg în pas, aleargă, înaintează, se retrag; trec pe pod, pe sub pod și pe lângă pod.

Aceasta a fost confuzia în care se găseau trupele otomane și pe care spectatorul trebuie s'o ghicească deoarece explicațiile date nu țin pas cu acțiunea. Se resimte absența scenelor de prim plan, cu mici detalii care, în limbajul cinematografic, sunt ca explicațiile date în paranteză.

Până la urmă aflăm însă că turcii au pierdut războiul; și vedem un câmp cu zeci de mii de morți și toți caii, fără o potcoavă pierdută, stând în picioare.

La fel de "norocos" a fost și Stefan cel Mare, care după ce s'a luptat prin mlaștini, apare cu cizmele lustruite, cu pantalonii călcați la dungă și fără o pată de noroi pe haina domnească.

Simbolul perfecțiunii sistemului socialist-științific: animalele trebuiesc protectate iar șeful trebuie "scos din cutie."

Inceputul filmului e atrăgator:

O fotografie clară, un colorit viu, un decor care desfată ochiul plus corul plăieșilor.

Dar acesta-i învelișul.

"E foarte frumos" mi-a mărturisit un veteran român-american, fascinat că aude glas românesc din gura artiștilor de pe pânză.

Si o pilulă de stricnină, muiată în sirop de zmeură și învelită în hârtie tricoloră o poți confunda cu o "bomboană patriotică".

Dar e otravă!

TERORISMUL MONDIAL CA AVANTGARDA COMUNISMULUI

Toată lumea știe cine îl susține și cui folosește valul de terorism din Europa și Orientul Mijlociu, dar mai nimeni nu spune adevărul, din cauza mafiei unei așa zise politici de destindere, dusă pe spinările întinse ale atâtor popoare din Imperiul Sovietic, dela Berlinul de Est până la Vladivostoc și Kurile. Din când în când însă, câte un inițiat căruia i-a mai rămas încă puțină conștiință de om civilizat, mai dă vălul la o parte. Acesta este cazul editorialistului dela "The Daily Telegraph", Robert Moss, care dă pe față datele cele mai concrete într'un recent articol, "Cum este condus P L O de K G B". In vreme ce scribii presei și bonzii din R.S.R. nu vorbesc decât de "umanismul socialist" și "pacifismul statelor socialiste", ponegrind în toate felurile tinerii naționaliști români asasinați în masă acum 40 de ani, lumea află mereu prin diverse indiscreții ale unor neconformiști, că în numele marxism - leninismului se fac azi cele mai sinistre acte de terorism, cum a fost nu de mult asasinarea leaderului democrat italian Aldo Moro, ca să nu mai vorbim de asasinatele fără număr ale unor oameni care nu au niciun amestec cu nicio politică, ci doar au avut nenorocul să fie în calea bombelor marxist-leniniste.

CUM ESTE CONDUS PLO DE KGB, de Robert Moss.

De mai multe ori am atras atenția în trecut de serviciile pe care le-a prestat PLO siguranței de stat sovietice, KGB. De exemplu: înaintea detronării Sahului PLO a stabilit legătura între Moscova și oamenii lui Ayotallah Khomeini, făcând oficiul unui sprijin de urgență, în măsura în care a ajutat în Teheran la constituirea unei 'Poliții revoluționare secrete" și a alimentat cu arme grupări de extremă stângă din Turcia. Acum sunt în măsură să public un nou material de mare greutate, din care se vede că Sovietele sunt participante la acțiunile PLO. In apropiere de Moscova și de-a lungul coastei Mării Negre se află lagăre în care Rușii instruesc în prezent mai multe sute de Palestinieni, recrutați din statele arabe dar și din state nearabe, în genul teroriștilor internaționali cum este cel ascuns sub numele de Carlos. La Varna, în Bulgaria, și în Cehoslovacia sunt întreținute lagăre asemănătoare. (. . .) Pentru Soviete PLO este de o mare utilitate. Palestinienii din rândurile asociației pot fi mobilizați ca trupe de șoc, după modelul gardei personale a dictatorului din Uganda, Idi Amin, alungat de curând. In al doilea rând pot folosi ca agenți subversivi în teritoriile Seicilor din Golful Persic sau Arabia Saudită, unde monarhi provestici pot avea oricând cuțitul pus în beregată. In al treilea rând pot servi ca teroriști pentru orice scop, fără ca Sovietele să fie compromise (. . .) Raporturile dintre Fracțiunea Armatei Roșii în Republica Federală Germania cu teroriștii arabi sunt defintiv date pe față (. . .) In sensul acestei alianțe era planul PLO-ului de a arunca în aer depozitul de ulei și benzină din Berlinul de Vest. Un alt asemenea caz era încercarea unui comando palestinian din Olanda, în 1975, când trebuia atacat un tren cu emigranți din Uniunea Sovietică, evrei. (. . .) La începutul acestei luni (Iulie) am luat parte la o conferință asupra terorismului internațional, care avea loc în Ierusalem. (. . .) In concluziile finale ale conferinței, citite de Senatorul american Henry Jackson, au fost invitate toate statele civilizate din lume să colaboreze la desființarea bazelor terorismului atât prin amenințarea cu retragerea oricărui ajutor economic pentru statele care ajută terorismul, cât și prin refuzul de a da vreo legitimitate unor grupări în felul lui PLO.

Acestea sunt faptele prezentate de ziaristul englez, care numai de "fascism" nu poate fi acuzat. Rămâne întrebarea care sunt contribuțiile partidului comunist din România, cu devize obținute prin spetirea muncitorilor români, ținuți la cel mai jos nivel de viață din toată partea Europei comunizate.

Feriți-vă de ei!

Ion Necea George Rădulescu

"AMBASADORII" CEAUȘIȘTI - OAMENII DE TIP NOU-SOCIALIST

De câtva timp, lumea liberă a început să fie invadată de niste indivizi suspecți, veniți din România care cer "azil politic".

Faptele mai mult decât scandaloase ale acestora, au stricat în lagărele de refugiați, buna reputație de care s'au bucurat refugiații politici români. Furturi, violări, atacuri, sunt faptele lor, trimiși de guvernul lui Ceaușescu, să compromită pe adevărații refugiați politici.

Nu de mult, doi asemenea indivizi: Ion Necea de 26 ani și George Rădulescu de 28 ani, au fost arestați la New York, unde înarmați fiind, au tras ziua în amiaza mare cu pistoale de calibru 45 în cartierul Astoria după niște tineri, vroind să le fure mașina. O femeie de 53 ani, a fost grav rănită. De unde și-au procurat acești tineri, pistoale ?

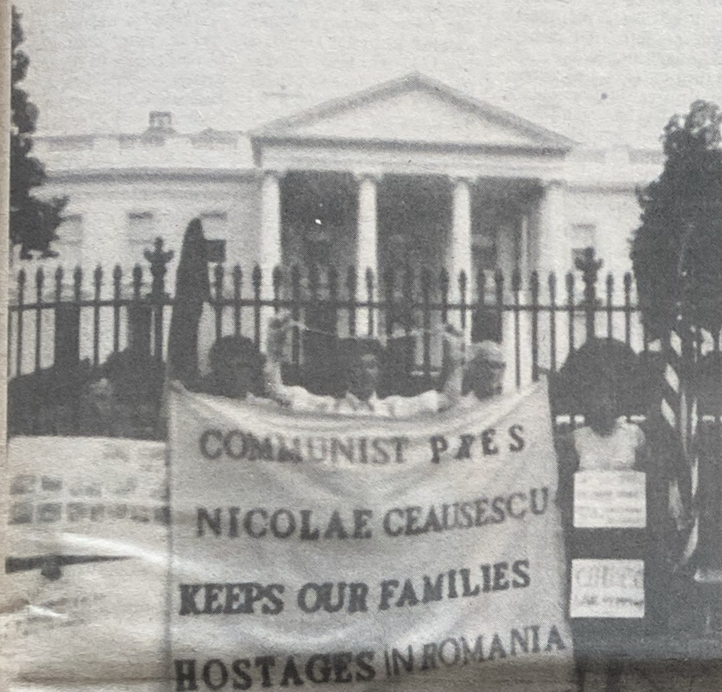
Unul din ei s'a născut, când românii adevărați mureau la canal-1951, iar celălat în plină revoluție comunistă, în anul de tristă amintire al Festivalului din 1953.

Născuți, crescuți și educați de partidul comunist. Adevărați oameni de tip nou socialist.

Români ! Feriți-vă de ei, că ne fac neamul de rușine. Ne întrebăm, cum au intrat în Statele Unite ? Poate știe Doamna deputată Holtzman.

PROTESTE PENTRU REUNIFICAREA FAMILIILOR

WASHINGTON

Protestul din Washington pe data de 1 Iulie 1979, în fața Casei Albe, a fost continuarea acțiunii de protest inițiată la New York, peste drum de Palatul O.N.U. de un grup de români, în luna Mai a.c. Determinați să protesteze până vor reuși să-și vadă familiile eliberate din "raiul comunist", ei au declarat greva foamei.

Din New York, au continuat protestul timp de 14 zile la Washington, legați în lanțuri, simbolizând starea în care se află în țară familiile lor. Situația aceasta a produs o adâncă impresie membrilor Congresului american și miilor de vizitatori.

Printre participanții la greva foamei și a protestului din Washington numim pe: Dr. Dionisie Gartu, Josefina Rada, Georgescu Rada, Dragoș Popescu, Traian Copil, Olimoia Stoica, Aldea Stoica, Tatu Virginia, Paulina Lerescu, Florentina Georgescu, Andrei Aurel, Munteanu Corneliu și Dumitru Covalciuc.

CORESPONDENT

TORONTO

Două doamne, două mame, cu un curaj care merită să fie un exemplu pentru cei ce vor cu adevărat să lupte pentru eliberarea familiilor ținute cu forța în România, numim pe dna Gioconda Ionescu în vârstă de 60 de ani și dna Anica Turtoi-Fortes în vârstă de 46 de ani. Ambele au început pe data de 19 August 1979, o grevă a foamei în fața primăriei din Toronto, Ontario, Canada.

Le-am văzut și le-am admirat pentru inițiativa luată, de a protesta până își vor vedea copii eliberați din România. Apelul dânselor a atras atenția autorităților canadiene, care au promis că vor face tot ce le este posibil, de a cere guvernului comunist dela București emigrarea ficei d-nei Ionescu împreună cu ginerele, și fata și băiatul d-nei Turtoi.

Românii din comunitatea din Toronto, ar trebui să le ajute mai mult pe aceste două femei, care singure, din propria lor inițiativă, au trecut la acest act disperat.

SAN FRANCISCO

O tânără de 26 ani, doamna Virginia Balaci, născută Mandoky, a făcut o grevă a foamei la San Francisco, pentru a-și scoate din prizonieratul comunist român, copilul Dan Ionuț, de 4 ani, și părinții. De reținut, copilul suferă de o boală a pielii intratabilă în România, motiv pentru care Virginia Balaci s'a refugiat în lumea liberă. Clinica Universității Stanford, a trimis în R.S.R., o adresă, invitând copilul pentru consult. Demersul clinicii a rămas fără niciun rezultat.

Tânăra Virgina Balaci, fiind ea însăși foarte grav bolnavă, a întrerupt greva de protest, pentru a o relua în curând, într'un grup mai numeros, fie la San Francisco, fie la Washington, în fața Casei Albe.

PARIS

Un grup de refugiați politici, au reluat protestele din Piața Trocadero din Paris, cerând să li se elibereze familiile ținute cu forța în România. Făcând apel la autoritățile franceze ca să intervină pe lângă guvernul dela București, ei au reușit să atragă atenția opiniei publice, bucurându-se de un mare sprijin moral.

Publicăm lista care ne-a venit la redacție cu numele românilor din acest ultim protest, făcut la Paris: Novacovici Doru, Ghercea Teodosie, Ghercea Elena, Chitic Petria, Bodea Maria, Otparlic Eugen, Otparlic Eugenie și Otparlic Danielle.

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

ANIVERSAREA DE 75 DE ANI A BISERICII ORTODOXE ROMÂNE SF. MARIA CLEVELAND, OHIO

Aniversarea Bisericii Ortodoxe Române " Sf. Maria " din Cleveland, Ohio, a avut loc între 18 și 19 August 1979. După o sărbătoare frumoasă de ajunul aniversării în Sâmbăta din 18 August, când s'a oferit o cină pentru toți oaspeții veniți din depărtări și când s'a prezentat un frumos program artistic cu jocuri și cântece românești, de Ciprian Porumbescu și George Enescu, cu hațegane și sârbe și alte cântece românești, lumea a fost prinsă în vârtejul unor amintiri care au dominat atmosfera românească a întregei seri.

După terminarea programului artistic, conducerea bisericii Sfânta Maria a organizat o petrecere serală pentru tineretul din localitate și împrejurimi, care a fost entuziast și numeros.

In ziua următoare, Duminică 19 August, Prea Sfințitul Episcop Valerian împreună cu un sobor de preoți au oficiat -Sfânta Liturghie- cu ocazia aniversării celor 75 de ani dela înființarea Bisericii " Sf. Maria ", care a fost fondată în anul 1904.

Atmosfera a fost înălțătoare cu notele de entuziasm ale corului, care a întrecut toate aşteptările.

In după amiaza acelei zile a urmat banchetul festiv al aniversării la care au luat parte peste o mie de persoane.

Cu această ocazie Episcopul Valerian Trifa a ținut o cuvântare ocazională, care a fost ovaționată cu prelungite aplauze, subliniind prin aceasta dragostea, înțelegerea și suportul total al celor prezenți.

Am remarcat printre oaspeți pe foștii președinți ai parohiei Sf.Maria, ai Uniunii și Ligii, inclusiv actualul președinte av. John Coman. Deasemenea menționăm că au fost prezenți delegați dela mai multe parohii și societăți, care au venit să-și spună cuvântul lor românesc pentru această majoră sărbătoare românească.

Daniel ORDEANU

APEL PENTRU O BISERICĂ

" Asociația Prietenii și Sprijinitorii Bisericii Ortodoxe Române din Germania de Vest" roagă pe această cale pe toți bunii români să contribuie cu ceva din puținul pe care-l au pentru construirea în Germania a unei biserici românești. Orice sumă este bine venită și ar fi bine dacă donațiile s'ar succeda regulat. Contul de virament al Asociației este: 10 74997 800 BfG (Bank fuer Gemeinwirtschaft, 65 Mainz) BLZ 55 010 111 Fuer Freunde und Foerderer der rumaenischen orthodoxen Kirche in Deutschland.

Președinte dr. A. Al. Bidian

MERITE

In cadrul unei mese festive oferită la New York în ziua de 14 Iulie, Comandantul Postului 1789 al marei organizații americane de veterani, " THE AMERICAN LEGION ", dl Ralph L. Raimond, a decernat compatriotului nostru, Profesorul Brutus Coste și d-lui Stefan Korbonski, fruntaș polonez. Diploma înmânată cu același prilej sărbătoriților subliniază că decernarea medaliei este menită a răsplăti serviciile aduse de ei cauzei libertății.

CRONICĂ

Amnesty International, a făcut o cerere "Casei române și Capela" din Oakland - de sub președinția dlui Ilie Smultea, pentru a se alătura protestului împotriva arestării preotului Calciu - Dumitreasa, la Bucuresti.

Un apel asemănător a fost făcut comunităților bulgare, maghiare, polone, iugoslave, etc,. Toate aceste comunități au răspuns pozitiv,-cu excepția comunității organizate sub auspiciile Casei române și Capela, care sub semnătura doctorului Sorin Isvoran a respins cererea Amnesty International, sub pretextul că această comunitate nu . . . face politică.

Consemnăm faptul, fără niciun comentariu.

PROGRAM ROMÂNESC DE TELEVIZIUNE

Programul românesc de televiziune " Caleidoscop Românesc" de sub conducerea Păr. Dumitru Ichim, parohul Bisericii Ortodoxe Române "Sf. Ioan Botezătorul" din Kitchener, Ontario, Canada, transmis de două ori pe lună de către stația de televizie GRC din Kitchener, a împlinit doi ani de continuă și fructuoasă existență.

Vineri 3 August, în cadrul programului transmis la orele 10.30 P.M.,'Caleidoscop Românesc" a avut ca oaspete pe dl. Nicolae Novac, care se găsea în vacanță, la Tabăra de Vară dela "Câmpul Românesc" din Hamilton.

Programul s'a compus din știri din comunitatea românească din Kitchener, știri de interes general din Canada, un Interviu cu scriitorul Nicolae Novac, care apoi a citit câteva poezii originale și câteva traduceri din lirica amerindiană, terminându-se cu filmul documentar: "Mânăstirile din Moldova".

Programul acesta, care a avut pentru prima oară operatori români, și anume, d-na Florica Bațu și dl. George Barbu, s'a bucurat de un frumos succes printre telespectatori și a fost repetat Vineri 17 August.

In fiecare lună, postul de televiziune GRC, prezintă pe Canalul 4, programul "Caleidoscop Românesc", cu subiecte noi, fapt pentru care, se cuvine a aduce calde și sincere felicitări conducătorului său, poetul Dumitru Ichim, cât și colaboratorilor săi.

Pr. Dumitru Ichim și scriitorul Nicolae Novac, în studioul postului de televiziune GRC din Kitchener, în timpul programului: " Caleidoscop Românesc ".

ÎN VIZITĂ LA REDACȚIE

Redacția ziarului nostru s'a bucurat de vizita făcută de d-l Miron Butariu din Los Angeles, colaborator permanent al Cuvântului Românesc. Cu ocazia acestei vizite, d-l Butariu s'a interesat în deaproape de modul cum se lucrează la redacție, ca ziarul să apară la timp și în condițiile cunoscute.

Dânsul a discutat cu " echipa de lucru " diferite probleme, surgerând unele îmbunătățiri care ar trebui făcute. In timpul vizitei, a ajutat lucrând la corectarea unor articole.

Redacția mulțumește pe această cale d-lui Miron Butariu, pentru ajutorul și sfaturile date.

Comunicare

Biserica ortodoxă-română liberă "Maica Domnului " de sub jurisdicția ecumenică a Patriarhatului de Constantinopol, cu sediul în orașul Frankfurt/M. din Germania de vest, ține slujbele sale religioase în Biserica evanghelică 'Mathauskirche" din strada Friedrich-Ebert Anlage 33 (lângă Messe-International).

Sfintele Liturghii sunt săvârșite de Părintele Protopop Dumitru Em. Popa, din orașul Freiburg, Seful Bisericii Ortodoxe-române de Exil din Germania de vest.

Datele când au loc serviciile religioase și orice alte informații suplimentare, se pot cere la familia Roșeanu din orașul Offenbach / M., telefon nr. 0611 886323.

CONGRESUL BISERICII ROMÂNE DIN EXIL

In orașul Frankfurt-Main din Germania Occidentală, va avea loc în zilele de 19-21 Octombrie 1979, Congresul Bisericii Ortodoxe Române de Exil.

Scopul Congresului este:

(1) Strângerea legăturilor între Comunitățile ortodoxe române din Germania Occidentală și crearea unei solidarități între membrii acestor comunități.

(2) Stabilirea de măsuri uniforme pentru înființarea de noi comunități de cult ortodox-român, pe întrega Germanie Occidentală și crearea de centre ortodoxe în marile orașe.

(3) Cunoasterea unor canoane de bază ale ortodoxiei cu aplicarea la Biserica Ortodoxă română de exil.

(4) Discuții despre viitorul comunităților ortodoxe române de exil privind jurisdicțiunea patriarhiei ecumenice a acestora și despre alegerea unui nou comitet al Bisericii noastre din Germania federală.

(4) Măsuri pentru consolidarea financiară a parohiilor ortodoxe române-de exil-, din Germania federală.

COMISIA DE PREGATIRE

PE SCURT DIN ȚARĂ

CRONICA RADIOFONICĂ

UN LANȚ DE VEȘNICI POMENIRI

Românul nu-și mai poate scoate căciula de atâta fericire!

Presa, radio și toate gurile oficiale nu fac altceva decât să-i amintească cetățeanului, care face coadă în piață, cât de norocos este că poate cumpăra două felii de salam și cinci măsline.

S'au împlinit atâția ani de când s'a eliberat țara de fasciști.

S'au împlinit atâtea luni de când a venit în fruntea țării marele Tălpiță și nevastă-sa care și-a ținut ascunse în podul surei cunoștințele ei de savantă.

Foile calendarului au devenit foi de propagandă în plăcinta comunistă.

Atâția ani de la înființarea crăvății roșii, a PCR-ului, UTC-ului, dela recunoașterea Uniunii Sovietice, dela înființarea FUS-ului, CAER-ului, a tratatelor de prietenie, de cultură, și de spălatul picioarelor.

Totul trebuie salutat cu 'Ura'' și subliniat prin scrisori, telegrame și iscălitură cu literă mare.

Sfinții și mucenicii din calendarul românesc, icoane de bunătate și viață creștină, au fost înlocuiți cu noile ''tradiționale simboluri'' sculptate din vorbe goale.

Ești obligat să bați din palme, să defilezi la parade și să sări într'un picior că s'au împlinit atâția ani de când te-au fericit că ți-au luat pământul, să aplauzi și să strigi 'Bravo'' de când te-au îmbogățit confiscându-ți obiectele de artă, bijuteriile, casa, etc! Un alt 'Ura'' de când ți-au dat libertatea ca să nu mai citești un ziar sau o carte străină, de când te-au oprit să te muți dintr'un oraș în altul, să te însori cu o străină ori să mergi să-ți vezi rudele de peste hotare.

Toate aceste legi trebuiesc amintite, sărbătorite, comemorate, aplaudate și pupate pentru că ele stau la baza fericirii comuniste. . . ce va să vină!

PAX CEAUSEȘCU

Niculiță poate fi tare mândru de succesul său pe meridianele socialiste din Sud-Estul Asiei. După ce și-a găurit o duzină de ciorapi dând sfaturi că ''soluționarea problemelor litigioase dintre țările socialiste să se facă pe cale pașnică nu prin recurgere la forță'' (R. Buc.); iată rezultatele obținute:

Rusia atacă China, China atacă Vietnamul, Vietnamul atacă Cambodia, iar trupele cambodiene își urmăresc dușmanii (tot socialiști, N. R.) prin Thailand, etc.

S'au împlinit 150 de ani dela apariția primelor publicații periodice românești: ''Curierul Românesc'' și ''Albina Românească''.

▪▪

Se fac socoteli: în 1990 România va avea 25 de milioane de locuitori, iar în anul 2000 se va atinge cifra de 30 de milioane.

▪▪

Publicația 'Tezaurul Monetar'' editată de Soc. Regală de Numismatică din Marea Britanie, publică un articol referitor la tezaurele grecești, geto- dacice și romane descoperite pe teritoriul României.

NI SE OTRĂVEȘTE ȚARA!

Radio Moscova anunță (Radio București nu spune o vorbă):

Se vor construi în România, cu participarea URSS-ului alte zece uzine chimice.

'Partea sovietică va executa lucrările de proiectare, va livra utilajele necesare și va efectua lucrările de ajustare și punere în funcțiune''.

Cu ajutorul sovietic s'au construit uzine chimice la Râmnicul Vâlcea, Săvinești și Borzești.

In afară de cele 10 uzine plănuite se construiesc în România acum alte 5 uzine care vor produce: sodă caustică, preparate clorice, etc.

Rusul și-a mutat uzinele care otrăvesc aerul și pământul în România.

Iar Niculiță, pe baza că se industrializează multilateral, ne otrăvește pământul și aerul țării.

S'au luat măsuri pentru refacerea pădurilor din zonele Babadag, Casimcea, Cerna, Măcin și din Delta Dunării.

▪▪

Postul de Radio Moscova transmite în fiecare zi 5 ore în limba română. Acordă și premii celor care-l ascultă. Radio Peking până acuma are o emisiune în limba română de o oră, 8-9 seara.

▪▪

In unele hoteluri din România se închiriază cu patul. Străinii dorm în aceeași odaie. Rezultatul ni-l povestește N. Iorga, care luase cu chirie un pat la hotelul ''Central'' din Mediaș. Când s'a trezit, vecinul de pat îl lăsase ''gol-goluț''.

UNA PROPUNE ȘI ALTA FACE

E fapt: dacă trimitem un pachet în țară, primitorul refuză pachetul pentru că taxa vamală îl costă mai mult decât valoarea lucrurilor trimise. Asta-i politica României față de import.

Dar la sesiunea UNCTAD ce s'a ținut la Manila, (a 5-a conferință a ONU-ului) Niculiță a cerut să se permită țărilor subdezvoltate (inclusiv România), să exporte produsele industrializate ''fără restricții vamale''.

▪▪

Constructorii de nave din Drobeta-Turnu Severin au lansat pe apă cel de al 13-lea și ultim cargou din seria de 24 tone.

DOUĂ FELURI DE ATOMI ...

După ultimele teorii științifice distilate la școala marxistă, natura a creeat două feluri de atomi:

Atomul distrugător, descoperit de capitaliști care-l întrebuințează pentru bombe, otrăvirea prin radiere, poluarea mediului înconjurător, etc., și al doilea atom, așa zisul ''Atomul pașnic al țărilor socialiste'' (Radio Buc, Junie 1979) care e destinat a produce energie, vindeca sughițul și alte noi binefaceri încă nedescoperite.

Noul atom ''pașnic'', ne spune tot Radio Buc., ''se bucură de atenția deosebită pe care o acordă conducerea de partid și de stat din țara noastră, personal Tov. Niculae Ceaușescu.''

AFRICA SE CULTIVĂ!

Biblioteca centrală din București a donat Bibliotecii malgase din Tananarive un set de cărți românești printre care volumele și operele tov. Nic. Ceaușescu din ciclul (până acum 16 volume) 'România pe calea edificării societății socialite multilateral dezvoltate''.

▪▪

Multe telefoane publice din Brașov nu pot fi folosite pentru că au receptoarele rupte. S'a semnalat același lucru și în alte orașe.

PERFECTIONAREA MUNCITORILOR

O consfătuire consacrată perfecționării profesionale a personalului muncitor în vederea creșterii calității produselor, operațiilor tehnologice, încărcării judicioase a mașinilor și utilajelor în toate schimburile, precum și . . . . ''extinderea pe scară largă a lucrului la mai multe mașini. . .''

SAC ȘI PETEC

MAN (Marea Adunare Națională) a invitat o delegație parlamentară din Cuba. Cât de importantă a fost această vizită și cât de mare rol au parlamentele în cele două țări, se poate simplifica la o caricatură apărută într'un ziar din Vest:

Două ștampile de gumă!

▪▪

Pentru producerea unui dolar pe venit național România consumă 2,17-2,73 kilograme combustibil convențional, în timp ce în alte țări, acest consum este mult mai mic: RFG 0,92 , Suedia 0,75, Elveția 0,41.

PAPAGALUL

'Deși au un caracter limitat, încheierea lor ar avea o influență pozitivă asupra destinderii în Europa și pe plan mondial''. . . Din părerile originale ale lui Niculiță despre SALT.

In ultimii 8 ani schimburile comerciale dintre Spania și România au sporit de 4 ori.

PRESA ''OBIECTIVĂ'' ...

S'au împlinit 3 decenii de la înființarea Agenției Române de presă Agerpres. Cât este de independentă această agenție, și cum își informează de ''obiectiv'' cititorii din întreaga lume, ne este explicată de telegrama pe care ''șefii'' au trimis-o tov. Niculae:

''. . . caldă recunoștință și profundă gratitudine față de secretarul general al partidului, pentru grija deosebită, pentru îndrumarea permanentă. . .'' Agerpres promite că vă contribui ''substanțial la înfăptuirea politicii interne și externe a partidului și statului nostru''.

Piesele de fier vechi trimise pe benzi odată cu lignitul, la morile de cărbune ale Centralei termoelectrice dela Rogăjel însumează doar câteva tone și valorează câteva mii de lei, dar cheltuielile efectuate cu repararația morilor deteriorate de aceste piese de fier se ridică la câteva milioane de lei.

▪▪

Compozitorul Eugen Preda din RSS Moldovenească lucrează la muzica pentru noul film sovieto-român, 'Fata Babei și Fata Moșneagului'' după povestea lui Ion Creangă.

AFIȘUL OLIMPIADEI

Rezultatul concursului internațional pentru afișul Olimpiadei ce se va ține la Moscova (1980)!

Premiul I: Japonia și U.R.S.S., premiul II: Finlanda, Bulgaria, Polonia; Premiul III: Cuba, Vietnam, Spania, Grecia, Turcia, Ungaria, ROMANIA (N. Popescu), etc.

▪▪

O tonă de țiței vândută de ruși țărilor din sud-estul Europei costă $78.00. Se anunță acum o nouă scumpire de 20%.

AR MERGE BINE DACĂ N'AR ȘCHIOPĂTA!

D-na Juanita Kreps, conducătoarea delegației americane la a 5-a sesiune a comisiei economice mixte româno americană a declarat:

'Trebuie să găsim modalități de creștere a investițiilor de creare de noi societăți mixte, de a crește în general activitatea comercială dintre țările noastre.''

'Trebuie să diversificăm structura comerțului dintre țările noastre, trebuie să facem un schimb de informații mai bine organizat și mai complex.'' (Radio Buc.)

Tradus în limbajul nediplomatic asta înseamnă:

Randamentul fabricilor din România e sub nivel, iar capitaliștii n'au încredere în noi investiții. Trebuie un schimb comercial mai larg care să apeleze la omul de rând pentru a-i ridica standardul de viață; iar cuvintele ''schimb de informații mai bine organizat'' vorbesc de la sine. Nu poți dezvolta legăturile comerciale dacă ele se bazează pe promisiuni goale, minciuni sau statistici false.

S'a început construcția primei hidrocentrale pe Siret (sectorul Bistrița-Trotuș).

▪▪

Țările din țarcul comunist au hotărît să își organizeze excursii între ele. In felul acesta nimeni nu va scăpa în lumea liberă.

Uniunea Sovietică va fi vizitată de peste 150.000 cetățeni români, dintre care 20.000 vor face croaziere în timpul cărora vor vedea porturile sovietice dela Marea Neagră.

Incă înainte de al doilea război mondial, în România, vara, se dădea ceasul cu o oră înainte.

Niculiță a dat și el același ordin, dar pentru că ordinul este dat de Niculiță, presa, radio, îl preamăresc pe genialul îndrumător care salvează kilovați-oră de electricitate, face economie la răsuflat și, pentru o mai bună salvare a energiei, sfătuiește oamenii să accepte orariul găinilor.

Cum întunecă, bagă-te 'n pat, când cântă cucoșul scoală-te.

Tot în baza acestei economii s'au redus și emisiunile de seară dela TV.

LENUȚEI NU I-AU CĂZUT IZMENELE!

Intr'o vizită de lucru la Institutul de Cercetări Chimice ICECHIM, tovul cel mare, Niculiță, a fost primit de tova doctoră, academiciana, șefa Institutului și nevasta Lenuța.

Tovul a fost deasemenea primit de gărzile patriotice care se pregătesc pentru ''apărarea țării'' (Contra cui? N.R.)

ICECHIM sub abila conducere a jumătății lui Niculiță a obținut de două ori titlul de erou al muncii socialiste, etc. și constituie un ''model pentru întreaga cercetare științifică'' din țară și tot mapamondul.

De notat: în timpul inspecției, Lenuța nu și-a pierdut izmenele așa cum s'a întâmplat in Spania.

Succesul vizitei Papei în Polonia a cam pus în corn de capră pe distribuitorii de adevăr științific dela radio București:

''La sosire (Papa N.R.) a fost întâmpinat. . . de persoane oficiale, de conducători ai bisericii catolice, de cetățeni polonezi''

Cât au fost de mulți acești ''cetățeni polonezi'' nu s'a precizat în tot timpul vizitei papale.

▪▪

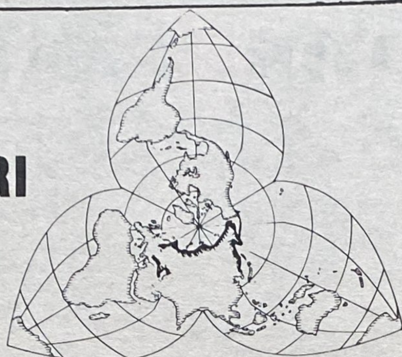
Din datele centralizate rezultă că în întreaga țară au rămas nereparate aproape 3500 de combine (mașini care seceră, treieră și selecționează recolta).

Curtea de Argeș, numără azi aproape 30.000 de locuitori.

DESLEGAREA CAREULUI DIN PAG. 20

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	P	E	S	C	A	R	I		D	A	M	I	A	N
2	O	R	I	E	N	T	A	L	I		I	N	G	
3	P	I	D		U		F	O	L	T	U	T	I	U
4	O	N	E	Ș	T	I		S	A	M	O	I	L	A
5	V	A	R	I	A	T	A		T		R	N	A	
6	I		A	S		E		C	A	R	I	E		R
7	C	O	Ș	T	E		D	O	T	A		R	S	A
8	I	S		A	L	P	I	N		P	R	I	P	I
9		T	U	T	E	L	A		F	I	A	R	A	
10	C	A	L		V	U	L	C	U		C	E	R	B
11	O	T	E	L	A	R	E		L	E	I		I	A
12	H	E	I		T	A	C	T	A	T		S	O	L
13	A	C		C	O	L	T	U	R	O	S		S	E
14	N	E	D	E	R		E	R	E		E	S	U	A

DIN CELE TREI COLŢURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de Ing. Dumitru MOLDOVAN

NIGERIA

U.R.S.S.-ul a dat dispoziţie "specialiştilor militari" sovietici din Nigeria, pentru a se înapoia în ţară, datorită hotărârii actualului guvern nigerian de a renunţa la "ajutorul" lor. Cei 40 de ofiţeri sovietici din Nigeria, aveau drept scop instruirea piloţilor nigerieni pentru avioane sovietice MIG-21.

MIG-21

Oficialii nigerieni au declarat că această hotărâre s'a luat datorită ineficienţei acestor instructori şi a "atitudinei lor binevoitoare". Ziarele din lumea liberă menţionează această ştire, ca o nouă orientare politică a ţărilor din Africa. După atitudinea Egiptului din 1974 şi acum a Nigeriei de a renunţa la "ajutorul" sovietic, s'a dovedit în acelaşi timp trezirea la realitate a acestor ţări în faţa dorinţei de expansiune şi dominare de către U.R.S.S. a ţărilor subdezvoltate.

Cu o populaţie de peste 100 milioane locuitori, Nigeria se află în posesia celei mai puternice forţe militare la sud de Sahara. In ultimii ani Nigeria a devenit cel de al doilea exportator de petrol al Statelor Unite.

U.R.S.S.

Sursele Casei Albe au declarat că sateliţii Statelor Unite au fotografiat un purtător-lansator de avioane sovietic, ce se află în construcţie şi ar corespunde clasei de 50,000 tone, dând să se presupună că U.R.S.S.-ul construieşte primul avion care ar înlocui combustibilul convenţional-produs petrolifer cu energia atomică.

Noul principiu de lansare bazat pe acţiunea propulsiei nucleare este clasificat de specialiştii militari, ca făcând parte din clasa de peste 25,000 tone-putere de propulsie.

Noul tip de armament sovietic bazat pe principiul unei propulsii nucleare ar depăşi tehnicitatea de luptă în acest domeniu, pe care îl deţin Statele Unite în prezent.

După cum se ştie U.S.A. se află în posesia a două avioane de luptă, purtate de aşa zisele motoare nucleare, iar al treilea este încă în construcţie. Anul trecut Preşedintele Carter a refuzat construirea celui de al patrulea avion de acest tip.

Experţii militari americani îşi pun problema îmbunătăţirii echipamentului de luptă a avionelor de acest tip, pentru a menţine avansul supremaţiei aeriene al Statelor Unite, ceea ce impune o creştere a bugetului militar.

Supremaţia aeriană a fost şi este considerată în prezent, ca ultima sursă a Statelor Unite, în comparaţie cu înarmarea fără control a Uniunii Sovietice.

SUEDIA

Fostul Sah al Iranului a cerut azil politic în Suedia. In prezent, fostul Sah, locueşte în Mexic.

SIRIA

Sursele de informaţie militară americane, confirmă că în sfârşit U.R.S.S.-ul s'a hotărât să echipeze armata siriană cu cel mai modern armament. Aceleaşi surse susţin că U.R.S.S.-ul a început deja trimiterea de tancuri T-72 care sunt superioare tancurilor americane M-60, date Israelului. Primul transport de 60 de tancuri de acest tip s'a făcut luna trecută, prin portul sirian Latakia, de către un vas sovietic. Se confirmă că aceste tancuri au fost transportate în centrul teritorial al Siriei pentru a fi în afara oricărui atac israelian. In urma invaziei armatei israeliene pe teritoriul Libanului, nu este imposibil să se ajungă la un conflict între armatele siriene aflate pe teritoriul Libanului şi cele israeliene, spun experţii militari americani.

In prezent Siria are îndotare 2.500 de tancuri de tip mai vechi şi 800 tancuri moderne de tip T-62 s, care încă n'au avut ocazia să intre în confruntare cu cele israeliene.

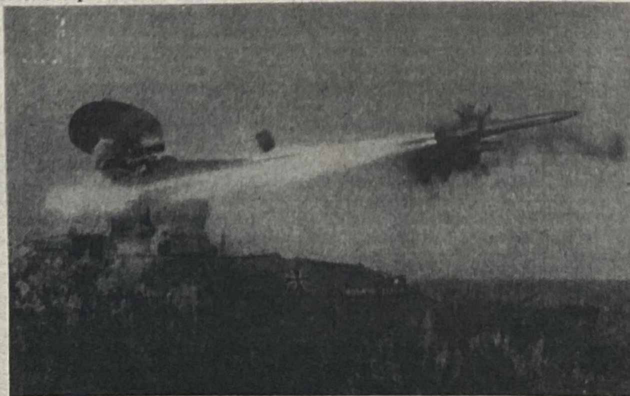
Israelul are îndotare 3000 tancuri, dintre care 800 sunt de tip M-60 s. Luna trecută Israelul a mai comandat alte 200 de tancuri de tip M-60 s.

CANADA

Guvernul Canadian a aprobat furnizarea a 500 tone de oxid de uraniu Elveţiei pentru anul în curs şi alte 350 tone până la sfârşitul anului 1980. Oxidul de uraniu reprezintă sursa principală pentru centralele nucleare. In prezent Canada exportă oxid de uraniu în Belgia, Finlanda, Franţa, Italia, Japonia, Coreea de Sud, Spania, Elveţia, Suedia, Anglia, USA şi Germania de Vest.

GERMANIA DE VEST

Datorită desvoltării armamentului sovietic, care are ca prim scop distrugerea ţărilor libere europene, ţările NATO-ului din Europa au trecut la experimentarea cu arme strategice de luptă, pe cont propiu, fără a aştepta aprobarea lor de către Statele Unite. Sistemul democratic american, spun ziarele din Germania de Vest, a demonstrat în ultimul timp, o atitudine nepăsătoare faţă de cerinţele militare europene, deoarece frământările din Congresul american, au fost axate pe problemele Estului Mijlociu, şi anume: Israelul şi lumea arabă. Preşedintele Carter fiind complect absorbit de problemele evreieşti, uitând de restul lumii. Astfel de acţiuni duc la scăderea prestigiului Preşedintelui Statelor Unite şi la diminuarea rolului pe care ar trebui să-l aibă U.S.A. la rezolvarea problemelor mondiale.

EXPERIMENTAREA LANSARII RACHETELOR DE RAZA MICA DE ACTIUNE

ISRAEL

The Associated Press şi Reuter News Agency din 24 August 1979 menţionează una din invaziile armatei israeliene pe teritoriul Libanului, care distrug casele populaţiei civile în căutarea luptătorilor palestinieni.

In Tel Aviv, un vorbitor al armatei israeliene, spun agenţiile de presă de mai sus, a menţionat că acest atac s'a soldat cu moartea unui ofiţer, Lt. Avraham Barbayoff şi a doi soldaţi, fără a se da detalii cum au murit; la incedierea caselor locuite de civili, ori la acţiunile de stingere a caselor în flăcări.

AFGANISTAN

La 12 August 1979 ziarele din Afganistan au adus la cunoştinţă că 30 de turişti sovietici au fost masacrâţi în oraşul Kandahar, în timpul vizitei unui templu religios. Sursele spun că toţi turiştii sovietici sunt însoţiţi de soldaţi, dar că atacul a fost spontan încât cei 15 soldaţi au fost şi ei împuşcaţi în acelaşi timp de către trupele de guerilă antiguvernamentale, care se strecuraseră în oraş cu o zi înainte.

Ziarele menţionează că acest masacru este al doilea după cel din Martie a.c., când 50 de "turişti" sovietici au fost înpuşcaţi şi apoi mutilaţi în oraşul Herat din Afganistan.

După cum se ştie, mai multe mii de specialişti civili şi militari sovietici lucrează în Afganistan, sprijinind actualul guvern prosovietic. Experţii din vest susţin că Afganistanul ar putea deveni un Vietnam al URSS-ului, în cazul când USA ar acorda mai mult ajutor.

PACHISTAN

Am scris în numărul din August, că investigaţiile făcute de C.I.A. au confirmat zvonurile din primăvara a.c. că Pakistanul are deja gata bomba "H" construită în cadrul secret al unei uzine-laborator.

Obţinerea bombei "H" de către Pachistan ar putea duce la o reîncepere a experienţelor nucleare de către India, care au fost oprite în 1974. In acelaşi timp, această dezvoltare ar putea da naştere la tulburări politice în regiunea Asiei de Sud şi apariţia unor noi probleme politice, economice şi militare dintre U.S.A., U.R.S.S. şi China.

Guvernul Pachistanez a negat existenţa acestei uzine-laborator, construită în scopul obţinerii armamentului atomic. India a declarat că va fi obligată să-şi revizuiască politica sa referitoare la dotarea armatei cu armament atomic, deoarece s'ar creia un dezechilibru între puterea militară a Indiei şi Pachistanului.

Sursele oficiale ale Departamentului de Stat al Casei Albe, au declarat că "toate informaţiile secrete de astăzi, confirmă posibilitatea unui conflict militar, atomic, dintre India şi Pachistan până la sfârşitul anului 2000".

Ultimele rapoarte secrete ale C.I.A.-ului, care au fost aduse în faţa Congresului american, confirmă existenţa acestei uzine-laborator şi că Pachistanul ar putea ajunge la obţinerea armamentului nuclear până la sfârşitul acestui an, contrazicând informaţiile din Martie a.c., care prevedeau o durată de 4 ani. Guvernul american a numit pe Gerard C. Smith din Departamentul de Stat al Casei Albe, cu studierea şi formularea unei politici a U.S.A.-ului pentru oprirea înarmării atomice a Pachistanului.

STATELE UNITE

Toate greşelile lui Andrew Young, ambasadorul american la O.N.U., făcute cu privire la politica sa faţă de Africa, am putea spune că au fost iertate uşor de lumea întreagă, în urma atitudinei umane, pe care a avut-o faţă de P.L.O., ca o datorie finală a carierei sale de ambasador.

ANDREW YOUNG

Prin întâlnirea lui Young cu reprezentantul P.L.O.-ului (Organizaţia de Eliberare a Palestinei) a demonstrat atitudinea pe care ar trebui să o aibă Congresul american, dacă nu ar fi ros de "cancerul" ce-i distruge orice iniţiativă bună. Atitudinea pe care a luat-o Preşedintele Carter şi apoi demisia lui Young, nu reprezintă părerea majorităţii americane.

IRAN

Ayatollah Ruhollah Khomeini, conducătorul spiritual al poporului iranian, a declarat război populaţiei de orgină Kurdă din Iran, ordonând mobilizarea forţelor militare iraniene împotriva Kurzilor. La 19 August a.c. Comitetul Central al Partidului Democratic Kurd a făcut apel la toate ţările din lume pentru a opri acţiunea lui Ayatollah de "distrugere a poporului Kurd."

SHEIKH HOSSEINI
Kurdish leader

Datorită acţiunilor militare iraniene de arestare a liderilor Kurzi, conducătorul spiritual şi politic al poporului Kurd, Sheickh Ezzedin Hosseini, s'a retras în munţi.

Cele 12 milioane de Kurzi din Iran, Irak şi Turcia, au sperat ca prezentele momente politice iraniene să-i favorizeze în formarea unui stat Kurd cu autonomie proprie, speranţe care până în prezent s'au spulberat în războaiele purtate cu turcii, irakieni şi acum iranieni.

CHINA

Mai mulţi de 100 studenţi africani, care studiază în China, confirmă, ziarul "Calgary Herald", au demonstrat pe străzile Pekinului pe data de 10 Iulie 1979, împotriva discriminării rasiale faţă de africani. Demonstraţiile studenţilor africani au dat naştere la lupte de stradă între poliţie şi demonstranţi, soldate cu 25 de răniţi în rândurile studenţilor.

Studenţii africani purtau pancarde cu următoarele lozinci: "Noi vrem să ne întoarcem acasă în Africa", "Jos cu discriminarea rasială, jos cu falsa prietenie culturală dintre China şi popoarele africane".

STATELE UNITE

Pe data de 24 August 1979, a cerut azil politic în America, Alexander Godunov balerinul nr.1 din trupa de balet "Bolshoi" care se află în turneu în U.S.A. Soţia Ludmila, din aceiaşi trupă de balet, a fost forţată să se reîntoarcă în U.R.S.S.

Actualitatea internațională

CRIZA DE ENERGIE DEZVĂLUIE STRATEGIA COMECON

Victor VALER

Intre greutățile economice care însoțesc permanent blocul sovietic se numără și energia de petrol.

Este adevarat că Uniunea Sovietică are mari rezerve de energie și își poate acoperi necesarul și încă poate să și exporte. Situația însă în celelalte șase țări europene ale COMECON- Bulgaria, Cehoslovacia, RDG, Polonia, România și Ungaria este foarte critică. In 1976 consumul de petrol al celor șase țări a fost de 95 de milioane de tone, din care din producția proprie doar de 18 mil tone,din care 15 mil. tone din România. S'au importat 77 mil. tone. Cea mai mare parte din URSS. In afară de România celelate cinci țări sunt obligate aproape în întregime să-și importe necesarul. Importul celor cinci țări în 1976, din URSS, a fost (în mil. tone): Bulgaria-10,4, Cehoslovacia-16, 3, RDG-16,2, Polonia-11,8 și Ungaria-7,7, total -63, 4 mil. to. Dar nici situația României în materie de petrol nu mai este bună. Astfel România importă mai mult de o treime din necesar, iar aceasta din țările OPEC (țările producătoare de petrol). Producția de gaz natural se limitează aproape la URSS și România. Cărbuni există în URSS, Polonia, RDG și România. Cât privește energia nucleară- doar 1% din totalul energiei produse. Uniunea Sovietică rămâne principalul liferant de energie pentru COMECON și mai ales la petrol. Ea însă nu mai poate în aceeași măsură să livreze petrol cum a facut-o înainte, deoarece ea însăși are greutăți. Dacă se rămâne la consumul actual, rezervele de petrol ale URSS se epuizează în 20 de ani. Deci o drastică raționalizare se impune. Uniunea Sovietică a fost nevoită ca să ridice prețul petrolului exportat, iar aceasta destul de mult, deși acest preț încă este sub nivelul prețului de pe piața mondială. Cât timp însă?

Din cauza unor ambiții ideologice se forțează o anume industrializare. Cu aceasta însă și consumul de petrol crește. Industrializarea cere în afară de energie și mașini, care sunt importate din West. Tocmai din cauza industrializării,a importului de mașini. Se spune în aceste țări că se fac eforturi, iar nivelul de trai este scăzut, există mizerie etc. La toate acestea se adaugă situația lamentabilă a agriculturii. Lipsurile permanente de produse alimentare impun mecanizarea agriculturii, ceea ce înseamnă deasemenea mașini, care deasemenea trebuiesc importate din West. Mașinile au nevoie de petrol care trebuie importat.

Cea mai mare parte din rezervele de energie din URSS se găsesc în Siberia în care condițiile de exploatare sunt foarte dure, apoi distanțele sunt colosale și se impune o puternică rețea de transport, pentru toate trebuie iarăși tehnologie și bani, trebuie investiții uriașe. Dar blocul sovietic nu dispune de devizele necesare pentru plata importului de mașini și nici pentru importul de petrol din OPEC. Tările COMECON au datorii mari care continuu cresc. La ora actuală datoria lor se ridică la cca. 30 miliarde de dolari americani față de țările occidentale. Cât timp însă, în condițiile existente, va mai acorda Occidentul credite blocului sovietic?

In această situație COMECONUL a luat o serie de măsuri, ce se concretizează tot mai mult în acțiuni, în trei direcții: față de țările membre ale COMECON, față de lumea a treia (în special țările OPEC) și față de Occident.

In cadrul COMECON. Cu prilejul a 30 de ani dela înființare, a avut loc între 26 și 28 Iunie ședința jubiliară, sau cel de-al 33-lea Consiliu al COMECON. S'au adoptat programe speciale pe termen lung, se va construi o centrală nucleară la Hmelnitk în URSS, o linie de 750 Kilo-Volți între Hmelnitkt și Rzezow (Polonia) pentru transportul energiei electrice în Polonia, Cehoslovacia și Ungaria, dezvoltarea producției de produse intensiv - energo - chimice (amonia, mentol, polietilena) în URSS. URSS cere țărilor satelite o mai mare participare la cercetarea și dezvoltarea energiei nucleare. Cooperarea si specializarea în producție a primit noi dimensiuni. Apoi, s'au adoptat noi programe de economisire a energiei, care vin să impună restricții și mai mari la situația deja grea în folosirea energiei.

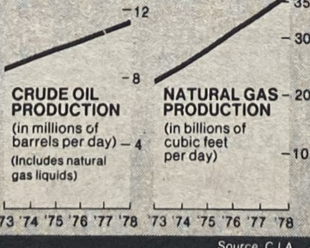
Mergând pe aceeași linie teoretică și declarativă, conducerea RSR a vrut din nou să arate lumii cum că mersul său nu este 100 la sută cu cel sovietic. Astfel la 9-6-79 s'a dat publicității în Scânteia un comunicat "Cu privire la rolul și activitatea CAER, la participarea și perspectivele dezvoltării și colaborării României în cadrul acestei organizații". Chiar dácă am da crezare că RSR se vrea aparte în cadrul lagărului sovietic, trebuie să remarcăm că pamântul țării nu mai are petrol, că pentru anul 1979 sunt prevăzute importul a 8 milioane tone petrol, din care 5 erau contractate cu șahul Persiei, iar contractul a fost anulat de noua conducere a Iranului. Va primi petrol mai mult dela celelate țări arabe? Si, de unde devize?

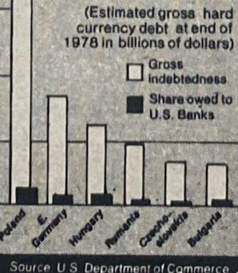
A doua serie de acțiuni se referă la țările din lumea a 3-a. Direcția pricipală este obținerea a cât mai mult petrol în condiții cât mai avantajoase, adícă plătibile în produse fabricate în blocul sovietic, care sunt inferioare calitativ celor din west, cât și prin înființarea de societăți mixte mai ales petro-chimice care să funcționeze cu petrol arab. In afară de acestea țările COMECON oferă țărilor din lumea a 3-a garanții politice, ajutor diplomatic și asistență militară. Cert este însă că recurgerea de către țările COMECON la importul de petrol, din care URSS vrea mari cantități, a sporit mult cererea, a creat o puternică concurență de cerere care ar putea duce nu numai la confruntări politice între blocul sovietic și lumea occidentală, ci și la confruntări de altă natură în Orientul Mijlociu.

A treia serie de acțiuni ale COMECON se referă la relațiile cu lumea occidentală. Este clar că împotriva Occidentului acțiunile sovietice în lumea a 3-a se vor intensifica mult. Paralel, în relațiile directe se propagă "destinderea", pentru a menține statusquoul, ca URSS și țările satelite să poată primi în continuare credite și ajutor tehnologic. Este foarte bine cunoscut URSS și restului cum că westul are o mare superioritate economică, tehnică și științifică, superioritate care în actualele condiții își poate spune puternic cuvântul. Din această cauză se desfășoară și eforturi deosebite în vederea stabilirii și dezvoltării de relații între COMECON și Piața Comună. Ca pion permanent este folosit RSR.

In concluzie, se poate spune că scopul strategiei sovietice în care RSR joacă un mare rol, este folosirea actualei crize mondiale de energie pentru a realiza integrarea țărilor din lagărul sovietic, izolarea lumii a 3-a de Occident și crearea de criză economică în Occident. Succesul acestei strategii depinde însă de comportamentul Occidentului dar și al lumii a 3-a. Lupta pentru existență este mai mare acum ca niciodată.

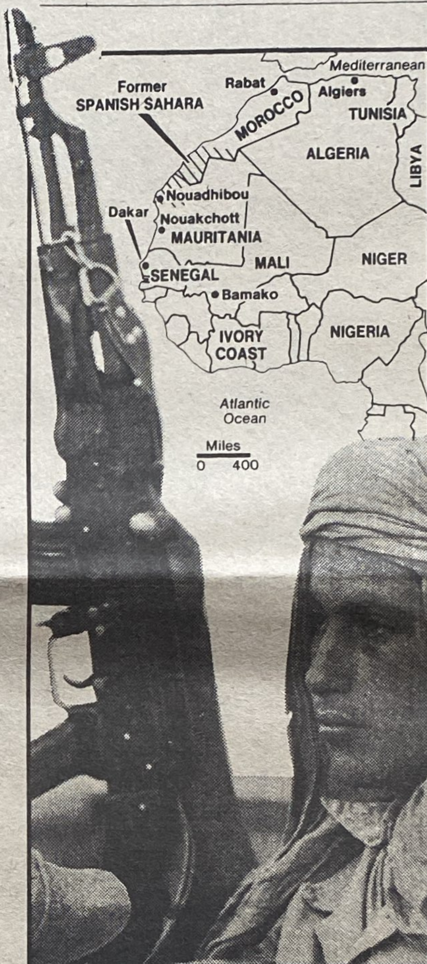

SAHARA

Lupte înversunate au loc, spun agențiile de presă străine, între forțele de guerilă Polisario și trupele marocului, care au invadat recent partea vestică a fostei Sahare spaniole. Agenția Reuter, confirmă pe data de 25 August, că trupele maroconeze au suferit pierderi mari, incluzând 40 de tancuri și multe piese de artilerie.

Armați de Libia și Algeria, "Mișcarea de Eliberare Polisario", luptă pentru creerea unui stat independent al întregii Sahare, sub numele de "Republica Democrată Arabă Sahara".

Sahara spaniolă a fost abandonată în anul 1975, când regele Hassan al Marocului, a întreprins vestitul "Marș Verde" din Noiembrie 1975, declarând atunci, anexarea Saharei spaniole la Maroco. Acest deșert bogat în minereuri, a atras însă atenția tuturor țărilor vecine. Astfel, Mauritania a ocupat în 1975, partea de Vest a Saharei, ajungând ca până la urmă să oprească intențiile Marocului de a încorpora întreaga Sahară.

Pacea fragilă dintre Maroc și Mauritania a fost tot timpul turburată de rebelii ajutați de Libia și Algeria. Timp de patru ani acești rebeli au fost capabili să mențină în stare de război atât Marocul cât și Mauritania.

În anul acesta, Mauritania, ruinată financiar, a decis să renunțe la partea de Vest a Saharei. In a doua săptămână a lunii August, Ahmed Salem Ould Sidi, al doilea vice-președinte al comandamentului militar mauritian, a semnat un acord, renunțând la teritoriul Saharei. Tot odată, Mauritania a recunoscut în acest acord, "Mișcarea de Eliberare Polisario", ca singurul organ reprezentativ al celor 80.000 de locuitori ai fostei Sahare spaniole.

In urma acestei acțiuni, regele Hassan al Marocului, s'a grăbit să declare și anexarea teritoriului vestic al Saharei la Maroc, care a fost ocupat până acum de Mauritania. Cei 6.000 de soldați marocani care luptau pe frontul din Mauritania au fost rechemați în țară, pentru a fi trimiși din nou pe front. Din cei 115.000 de soldați ai Marocului, peste 40.000 sunt angajați în lupte cu trupele de rebeli ceea ce poate duce la un război de durată, de uzură, pentru că rebelii și-au câștigat experiență și dispun de forțe.

CRONICA VREMII

MOARTEA UNUI NEGATIVIST

Ion BOIERU

La 29 Iulie, anul acesta, a murit filosoful marxist Herbert Marcuse, despre care s'a vorbit că ar fi inspirat mișcările violente ale tineretului francez, din Mai 1968, prin ideile sale revoluționare.

Noi nu credem în inspirația și influența filosofiei lui Marcuse -în evenimentele din 1968- pentrucă astfel de evenimente și situații nu se pot explica simplu-numai prin influențe externe.

In primul rând, trebuesc căutate cauzele interne, organice, care pot declanșa o revoluție. Elementele din exterior vin numai ca un corolar simpatetic și fără semnificație profundă.

In orice caz, dacă a existat și o inspirație a lui Marcuse -în revoluția tineretului francez, aceasta a fost determinată de linia negativismului său filosofic, adică a fost o coincidență cu mișcările de anarhism care dominau epoca. Deci, este vorba de o similitudine de situații politice și ideologice, nu de o comunicație directă de valori de gândire și acțiune.

Aceasta, pentrucă filosofia lui Herbert Marcuse corespundea unor nevoi și tendințe anarhice, care au răvășit societatea occidentală, prin antagonismul violent față de ordinea stabilită și tradițională.

Toate cărțile lui Marcuse (Eror et Civilisation, L'Homme unidimensionel, Raison et Revolution, ca și ultima: Dimension esthétique) încearcă să fundeze o nouă filosofie a istoriei, axată pe principiile marxismului, la care se adaugă teoriile refulărilor lui Freud.

Din cauza aceasta, se poate vorbi despre o împerechere a negativismului și tene[illegible]ului în unitatea gândirii sale.

Marcuse pornește dela Marx și, apoi, obosit de limitele filosofiei marxiste, se orientează pe direcția Gramsci și Lukas, cu intenția de a salva marxismul din impasul ideologic și dogmatic, în care l-a așezat Karl Marx și Engels, și la care l-au împins, mai târziu, Lenin și Stalin.

El recunoaște dificultățile filosofiei și ideologiei marxiste, create de sistemul închis al vieții sociale sovietice, unde nu există loc pentru libertățile de creație și realizare personală. Astfel, încearcă să promoveze revoluția ca un ideal superior, dar ca revoluție în sine, nu revoluția ca funcție istorică, simplu instrument provizoriu, parțial și imperios -necesar în momente cruciale și purtătoare de speranțe și idealuri frumoase și morale.

Pentru un observator atent al vieții contemporane, pozițiile lui Marcuse sunt greu de înțeles, căci sunt flagrant contradictorii și artificiale.

In primul rând, pentrucă se menține în cadrul marxismului -ca teorie generală- urmărind doar o reformă doctrinară. Ori, după revoluția bolsevică -din 1917- și după alcătuirea societății sovietice, nici unul din elementele constitutive ale marxismului, nu mai poate avea o fundamentare ideologică. Massele muncitorești n'au putut fi ridicate la luptă -în numele comunismului. Lupta de clasă s'a dovedit a fi o utopie periculoasă. Societatea comunistă -din Rusia Sovietică- a dărâmat toate tradițiile poporului rus, și a rămas în formele cele mai retrograde de existență socială. Cultura a devenit o simplă însumare de texte propagandistice, ca niște comentarii pe marginea scrierilor lui Marx, Engels, Lenin și Stalin. Libertatea individuală și națională au fost anulate prin metode opresive.

Cum mai poate, în această instanță, un gânditor serios să facă filosofia istoriei, pornind dela ideologia marxistă ?

Care pot fi fundamentele organice, istorice și ideologice ale unei revoluții universale, așa cum o preconizează Marcuse -în scrierile lui ? O revoluție -de dragul revoluției, este un non-sens, în planul istoriei. Revoluția în sine are un sens numai în cadrul teoretic al scrierilor lui Marcuse, pentrucă valoarea fundamentală a gândirii sale este "negația". După el, negația este un act pozitiv și ea are o funcție eliberatoare.

In felul acesta, ajungem la tradițiile anti-europene -promovate de Marx, Lenin și toată seria de nihiliști, în care includem și pe Freud.

Acești titani ai negativismului au vizat lichidarea oricăror forme și structuri ale spiritualității europene, pe care au defăimat-o și au condamnat-o la moarte, fără nici un drept de apel și iertare.

Prin scrierile lor au încercat să otrăvească rădăcinele culturii europene și să samene tot felul de confuzii, pentru a-i distruge certitudinele.

Nu ne gândim să facem din cultura și civilizația europeană un model de valoare universală, dar acestea au valori și tradiții care pot fi salvatoare pentru o restabilire a unui adevărat umanism, și eventual chiar pentru întreaga omenire.

O imperioasă cerință a spiritului european este aceea de a face o mare revoluție prin care să lichideze ideologiile străine și artificiale, care au crescut ca buruienile pe pământurile europene. O revoluție care să lase loc liber națiunilor să se dezvolte pe linia lor firească de revoluție istorică și să-și împlinească propriul lor destin, care n'a fost formulat, intuit și oferit de nici o ideologie, ci de Dumnezeu însuși.

Filosofia lui Marcuse s'a bucurat de o oarecare atenție, dar n'a rămas decât în marginile existenței europene. In Statele Unite, unde a trăit ca exilat, Marcuse a fost o voce -uneori stridentă - alteori timidă - care n'a putut articula adevăruri și idei polarizatoare de grupuri și discipoli.

In orice caz, sperăm că va veni o vreme când intelectualilor occidentali le va fi rușine de sclavajul ideologic pe care l-au acceptat, atunci când au promovat marxismul și toate teoriile negativismului și nihilismului lui Marx, Freud sau Herbert Marcuse, care țintеau la lichidarea valorilor culturii occidentale.

Moartea lui Marcuse este un fapt divers, banal, ca și filosofia lui, dar ne-a prilejuit aceste comentarii succinte, în fața spectacolului pe care-l dă lumea occidentală contemporană, care nu-și găsește încă echilibrul și nu întrevede un liman la care să ajungă după atâtea tragice experiențe prin care a trecut în ultimele trei sferturi de veac.

Europa încă reprezintă o forță extraordinară de rezistență, față de asalturile ideologiilor destructive. Marea ei nenorocire este că nu dispune în aceste vremuri convulsionate de oameni politici cu perspective largi și cu curajul de a tăia nodul gordian, închegat de artificiile de gândire ale nihiliștilor. Europa nu are oameni politici, de mare suprafață, care să acționeze în "duhul marilor rupturi", cum spunea Ion Moța într'una din strălucitele lui viziuni ale realităților europene și românești.

O Europă nouă, o lume nouă nu poate crește decât printr'o stare de spirit, care să îngădue "marea ruptură" de tot ce este fals, confuz, artificial și demagogic în viața occidentală. O stare de spirit -care să reînoade tradițiile europene cu izvoarele din care s'au născut, și cu popoarele care le-au purtat în inima și cugetul lor.

Ion BOIERU

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE

ISSN 0705-8365

Redacția și administrația:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

NOTE SI COMENTARII

TĂCEREA CARE ACUZĂ

Nu, nu purtăm sâmbete, Bisericii Mame din România. Ba dimpotrivă, ne pare rău, nespus de rău, că, majoritatea Bisericilor Ortodoxe Române din Statele Unite și Canada, nu-și mai pot da mâna frățească cu zis-a BISERICA MAMA. Si aceasta, dintr'o mie și unul de motive, dintre care, cel dintâi este că, BISERICA MAMA din România de azi, datorită constrângerilor guvernului, a devenit o Mamă mașteră a credinții în Dumnezeu, și că, slujitorii ei, cântă în strana partidului comunist, ce, știut este de toți, propovăduește ateismul.

De mulți, de foarte mulți ani, ni se cădelnițează cu tămâie, că, în conformitate cu Constituția Republicii Socialiste România, se garantează dreptul de afirmare religioasă, tuturor confesiunilor.

Iată însă că nu-i așa, și că, cei ce trag clopotele BISERICII MAME, sunt puși în corn de capră și răstigniți pe crucea minciunii, de chiar guvernul dela București, care, fără doar și poate, a emis mandatul de arestare pentru preotul și profesorul de Teologie Gheorghe Calciu din București, pentru simplul motiv că a îndrăznit să predice credința în Domnul și Mântuitorul nostru, Isus Christos, atât dela amvonul Bisericii "Radu Vodă" din București al cărei paroh era, cât și dela catedra Facultății de Teologie.

Presa din întreaga lume liberă, a ridicat glas de protest pentru această mârșavă manoperă a guvernului dela București.

Cine anume a tăcut, pe această temă?

Ghiciți ghicitoarea mea!

N'ați ghicit-o?. . .

Vă dăm noi deci deslegarea.

A tăcut, chitic, ziarul "CREDINTA", organul oficial al așa zisei Episcopii Misionare Ortodoxe, din Statele Unite și Canada, condusă de Arhiepiscopul Victorin, care se leagănă în leagăn, cu oropsita BISERICA MAMA, ajunsă la cheremul celor mai mari dușmani ai lui Dumnezeu și al Fiului Său, Isus Christos.

Ne întrebăm, și întrebăm pe slujitorii altarelor respectivei Biserici ce se crede plămădită pe vâna adevăratei tradiții Ortodoxe, până când anume își mănâncă unghiile degetelor și stă mărturie strâmbă, pentru o așa zisă "Biserică Mamă", ce, numai "Mamă" nu se poate chema, atâta timp cât, Guvernul dela București, arestează preoții ce, desfidând aberațiile idioate ale lui Karl Marx și urmașilor imbecili ai lui, îl mărturisesc pe Fiul tâmplarului din Nazaret, Isus Christos, care, prin viața, moartea și învierea Sa, a plămădit, odată, și pentru totdeauna, intrarea în veșnicie a tuturor celor ce-l vor urma.

Tăcerea ziarului "Credința" pe temele de persecuții religioase din R.S.R., este și rămâne pentru judecata istoriei, cel mai temeinic act de acuzare a zisei "Episcopii Misionare din U.S.A. și Canada", dovedind cu vârf și îndesat, sub ce anume "PATRAFIR" se ascunde.

Același lucru îl putem spune și despre publicațiile Bisericii Române Baptiste din Statele Unite și Canada, "Luminătorul", "Creștinul" și "Semănătorul", care la fel tac tăcere de moarte cu miros de vânzare de "frați", când, pentru credința lor, predicatori de biserici baptiste din R.S.R., sunt trimiși în pușcării sau în "ospiciile de nebuni", iar buldozărele ateiste, fac una cu pământul biserici baptiste, unde pot și când pot.

In numele cărei "diplomații" anume, această ruginită tăcere?. . .

Da, da, de o mie de ori DA, tăcerea acuză! Acuză amarnic!. . .